

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการประเมินผลตามสภาพจริงในทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้อง

- 1.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
- 1.2 การสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
- 1.3 ทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ
- 1.4 การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 1.5 การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง
- 1.6 รูปแบบการสอนภาษาอังกฤษ โดยวิธีร่วมมือกันเรียนรู้แบบผสมผสาน

(Cooperative Integrated Reading and Composition (CIRC))

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- 2.1 งานวิจัยในประเทศ
- 2.2 งานวิจัยต่างประเทศ

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 นี้ จัดทำขึ้นสำหรับห้องถิ่นและสถานศึกษาได้นำไปใช้เป็นกรอบและทิศทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนไทยทุกคนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพด้านความรู้ และทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงและแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

1.1 หลักการ

เพื่อให้การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นไปตามแนวนโยบายการจัดการศึกษาของประเทศจึงกำหนดหลักการของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานไว้ดังนี้

1.1.1 เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มีจุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้ เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะเจตคติและคุณธรรมบนพื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล

1.1.2 เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาคและมีคุณภาพ

1.1.3 เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจ ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น

1.1.4 เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลาและการจัดการเรียนรู้

1.1.5 เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1.1.6 เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัย ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้และประสบการณ์

1.2 จุดหมาย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

1.2.1 มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.2.2 มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยีและมีทักษะชีวิต

1.2.3 มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัยและรักการออกกำลังกาย

1.2.4 มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

1.2.5 มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรม และภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์ และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคมและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

1.3 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1.3.1 ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึกและทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่างๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

1.3.2 ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการคิดเป็นระบบเพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

1.3.3 ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่างๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

1.3.4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่างๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงานและการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่างๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อมและการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

1.3.5 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือกและใช้เทคโนโลยีด้านต่างๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสมและมีคุณธรรม

1.4 คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ดังนี้

1.4.1 รักษาดี ศาสน์ กษัตริย์

1.4.2 ซื่อสัตย์สุจริต

1.4.3 มีวินัย

1.4.4 ใฝ่เรียนรู้

1.4.5 อยู่อย่างพอเพียง

1.4.6 มุ่งมั่นในการทำงาน

1.4.7 รักความเป็นไทย

1.4.8 มีจิตสาธารณะ

นอกจากนี้ สถานศึกษาสามารถกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพิ่มเติมให้สอดคล้องตามบริบทและจุดเน้นของตนเอง

1.5 มาตรฐานการเรียนรู้

การพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความสมดุล ต้องคำนึงถึงหลักพัฒนาการทางสมอง และพหุปัญญา หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงกำหนดให้ผู้เรียนเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ดังนี้

1.5.1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

1.5.2 กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์

1.5.3 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์

1.5.4 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

1.5.5 กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา

1.5.6 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

1.5.7 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี

1.5.8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

1.6 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร

มาตรฐาน ค 1.1 เข้าใจและตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่างๆ และแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล

มาตรฐาน ต 1.2 มีทักษะการสื่อสารทางภาษาในการแลกเปลี่ยนข้อมูล
ข่าวสาร แสดงความรู้สึกและความคิดเห็นอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐาน ต 1.3 นำเสนอข้อมูลข่าวสาร ความคิดรวบยอดและความคิดเห็น
ในเรื่องต่างๆ โดยการพูดและการเขียน

สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม

มาตรฐาน ต 2.1 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของ
เจ้าของภาษา และนำไปใช้ได้เหมาะสมกับกาลเทศะ

มาตรฐาน ต 2.2 เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษา
และวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับภาษาและวัฒนธรรมไทย และนำมาใช้อย่างถูกต้อง
และเหมาะสม

สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

มาตรฐาน ต 3.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระ
การเรียนรู้อื่นและเป็นพื้นฐานในการพัฒนา แสวงหาความรู้และเปิดโลกทัศน์ของตน

สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

มาตรฐาน ต 4.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ต่างๆ ทั้งใน
สถานศึกษา ชุมชนและสังคม

มาตรฐาน ต 4.2 ใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษา
ต่อการประกอบอาชีพและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก

1.7 ระดับการศึกษา

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดระดับการศึกษาเป็น 3 ระดับ ดังนี้

1.7.1 ระดับประถมศึกษา (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 3) การศึกษาระดับนี้เป็น
ช่วงแรกของการศึกษาภาคบังคับ มุ่งเน้นทักษะพื้นฐานด้านการอ่าน การเขียน การคิดคำนวณ
ทักษะการคิดพื้นฐาน การติดต่อสื่อสาร กระบวนการเรียนรู้ทางสังคมและพื้นฐานความเป็น
มนุษย์ การพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างสมบูรณ์และสมดุลทั้งในด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์
สังคมและวัฒนธรรม โดยเน้นจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

1.7.2 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3) เป็นช่วงสุดท้าย
ของการศึกษาภาคบังคับ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้สำรวจความถนัดและความสนใจของตนเอง
ส่งเสริมการพัฒนาบุคลิกภาพส่วนตัว มีทักษะในการคิดวิจารณ์ญาณ คิดสร้างสรรค์ และคิด
แก้ปัญหา มีทักษะในการดำเนินชีวิต มีทักษะการใช้เทคโนโลยีเพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้

มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความสมดุลทั้งด้านความรู้ ความคิด ความดีงาม และมีความภูมิใจ
ในความเป็นไทย ตลอดจนใช้เป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพหรือการศึกษาต่อ

1.7.3 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6) การศึกษาระดับ
นี้เน้นการเพิ่มพูนความรู้และทักษะเฉพาะด้าน สนองตอบความสามารถ ความถนัดและความ
สนใจของผู้เรียนแต่ละคนทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ มีทักษะในการใช้วิทยาการและ
เทคโนโลยี ทักษะกระบวนการคิดขั้นสูง สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์
ในการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ มุ่งพัฒนาตนเองและประเทศตามบทบาทของตน

1.8 คุณภาพผู้เรียน (เมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3)

1.8.1 ปฏิบัติตามคำขอร้อง คำแนะนำ คำชี้แจง และคำอธิบายที่ฟังและอ่าน
อ่านออกเสียงข้อความ ข่าว โฆษณา นิทาน และบทร้อยกรองสั้นๆ ถูกต้องตามหลักการอ่าน
ระบุ/เขียนสื่อที่ไม่ใช่ความเรียงรูปแบบต่างๆ สัมพันธ์กับประโยคและข้อความที่ฟังหรืออ่าน
เลือก/ระบุหัวข้อเรื่อง ใจความสำคัญ รายละเอียดสนับสนุน และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ
เรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่างๆ พร้อมทั้งให้เหตุผลและยกตัวอย่างประกอบ

1.8.2 สนทนาและเขียนโต้ตอบข้อมูลเกี่ยวกับตนเองและเรื่องต่างๆ ใกล้เคียงตัว
สถานการณ์ ข่าว เรื่องที่อยู่ในความสนใจของสังคมและสื่อสารอย่างต่อเนื่องและเหมาะสม
ใช้คำขอร้อง คำชี้แจง และคำอธิบาย ให้คำแนะนำอย่างเหมาะสม พูดและเขียนแสดงความ
ต้องการ เสนอและให้ความช่วยเหลือ ตอบรับและปฏิเสธการให้ความช่วยเหลือ พูดและเขียน
เพื่อขอและให้ข้อมูล บรรยาย อธิบาย เปรียบเทียบและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังหรือ
อ่านอย่างเหมาะสม พูดและเขียนบรรยายความรู้สึกลึกและความคิดเห็นของตนเองเกี่ยวกับเรื่อง
ต่างๆ กิจกรรม ประสบการณ์ และข่าว/เหตุการณ์ พร้อมทั้งให้เหตุผลประกอบอย่างเหมาะสม

1.8.3 พูดและเขียนบรรยายเกี่ยวกับตนเอง ประสบการณ์ ข่าว/เหตุการณ์/เรื่อง/
ประเด็นต่างๆ ที่อยู่ในความสนใจของสังคม พูดและเขียนสรุปใจความสำคัญ/แก่นสาระ หัวข้อ
เรื่องที่ได้จากการวิเคราะห์เรื่อง/ข่าว/เหตุการณ์/สถานการณ์ที่อยู่ในความสนใจ พูดและเขียน
แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรม ประสบการณ์ และเหตุการณ์ พร้อมทั้งให้เหตุผลประกอบ

1.8.4 เลือกใช้ภาษา น้ำเสียง และกิริยาท่าทางเหมาะสมกับบุคคลและโอกาสตาม
มารยาทสังคม และวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา อธิบายเกี่ยวกับชีวิตความเป็นอยู่
ขนบธรรมเนียมและประเพณีของเจ้าของภาษา เข้าร่วม/จัดกิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรม
ตามความสนใจ

1.8.5 เปรียบเทียบ และอธิบายความเหมือน และความแตกต่างระหว่าง การออกเสียงประโยคชนิดต่างๆ และการลำดับคำตามโครงสร้างประโยคของภาษาต่างประเทศ และภาษาไทย เปรียบเทียบและอธิบายความเหมือนและความแตกต่างระหว่างชีวิตความเป็นอยู่ และวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับของไทย และนำไปใช้อย่างเหมาะสม

1.8.6 ค้นคว้า รวบรวม และสรุปข้อมูล/ข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระ การเรียนรู้อื่นจากแหล่งการเรียนรู้ และนำเสนอด้วยการพูดและการเขียน

1.8.7 ใช้ภาษาสื่อสารในสถานการณ์จริง/สถานการณ์จำลองที่เกิดขึ้นใน ห้องเรียน สถานศึกษา ชุมชน และสังคม

1.8.8 ใช้ภาษาต่างประเทศในการสืบค้น/ค้นคว้า รวบรวม และสรุปความรู้/ ข้อมูลต่างๆ จากสื่อและแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ ในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ เผยแพร่/ ประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสารของ โรงเรียน ชุมชนและท้องถิ่น เป็นภาษาต่างประเทศ

1.8.9 มีทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ เน้นการฟัง-พูด-อ่าน-เขียน) สื่อสารตาม หัวเรื่องเกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน สิ่งแวดล้อม อาหาร เครื่องดื่ม เวลาว่างและ นันทนาการ สุขภาพและสวัสดิการ การซื้อ-ขาย ภูมิอากาศ การศึกษาและอาชีพ การเดินทาง ท่องเที่ยว การบริการ สถานที่ ภาษา และวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ภายในวงคำศัพท์ ประมาณ 2,100 - 2,250 คำ (คำศัพท์ที่เป็นนามธรรมมากขึ้น)

1.8.10 ใช้ประโยคผสมและประโยคซับซ้อน (Complex Sentences) สื่อความหมายตามบริบทต่างๆ ในการสนทนาทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ

1.9 บทบาทของผู้สอนและผู้เรียน

การจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามเป้าหมายของหลักสูตร ทั้งผู้สอน และผู้เรียนควรมีบทบาท ดังนี้

1.9.1 บทบาทของผู้สอน

1) ศึกษาวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล แล้วนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผน การจัดการเรียนรู้ ที่ท้าทายความสามารถของผู้เรียน

2) กำหนดเป้าหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ด้านความรู้และทักษะ กระบวนการ ที่เป็นความคิดรวบยอด หลักการ และความสัมพันธ์ รวมทั้งคุณลักษณะอันพึง ประสงค์

3) ออกแบบการเรียนรู้และจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่าง บุคคลและพัฒนาการทางสมอง เพื่อนำผู้เรียน ไปสู่เป้าหมาย

- 4) จัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้
- 5) จัดเตรียมและเลือกใช้สื่อให้เหมาะสมกับกิจกรรม นำภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน
- 6) ประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย เหมาะสมกับธรรมชาติของวิชาและระดับพัฒนาการของผู้เรียน
- 7) วิเคราะห์ผลการประเมินมาใช้ในการซ่อมเสริมและพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของตนเอง

1.9.2 บทบาทของผู้เรียน

- 1) กำหนดเป้าหมาย วางแผน และรับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเอง
- 2) เสาะแสวงหาความรู้ เข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ วิเคราะห์ สังเคราะห์ ข้อความรู้ ตั้งคำถาม คิดหาคำตอบหรือหาแนวทางแก้ปัญหาด้วยวิธีการต่างๆ ลงมือปฏิบัติจริง สรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ด้วยตนเองและนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่างๆ

1.10 ธรรมชาติและลักษณะเฉพาะของการเรียนภาษาต่างประเทศ

การเรียนภาษาต่างประเทศแตกต่างจากการเรียนสาระการเรียนรู้อื่น เนื่องจากผู้เรียน ไม่ได้เรียนภาษาเพื่อความรู้เกี่ยวกับภาษาเท่านั้น แต่เรียนภาษาเพื่อให้สามารถใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่น ได้ตามความต้องการในสถานการณ์ต่างๆ ทั้งในชีวิตประจำวัน และการงานอาชีพ การที่ผู้เรียนจะใช้ภาษาได้ถูกต้องคล่องแคล่ว และเหมาะสมนั้นขึ้นอยู่กับทักษะการใช้ภาษา ดังนั้นการเรียนภาษาที่ดีผู้เรียนจะต้องมีโอกาสได้ฝึกทักษะการใช้ภาษาให้มากที่สุดทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน การจัดกระบวนการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับธรรมชาติ และลักษณะเฉพาะของการเรียนภาษาจึงควรประกอบไปด้วย กิจกรรมที่หลากหลาย ทั้งกิจกรรมการฝึกทักษะทางภาษา และกิจกรรมการฝึกผู้เรียนให้รู้วิธีการเรียนภาษาด้วยตนเองควบคู่ไปด้วย อันจะนำไปสู่การเป็นผู้เรียนที่พึ่งตนเองได้ (Learner-independence) และสามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) ทั้งด้านภาษาต่างประเทศ และใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือในการค้นคว้าหาความรู้ในการเรียนวิชาอื่นๆ ใน การศึกษาต่อ รวมทั้งในการประกอบอาชีพ ซึ่งเป็นจุดหมายสำคัญประการหนึ่งของการปฏิรูปการเรียนรู้

1.11 แนวทางการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ มุ่งหวังให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาต่างประเทศ สามารถใช้ภาษาต่างประเทศสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ แสวงหาความรู้ ประกอบอาชีพ และศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องราวและวัฒนธรรมอันหลากหลายของประชาคมโลก และสามารถถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทยไปยังสังคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์

การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Learner - Centred) มุ่งเน้นกระบวนการเรียนรู้โดยมีเป้าหมายให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้ ดังนั้นการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่สุดคือ การจัดที่มุ่งประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนให้มีทักษะในการแสวงหาความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายสามารถนำวิธีการเรียนรู้ไปใช้ในชีวิตจริงได้

1.12 หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนจตุรพักตรพิมานรัชดาภิเษก สาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

1.12.1 เป้าหมายของหลักสูตรสถานศึกษา

- 1) นักเรียนมีวินัย และค่านิยมที่พึงประสงค์
- 2) นักเรียนมีความรู้คู่คุณธรรม
- 3) ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
- 4) นักเรียนได้ศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน
- 5) บุคลากรมีความรู้ความสามารถอย่างเต็มศักยภาพ

1.12.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์

- 1) นักเรียนต้องมีระเบียบวินัย ใฝ่เรียนรู้
- 2) นักเรียนต้องมีความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ
- 3) นักเรียนต้องมีความอดทน เสียสละและเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม
- 4) นักเรียนมีความรักและสืบงานในงานพระราชดำริ

1.12.3 การจัดหน่วยการเรียนรู้

การจัดหน่วยการเรียนรู้ ในสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ช่วงชั้นที่ 3 (ชั้น ม.1 – 3) ผู้กำหนดรายละเอียดหน่วยการเรียนรู้รายปี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ อ 33101) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 11 หน่วย เวลา 120 ชั่วโมง มีรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การกำหนดหน่วยการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
(ภาษาอังกฤษ อ 33101)

Theme/Unit/Topic	Time
1. Theme : Myself	(12)
1.1 First Meeting	2
1.2 Daily Life	2
1.3 Resume	2
1.4 Information	2
1.5 Favorite Things	2
1.6 Occupation	2
2. Theme : Social and Relationship	(10)
2.1 Leave Taking	2
2.2 Apologizing	2
2.3 Offering	2
2.4 Asking for Information	2
2.5 Thanks and Respond Thanks	2
3. Theme : My Family	(7)
3.1 Family Tree	2
3.2 Time and Activity	2
3.3 Hobby and Duty	2
3.4 On Tour	1
4. Theme : Signs and Symbols	(8)
4.1 Signs	2
4.2 Symbols	2
4.3 Diagrams and Table	2
4.4 Locations and Places	2
5. Theme : Sport and Hobbies	(10)
5.1 Sports at school	2

ตารางที่ 1 (ต่อ)

Theme/Unit/Topic	Time
5.2 My Favorite Sport	2
5.3 Soccer	2
5.4 Hobbies	2
5.5 Animals care	2
6. Theme : Health and Welfare	(9)
6.1 Parts of The Body	1
6.2 Sickness	1
6.3 Wish and Hope	1
6.4 Inquiring about Health	1
6.5 Expressing Sympathy	1
6.6 Encouragement and Consolation	1
6.7 Ordering and Introducing	1
7. Theme : Service and Shopping	(5)
7.1 Shopping	1
7.2 Like and Dislike	1
7.3 Experience	1
7.4 Expressing Need	1
7.5 Interest and Disinterest	1
8. Theme : Local Culture	(28)
8.1 Boon Phawed Festival	2
8.2 Portion 1 Tossaporn	2
8.3 Portion 2 Himawan	2
8.4 Portion 3 Dana	2
8.5 Portion 4 Vanaprawes	2
8.6 Portion 5 Choochok	2
8.7 Portion 6 Julapon	2
8.8 Portion 7 Mahapon	2

ตารางที่ 1 (ต่อ)

Theme/Unit/Topic	Time
8.9 Portion 8 Kumarn	2
8.10 Portion 9 Matsi	2
8.11 Portion 10 Sakkabap	2
8.12 Portion 11 Maharaj	2
8.13 Portion 12 Chawkasat	2
8.14 Portion 13 Nakhorn	2
9. Theme : Language and Grammar	(9)
9.1 Consonant Sound	1
9.2 Vowel Sound	1
9.3 Connective Word	1
9.4 Pre-fix and Sub-fix	1
9.5 Part of Speech	2
9.6 Application	1
9.7 Project Work	2
10. Theme : Part of Speech	(5)
10.1 The Tale	1
10.2 The News	1
10.3 The Poem	1
10.4 Short Story	2
11. Theme : Description	(5)
11.1 The Weather	1
11.2 The Season	1
11.3 Education	1
11.4 At School	2
สอบปลายปี.....	

หมายเหตุ : เวลาเรียน 108 ชั่วโมง เวลาสอบ 12 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 120 ชั่วโมง/ปี

1.13 บริบทของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

สุมิตรา อังวัตทนกุล.(2535 : 37) ได้แบ่งบริบทของการสอนภาษาอังกฤษตามผู้ใช้และวัตถุประสงค์ของการใช้ ออกเป็น 4 ประเภทดังนี้

1. การสอนภาษาอังกฤษในฐานะที่เป็นภาษาที่สอง (Teaching of English as a Second Language) เป็นการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารของผู้พูดที่ไม่ได้เป็นเจ้าของภาษา การจัดการเรียนการสอนจึงเน้นทั้ง 4 ทักษะไปพร้อมๆ กัน

2. การสอนภาษาอังกฤษในฐานะเป็นภาษาเสริม (Teaching of English as an Additional Language) เป็นการใช้ภาษาอังกฤษระหว่างผู้พูดที่ได้เรียนภาษาแรกแตกต่างกัน ซึ่งพบในประเทศที่ใช้ภาษามากกว่า 2 ภาษา การจัดการเรียนการสอนจึงเน้นทั้ง 4 ทักษะ

3. การสอนภาษาอังกฤษในฐานะเป็นภาษาเพื่อการสื่อสารในวงกว้าง (Teaching of English as a Language of Wider Communication) เป็นการใช้ภาษาอังกฤษในการติดต่อระหว่างประเทศเพื่อเป็นสื่อกลางในการแสวงหาความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการติดต่อด้านการค้า เน้นการใช้ทักษะการอ่านมากกว่าทักษะการฟัง พูดและเขียน

4. การสอนภาษาอังกฤษในฐานะเป็นภาษาต่างประเทศ (Teaching of English as a Foreign Language) เป็นการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศภาษาหนึ่งในสถานศึกษา ซึ่งมีการใช้ค่อนข้างน้อย การจัดการเรียนการสอนจึงเน้นวรรณคดีและวัฒนธรรมชั้นสูง

5. ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ หรือภาษาอังกฤษเฉพาะกิจ (English for Special Purposes) เป็นการเรียนภาษาอังกฤษเพื่อสนองความต้องการของผู้เรียน แบ่งได้ 2 ประเภท คือ

1. การใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการเรียนในสาขาวิชาต่างๆ (English for Academic Purpose) เป็นการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อเป็นเครื่องมือในการแสวงหาวิทยาการใหม่ๆ

2. การใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการทำงานและอาชีพ (English for Occupational Purposes) เป็นการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อเป็นเครื่องมือในการประกอบอาชีพ

1.14 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนต้องอยู่บนหลักการพื้นฐานสองประการ คือ การประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนและเพื่อตัดสินผลการเรียนในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ประสบผลสำเร็จ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ แบ่งออกเป็น 4 ระดับ ได้แก่

1.14.1 การประเมินระดับชั้นเรียน เป็นการวัดและประเมินผลที่อยู่ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ ผู้สอนดำเนินการเป็นปกติและสม่ำเสมอ ในการจัดการเรียนการสอนใช้เทคนิคการประเมินอย่างหลากหลาย เช่น การซักถาม การสังเกต การตรวจการบ้าน การประเมินโครงการ การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน แฟ้มสะสมงาน การใช้แบบทดสอบ ฯลฯ โดยผู้สอนเป็นผู้ประเมินเองหรือเปิดโอกาสให้ผู้เรียนประเมินตนเอง เพื่อนประเมินเพื่อน ผู้ปกครองร่วมประเมิน ในกรณีที่ไม่ว่างตัวชี้วัดให้มีการสอนซ่อมเสริม

1.14.2 การประเมินระดับสถานศึกษา เป็นการประเมินที่สถานศึกษาดำเนินการเพื่อตัดสินผลการเรียนของผู้เรียนเป็นรายปี/รายภาค ผลการประเมินการอ่าน คิด วิเคราะห์และเขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน นอกจากนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ว่าส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนตามเป้าหมายหรือไม่ ผู้เรียนมีจุดพัฒนาในด้านใด รวมทั้งสามารถนำผลการเรียนของผู้เรียนในสถานศึกษาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ระดับชาติ ผลการประเมินระดับสถานศึกษาจะเป็นข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการปรับปรุงนโยบาย หลักสูตร โครงการ หรือวิธีการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนเพื่อการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาและการรายงานผลการจัดการศึกษาต่อคณะกรรมการสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองและชุมชน

1.14.3 การประเมินระดับเขตพื้นที่การศึกษา เป็นการประเมินคุณภาพผู้เรียนในระดับเขตพื้นที่การศึกษาตามมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาตามภาวะความรับผิดชอบ สามารถดำเนินการ โดยประเมินคุณภาพผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนด้วยข้อสอบมาตรฐานที่จัดทำและดำเนินการ โดยเขตพื้นที่การศึกษา หรือด้วยความร่วมมือกับหน่วยงานต้นสังกัด ในการดำเนินการจัดสอบ นอกจากนี้ยังได้จากการตรวจสอบทบทวนข้อมูลจากการประเมินระดับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

1.14.4 การประเมินระดับชาติ เป็นการประเมินคุณภาพผู้เรียนในระดับชาติตามมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนทุกคนที่เรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เข้ารับการประเมิน ผลจากการประเมินใช้เป็นข้อมูลในการเทียบเคียงคุณภาพการศึกษาในระดับต่างๆ เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา ตลอดจนเป็นข้อมูลสนับสนุนการตัดสินใจในระดับนโยบายของประเทศ

1.15 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

หลักการสำคัญของการประเมินผลที่พึงพิจารณาคือ การประเมินผลควรมีลักษณะเป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เน้นคุณลักษณะ และความสามารถของผู้เรียน เป็นภาพรวม ผลการประเมินต้องชี้ให้เห็นผลการปรับปรุงการสอนของครูผู้สอน และความสำเร็จของผู้เรียนตามเป้าหมายของหลักสูตรบ่งบอกถึงความสามารถในการนำความรู้ และทักษะไปใช้ในชีวิตจริง ทั้งยังส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถที่หลากหลาย ไม่แยกเด็ดขาดจากการเรียนการสอน เป็นการให้ข้อมูลที่ทำให้ผู้เรียนแต่ละคนรู้จักตนเองและมองเห็นแนวทางที่จะปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้น โดยเน้นความร่วมมือของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ในการให้ข้อมูล ตรวจสอบ และทบทวนซึ่งกันและกัน เน้นที่การวัดกระบวนการ (Process) เท่าๆ กับการวัดผลผลิต (Product) ของกระบวนการ เน้นการวัดที่สะท้อนให้เห็นถึงการใช้ความคิดพิจารณาไตร่ตรอง รวมทั้งการใช้เหตุผล และการแก้ปัญหา

การวัดและประเมินผลระดับชั้นเรียน มีจุดมุ่งหมายเพื่อได้ทราบความก้าวหน้าของผู้เรียน ด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมอันพึงประสงค์ อันเป็นผลเนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ของแต่ละรายวิชา ดังนั้น การประเมินความสามารถในการใช้ภาษาจึงต้องเน้นวิธีการ และเครื่องมือวัดที่หลากหลาย เน้นการปฏิบัติให้สอดคล้อง และเหมาะสมกับสาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน และสามารถดำเนินการอย่างต่อเนื่องควบคู่กับการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น การวัดภาคปฏิบัติ การสังเกต การสัมภาษณ์ การตรวจผลงาน การบันทึกพฤติกรรม แฟ้มสะสมงาน ฯลฯ ทั้งนี้วิธีการ และเครื่องมือวัดที่เลือกใช้ต้องสอดคล้องกับเนื้อหาภาษาหรือทักษะที่ต้องการวัดด้วย

ผลการประเมินในระดับชั้นเรียน ทำให้ผู้เรียนได้ทราบระดับความก้าวหน้า และความสำเร็จของตน สามารถนำผลไปพัฒนาปรับปรุงการเรียนรู้ และควบคุมการเรียนรู้ของตนเอง ทำให้ผู้สอนได้รู้ถึงความสามารถ และเข้าใจความต้องการของผู้เรียนเป็นรายบุคคล ตลอดจนมองเห็นภาพความเปลี่ยนแปลงของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง สามารถช่วยเหลือแก้ไขข้อบกพร่องได้ทันทั่วถึง และนำมาจัดกลุ่มผู้เรียน ได้ รวมทั้งใช้ประเมินผลการจัดกิจกรรมของตน ทำให้ผู้ปกครอง ได้ทราบระดับความสำเร็จของผู้เรียน สามารถให้การสนับสนุน ส่งเสริม เพื่อพัฒนาผู้เรียนได้

จากรายละเอียดของสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ในหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 สรุปสาระสำคัญได้ว่า วิชาภาษาอังกฤษจัดอยู่ในกลุ่มสาระ

การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จัดอยู่ในระดับที่ 2 คือระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1-3) ดำเนินการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ มุ่งเน้นทักษะปฏิบัติการแก้ปัญหา และการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้ โดยจัดให้มีการประเมินควบคู่ไปกับการเรียนการสอนตามสภาพจริง ใช้วิธีการพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติก การสังเกตพฤติกรรม การเรียน และการร่วมกิจกรรม

2. การสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Teaching - CLT)

การสื่อสาร หมายถึง กระบวนการของการถ่ายทอดสาร (Message) จากบุคคลหนึ่ง ซึ่งเรียกว่า ผู้ส่งสาร (Source) ไปยังอีกบุคคลฝ่ายหนึ่ง ซึ่งเรียกว่าผู้รับสาร (Receiver) โดยผ่านสื่อ (Channel)

บราวน์ (Brown, 2000 : 55) กล่าวว่า การติดต่อสื่อสาร (Communication) หมายถึง กระบวนการรับและส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องระหว่างบุคคลอย่างน้อยตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปทั้งในด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียน การพูดจะไม่มี ความหมายและไม่เกิดการติดต่อสื่อสาร หากผู้ฟังไม่สามารถเข้าใจเรื่องราว หรือจุดประสงค์ของการพูดนั้น ฉะนั้นการสื่อสารจะต้องมีความหมายทั้งต่อผู้ฟังและผู้พูดด้วย

ริเวอร์ส (Rivers, 1988 : 7) กล่าวว่า การที่นักเรียนจะมีความสามารถที่จะสื่อสารได้อย่างประสบความสำเร็จนั้น ครูผู้สอนและผู้แต่งตำราจะต้องตระหนักว่า ไม่เพียงแต่นักเรียนจะสามารถแสดงความคิดเห็นด้วยประโยคที่ถูกต้องตามหลัก ไวยากรณ์เท่านั้น แต่นักเรียนจำเป็นต้องรู้ด้วยว่าวัฒนธรรมที่เป็นที่ยอมรับในสังคมนั้นเป็นสิ่งที่สำคัญในการติดต่อสื่อสารกับชาวต่างประเทศ ระดับของภาษาที่เหมาะสมที่ใช้กับสถานการณ์การสื่อสารที่แตกต่างกันจะต้องทราบ ว่าเมื่อไหร่ใช้กริยา อาการ สีหน้า สายตา ฯ จึงจะเหมาะสม ในการใช้ภาษาต้องเข้าใจว่า เมื่อไหร่ควรเป็นฝ่ายพูดและเมื่อไหร่ควรเปิด โอกาสให้ผู้อื่นพูด โดยการเป็นผู้ฟังที่ดีและรอจังหวะที่จะพูด และจะต้องทราบด้วยว่าคำถามและข้อวิจารณ์อันใดที่ควรแสดงความคิดเห็น

ซาวิยอง (Savignon, 1983 : 8) กล่าวว่า การสื่อสารคือ กระบวนการอันต่อเนื่องของการแสดงความรู้สึก การแปลความ ตีความหมายและการเปลี่ยนข่าวสาร โอกาสของการสื่อสารจะไม่มีที่สิ้นสุด ซึ่งประกอบด้วยสัญลักษณ์และเครื่องหมายที่แตกต่างกันออกไป เช่น สีผิว การแต่งกาย ทรงผม การยืน การฟัง การพยักหน้า การหยุดชะงัก หรือคำพูด คนเราเกี่ยวข้องกับการ

สื่อสารตั้งแต่เกิดและการเรียนรู้ที่จะตอบสนองในบริบทใหม่ๆ เช่นเดียวกับการสะสมประสบการณ์ของชีวิต จากความคิดและความรู้สึก ไปสู่สัญลักษณ์ในการเขียน พูด การแสดงท่าทาง การเคลื่อนไหว และน้ำเสียง จึงต้องรู้จักเลือกสรรสิ่งที่เหมาะสมไปใช้

ดังนั้นการสื่อสารจึงหมายถึงการนำเรื่องราวต่างๆ ที่เป็นข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น หรือความรู้สึก โดยอาศัยเครื่องหมาย ไปโดยวิธีใดวิธีหนึ่งให้ไปถึงจุดหมายปลายทางที่ต้องการ จนทำให้เกิดการกำหนดรู้ความหมายแห่งเรื่องราวนั้นร่วมกันได้ การสื่อสารของมนุษย์ทุกรูปแบบเป็นพฤติกรรมของมนุษย์ ซึ่งมีลักษณะที่สำคัญ คือการกำหนดรู้ความหมายร่วมกัน

2.1 แนวคิดเพื่อการสื่อสาร

แนวคิดเพื่อการสื่อสาร (Communicative Approach) เป็นแนวคิดที่เน้นความรู้ความสามารถในการติดต่อสื่อสารของบุคคลในสถานการณ์ต่างๆ โดยเชื่อว่าการเรียนรู้ภาษาเป็นลักษณะเฉพาะที่ติดตัวมา เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นภายในสมองและเชื่อว่า ภาษาเป็นเรื่องของกฎเกณฑ์ มนุษย์จึงต้องมีความรู้ความสามารถทางภาษาก่อนที่จะแสดงพฤติกรรมทางภาษา ประเด็นสำคัญของแนวคิดนี้ คือความรู้ความสามารถทางภาษา (Linguistic Competence) เป็นศักยภาพทางภาษาของบุคคลก่อนใช้ภาษาในลักษณะที่ต้องการ เช่น ฟัง พูด อ่าน หรือ เขียน แบ่งเป็น 2 ระดับ คือ ความรู้เกี่ยวกับภาษาและความสามารถที่จะนำความรู้ความสามารถที่บุคคลมีอยู่มาใช้ให้เหมาะสมกับบุคคลและกาลเทศะ หรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ได้การแสดงพฤติกรรมทางภาษานี้จะสะท้อนถึงระดับความรู้ ความสามารถของบุคคล ในการสอนตามแนวคิดการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารเน้นปฏิสัมพันธ์ในการใช้ภาษาระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน และผู้เรียนกับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียน ได้มีความรู้เกี่ยวกับการนำภาษาไปใช้ในสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม คล่องแคล่ว สามารถสื่อความหมายได้ตามความต้องการ ผู้สอนจึงควรจัดกิจกรรมให้ผู้เรียน ได้ฝึกการใช้ภาษาในสถานการณ์ต่างๆ ใกล้เคียงกับชีวิตจริง

2.2 ความสำคัญของการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2548 : 76 - 77) ได้กล่าวถึงการสอนภาษาตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารไว้ว่า เป็นการจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีการเรียนรู้ ซึ่งมุ่งเน้นความสำคัญของตัวผู้เรียน จัดลำดับการเรียนรู้เป็นขั้นตอนตามกระบวนการใช้ความคิดของผู้เรียน โดยเริ่มจากการฟังไปสู่การพูด การอ่าน การจับใจความสำคัญ ทำความเข้าใจ จดจำแล้วนำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2545 : 109) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารไว้ดังนี้ว่า กลุ่มนักจิตวิทยาการเรียนรู้เชื่อว่า ผู้เรียนมีความสำคัญ

ที่สุดในการเรียน ผู้เรียนจะสามารถเรียน ได้มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับความเข้าใจเป็นสำคัญ ผู้เรียนจะเรียน ได้ดีถ้าเข้าใจจุดประสงค์การเรียน เห็นประโยชน์ในการนำสิ่งที่เรียน ไปใช้โดย สามารถเชื่อมโยงสิ่งที่เรียน ไปแล้วให้เข้ากับสิ่งที่กำลังเรียนอยู่ และสิ่งที่จะช่วย ให้เรียน ภาษาต่างประเทศ ได้ดีตลอด ต้องเข้าใจหลักภาษาที่ใช้ในการวางรูปประโยคด้วยเช่นกัน ดังนั้น ในปัจจุบันนี้การเรียนการสอนภาษาต่างประเทศจึง ได้หันมายึดแนวการสอนภาษาเพื่อการ สื่อสารมากขึ้น โดยมีการจัดกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้ด้วยความหมาย ได้ฝึกใช้ภาษาในสถานการณ์ที่มีโอกาสพบ ได้จริงในชีวิตประจำวัน และยังคงให้ ความสำคัญกับ โครงสร้างไวยากรณ์ที่ปรากฏ ในเนื้อหาที่ใช้สื่อความหมาย

ลิตเติ้ลวูด (Littlewood, 1990 : 45) กล่าวว่า แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร เป็นแนวการสอนที่ไม่จำกัดความสามารถของผู้เรียน ไว้เพียงแต่ความรู้ด้าน โครงสร้างไวยากรณ์ เท่านั้น แต่สนับสนุนให้ผู้เรียน ได้มีการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาทุกทักษะ โดยสัมพันธ์ ความสามารถทางไวยากรณ์เข้ากับยุทธศาสตร์การสื่อสารด้วยวิธีการที่ถูกต้องและเหมาะสมกับ กาลเทศะในชีวิตจริง ผู้เรียนต้องสัมผัสกับการสื่อสารซึ่งเป็นการ ใช้ภาษาในรูปแบบต่างๆ มากมาย

ดังนั้นการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารในปัจจุบันจึงเป็นการจัดการเรียนการสอน ที่มุ่งเน้นการจัดกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นความสำคัญ โดยครูผู้สอนต้องจัดลำดับการเรียนรู้ เป็นขั้นตอนตามกระบวนการ ใช้ความคิดของผู้เรียนเริ่มจากการฟัง ไปสู่การพูด การอ่าน การ จับใจความสำคัญ ทำความเข้าใจ จดจำแล้วนำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้ในสถานการณ์จริงใน ชีวิตประจำวันได้

2.3 หลักการและแนวทางการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communication Language Teaching Methods)

มอร์โลว์ (Morrow, 1981: 59 -66) ได้ให้ความเห็นว่าในการสอนภาษาเพื่อการ สื่อสารนั้น ผู้สอนต้องคำนึงถึงหลักการสำคัญ ดังนี้

1. มีจุดมุ่งหมายในการปฏิบัติงาน ผู้สอนต้องรู้ว่าการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนนั้นมีจุดมุ่งหมายอะไร ต้องวางแผนและกำหนดจุดประสงค์การเรียนในการ จัดการเรียนการสอนแต่ละครั้ง การเลือกเนื้อหาในการสอนย่อมขึ้นอยู่กับวัยและความสามารถ ของผู้เรียน ผู้สอนต้องมีเป้าหมายอย่างชัดเจนในการสอนแต่ละบทเรียน ต้องคำนึงว่าเมื่อการ เรียนการสอนแต่ละบทเรียนจบลง ผู้เรียนต้องเห็น ได้ชัดเจนว่าตนเองสามารถทำอะไรสิ่งหนึ่ง ที่ตนเองทำ ไม่ได้และสิ่งนั้นมีประโยชน์ต่อการสื่อสาร

2. ให้ความสำคัญกับความสามารถโดยรวมมากกว่ารายละเอียดปลีกย่อย ผู้สอนควรตระหนักว่า การสื่อสารเป็นกระบวนการที่ไม่หยุดนิ่งและมีพัฒนาการไปเรื่อยๆ จึงไม่สามารถแยกสอนเป็นส่วนๆ ได้ เนื่องจากไม่ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้การใช้ภาษาเพื่อการสื่อความหมายได้เท่ากับการสอนภาพรวมของภาษาทั้งหมด

3. กระบวนการสำคัญกว่าเนื้อหาต้องให้ผู้เรียนได้ฝึกกิจกรรมที่จำลองกระบวนการสื่อสาร ซึ่งกระบวนการที่สามารถนำมาใช้ในการฝึกภาษา ได้แก่

3.1 การหาข้อมูลที่ขาดหายไป การสื่อสารจะเกิดขึ้นเมื่อมีคนสองคนหรือมากกว่ารู้ข้อมูลบางอย่างในขณะที่คนอื่นไม่รู้แล้วมีการเปลี่ยนข้อมูลกัน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่หายไปจนครบ

3.2 ทางเลือก ผู้ที่เข้าร่วมในการสนทนาหรือการสื่อสารมีโอกาสเลือกรื่องและวิธีการที่จะพูดอย่างไรก็ได้ ขึ้นอยู่กับความคิดที่เขาต้องการแสดงและสามารถเลือกรูปแบบไวยากรณ์ที่เหมาะสม

3.3 ข้อมูลย้อนกลับ การที่มีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างคนสองคนนั้น เขาจะต้องมีจุดประสงค์ในใจแล้วว่าจะสื่อสารกันเรื่องใด การสื่อสารจึงไม่ได้เกิดเฉพาะการพูดด้วยกันเท่านั้น แต่ต้องมีเป้าหมายที่ตั้งไว้ด้วย

4. เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ครูต้องเปิด โอกาสให้นักเรียนได้ฝึกกิจกรรมสื่อสารในสถานการณ์จริงด้วย หลังจากนักเรียนได้เรียนการใช้ภาษาแล้ว การที่นักเรียนอยู่ภายใต้การควบคุมของครูตลอดเวลาไม่ได้ก่อให้เกิดบรรยากาศการสื่อสารได้ แต่ครูไม่ควรปล่อยให้เรียนฝึกเองต้องมีการเตรียม และจัดระเบียบกิจกรรมต่างๆ ให้เหมาะสม

5. ไม่เคร่งครัดกับข้อผิดพลาด ครูไม่ควรเคร่งครัดกับข้อผิดพลาดเล็กๆ น้อยที่เกิดขึ้นกับนักเรียน トラバドที่นักเรียนสามารถสื่อสารได้เข้าใจ เพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนกล้าแสดงออกและเป็นการสร้างความมั่นใจในการใช้ภาษา

บราวน์ (Brown, 2000 : 53-55) ได้กำหนดแนวทางในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารตามคำจำกัดความมีลักษณะ 4 ประการ ที่เชื่อมโยงสัมพันธ์กันดังนี้

1. เป้าหมายของการสอนเน้นไปที่องค์ประกอบทั้งหมดของทักษะการสื่อสารและไม่จำกัดอยู่ภายในกรอบของเนื้อหาภาษาหรือไวยากรณ์

2. เทคนิคทางภาษาได้รับการออกแบบมาเพื่อนำผู้เรียนไปสู่การใช้ภาษาอย่างแท้จริงตามหน้าที่ภาษา และปฏิบัติได้จริง โดยมีจุดมุ่งหมายในการพูด รูปแบบ โครงสร้าง

ภาษามีใช้เป้าหมายหลัก แต่ตัวรูปแบบเฉพาะของภาษาต่างหากที่จะทำให้ผู้เรียนสามารถสื่อสาร
จนสำเร็จตามเป้าหมาย

3. ความคล่องแคล่วและความถูกต้องเป็นหลักการเสริมที่อยู่ภายใต้เทคนิค
การสื่อสารที่มีหลายครั้งที่ความคล่องแคล่วอาจจะมีค่ามากกว่าความถูกต้อง เพื่อที่จะ
ทำให้ผู้เรียนสามารถนำภาษาไปใช้ได้อย่างมีความหมาย

4. ในการเรียนการสอนภาษาตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารในตอน
ท้ายสุดผู้เรียนต้องใช้ภาษาอย่างเข้าใจ และสร้างสรรค์ภายในบริบทที่ไม่เคยฝึกมาก่อน

ริเวอร์ส (Rivers. 1988 : 30-40) ให้ทัศนะเกี่ยวกับแนวการสอนภาษาเพื่อการ
สื่อสารว่า มีจุดเด่นอยู่ที่การให้ความสำคัญกับสิ่งต่างๆ คือ

1. การบูรณาการทักษะทั้ง 4 (Integrated Skill) ได้แก่ ทักษะการฟัง ทักษะ
การพูด ทักษะการอ่าน และทักษะการเขียน

2. ความสามารถในการสร้างและเข้าใจในประโยคต่างๆ

3. ความสามารถในการนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้จากการเรียนมาใช้
ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมตามสถานการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน

จุดเด่นของแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารของริเวอร์สนั้นเป็นการสรุป
ที่กะทัดรัดและได้ใจความ สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการสอน
ภาษาอังกฤษในลักษณะที่เป็นภาษาต่างประเทศ ซึ่งรวมถึงประเทศไทยด้วย ดังเห็นได้จากแนว
ทัศนะของ สุมิตรา อังวัฒนกุล (2535 : 107) ที่มีต่อแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารใน
ประเทศไทย อันสอดคล้องกับทัศนะของริเวอร์ส ที่กล่าวว่า แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร
มีจุดเด่นอยู่ที่การให้ความสำคัญกับสิ่งต่างๆ คือ การบูรณาการทักษะทั้ง 4 การสร้างและเข้าใจ
ในประโยคต่างๆ และนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้จากการเรียนมาใช้ในชีวิตประจำวันได้

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าแนวทางหรือปัจจัยสำคัญของการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร
ที่จะส่งผลให้ผู้เรียนเรียนรู้ภาษาได้ดีนั้นควรคำนึงถึงความต้องการ ความรู้พื้นฐานเดิมของ
ผู้เรียน ผู้สอนจัดกิจกรรมให้หลากหลายเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษา และนำไปใช้ได้
อย่างมีความหมาย ใช้ภาษาอย่างเข้าใจและสร้างสรรค์

2.4 ขั้นตอนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communication Language Teaching)

กรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ (2545 :111) ได้กล่าวโดยสรุปไว้ว่า
จากแนวคิดการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารทำให้เกิดขั้นตอนการสอน 3 ขั้นตอน โดยมี
วิธีดำเนินการในแต่ละขั้นตอน ดังนี้

1. **ขั้นการนำเสนอเนื้อหา (Presentation)** การนำเสนอเนื้อหาใหม่จัดเป็นขั้นการสอนที่สำคัญขั้นหนึ่ง ครูจะให้ข้อมูลทางภาษาแก่ผู้เรียน นำเสนอเนื้อหาใหม่โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้รับรู้และทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายและรูปแบบภาษาที่ใช้กันจริง โดยทั่วไปรวมทั้งวิธีการใช้ภาษา ไม่ว่าจะเป็นด้านการออกเสียง ความหมายคำศัพท์ และโครงสร้างไวยากรณ์ที่เหมาะสมกับสถานการณ์ต่างๆ ควบคู่กัน ไปด้วยกับการเรียนกฎเกณฑ์

2. **ขั้นการฝึกปฏิบัติ (Practice)** เป็นขั้นที่ฝึกให้ผู้เรียน ได้ฝึกใช้ภาษาที่ได้เรียนรู้ใหม่จากขั้นการนำเสนอเนื้อหาในลักษณะการฝึกควบคุมหรือชี้แนะ โดยมีผู้สอนเป็นผู้นำในการฝึก ค่อยๆปล่อยให้ทำเองมากขึ้นแบบกึ่งควบคุม การฝึกนี้มีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนจดจำรูปแบบของภาษาได้ จึงไม่เน้นที่ความถูกต้องของภาษา แต่มีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนได้ทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายและวิธีการใช้รูปแบบภาษาด้วย ผู้สอนจะเริ่มจากการฝึกปากเปล่า ซึ่งเป็นการพูดตามแบบง่ายๆก่อน จนได้รูปแบบภาษาแล้วจึงค่อยเปลี่ยนสถานการณ์ไป อาจจะเป็นสถานการณ์ที่สร้างขึ้นในห้องเรียนเพื่อฝึกการใช้โครงสร้างประโยคตามบทเรียน ทั้งนี้ผู้สอนต้องให้ข้อมูลป้อนกลับด้วย เพื่อให้ผู้เรียนรู้ว่าได้ใช้ภาษาถูกต้องหรือไม่ จากนั้นจึงให้ฝึกด้วยการเขียนเพื่อเป็นการฝึกความแม่นยำในการใช้

3. **ขั้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร (Product)** เป็นขั้นที่สำคัญที่สุดขั้นหนึ่ง เพราะการฝึกใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร เปรียบเสมือนการถ่ายโอนการเรียนรู้ภาษาจากสถานการณ์ในห้องเรียนไปสู่การนำภาษาไปใช้จริงนอกชั้นเรียน การฝึกใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร โดยทั่วไปมุ่งหวังให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาในสถานการณ์ต่างๆหรือสถานการณ์จำลองด้วยตนเอง โดยผู้สอนเป็นผู้แนะแนวทางเท่านั้น การฝึกใช้ภาษาลักษณะนี้ช่วยให้ผู้สอนและผู้เรียนรู้ว่า ผู้เรียนเข้าใจและเรียนรู้ภาษาไปแล้วมากน้อยเพียงใดสามารถปรับใช้ตามความต้องการของตนเองมากแค่ไหน การที่ผู้เรียนได้เรียนรู้แล้วอย่างแท้จริง คือ ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้อย่างอิสระภายใต้สถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม

ศุมิตรดา อังวัฒนกุล (2540 : 107) และกรมวิชาการ (2539 : 36) ได้สรุปขั้นตอนในการดำเนินการเรียนการสอนเพื่อสื่อสารที่สำคัญ ๆ ดังนี้

1. **ขั้นนำเสนอเนื้อหา** เน้นที่การให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้ และทำความเข้าใจเกี่ยวกับ ความหมาย และวิธีการใช้ภาษาที่เหมาะสมกับสถานการณ์ต่างๆควบคู่ไปกับการเรียนรู้กฎเกณฑ์ทางภาษา โดยดำเนินการดังนี้

1.1 **ผู้สอนนำเข้าสู่เนื้อหา (Lead- Introduce)** ผู้สอนเสนอบริบทหรือสถานการณ์แก่ผู้เรียน เช่น การใช้รูปภาพ การเล่าเรื่อง การเล่านิทาน ฯลฯ

1.2 เสนอเนื้อหาทางภาษา ให้ผู้เรียนฟังหรืออ่าน ในด้านเนื้อหาที่เสนอ ควรมีบริบทหรือสถานการณ์กำกับอยู่ด้วย

1.3 กระตุ้นการเรียนรู้ (Elicitation) โดยตรวจสอบพื้นฐานความรู้และความเข้าใจ ถ้าผู้เรียนตอบได้บางส่วนตอบไม่ได้ ผู้สอนต้องตระหนักว่าจำเป็นต้องสอนหรืออธิบายเนื้อหา ทางภาษาดังกล่าวให้นักเรียนเข้าใจ

2. ขั้นการฝึก (Practice or Controlled Practice) เป็นขั้นตอนให้ผู้เรียนฝึกใช้ภาษาที่เพิ่งเรียนรู้ใหม่ โดยดำเนินการดังนี้

2.1 การฝึกแบบควบคุม (Controlled Practice) มีผู้สอนเป็นผู้นำในการฝึก โดยฝึกทั้งชั้น ฝึกเป็นกลุ่มใหญ่ และฝึกเป็นกลุ่มย่อย

2.2 การฝึกทีละคน ในขณะที่เดียวกันควรให้ผู้เรียนส่วนที่เหลือมีส่วนร่วมช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สิ่งสำคัญผู้สอนต้องให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนแต่ละคนเพื่อแก้ไข

3. ขั้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร (Production or Free Practice) ขั้นนี้เปรียบเสมือนตัวกลางที่เชื่อมโยงระหว่างการเรียนรู้ภาษาในชั้นเรียนกับการนำภาษาไปใช้จริงนอกชั้นเรียน โดยผู้สอนเป็นเพียงผู้แนะนำแนวทาง วิธีฝึก มักฝึกในรูปของการทำกิจกรรมต่างๆ ผู้สอนเป็นผู้ริเริ่มหรือจัดกิจกรรมขึ้นต้นและป้อนข้อมูลย้อนกลับให้กับผู้เรียน

สรุปได้ว่าการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารนั้นมีขั้นตอนสำคัญดังนี้คือ ขั้นเสนอเนื้อหาเป็นขั้นที่ผู้สอนบอกรวดดูประสงค์ในการสอนข้อมูลทางภาษาที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ รวมถึงการใช้ภาษาให้เหมาะสมกับสถานการณ์ ขั้นการฝึกเป็นขั้นที่ผู้เรียนเริ่มมีการฝึกภาษาโดยมีการควบคุม มุ่งเน้นให้ผู้เรียนจดจำรูปแบบภาษาจึงมีการฝึกซ้ำๆ และขั้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารเป็นขั้นตอนที่มุ่งนำประสบการณ์ทางภาษาที่เรียนรู้ในชั้นเรียน ไปใช้ในสถานการณ์จริง

2.5 การออกแบบกิจกรรมเพื่อการสื่อสาร

บิลาช (Bilash, 2002 : 72) ได้เสนอแนวคิดในการออกแบบกิจกรรมเพื่อการสื่อสาร เรียกว่าการออกแบบกิจกรรมเพื่อการสื่อสารตามเกณฑ์ของบิลาช (Bilash's criteria for communicative activities -BCCA) เพื่อเป็นเกณฑ์ในการประเมินกิจกรรมที่ครูใช้ในชั้นเรียนว่ากิจกรรมนั้นเป็นกิจกรรมเพื่อการสื่อสารหรือไม่มากนักเพียงใด BCCA ประกอบไปด้วย 11 เกณฑ์ดังนี้

1. กิจกรรมส่งเสริมหน้าที่ของภาษาหรือไม่
2. กิจกรรมได้ใช้สื่อที่เป็นของจริงหรือยัง

3. กิจกรรมเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารอย่างกว้างขวางเพียงใด
4. กิจกรรมมุ่งให้นักเรียนได้เรียนรู้รู้อย่างอื่นนอกจากคำศัพท์และหลักไวยากรณ์หรือไม่
5. กิจกรรมนั้นเปิดโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนเป็นทั้งผู้พูด และผู้ฟังหรือไม่
6. กิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดแก้ปัญหาหรือไม่
7. กิจกรรมอยู่บนพื้นฐานของการใช้ภาษาในชีวิตประจำวันหรือไม่
8. กิจกรรมเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดและทัศนคติส่วนตัวของนักเรียนหรือไม่
9. กิจกรรมเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ปฏิสัมพันธ์หรือไม่
10. กิจกรรมเพื่อการสื่อสารที่ดีต้องมีลักษณะที่ผู้เรียนปฏิบัติแล้วเกิดการเสี่ยงภัยต่ำ และเกิดความปลอดภัยสูง สร้างความมั่นใจ ลดความวิตกกังวล
11. กิจกรรมสนุกสนานน่าสนใจกระตุ้นให้ผู้เรียนอยากร่วมกิจกรรมหรือไม่ การจัดกิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารจึงเป็นกิจกรรมที่เน้นที่ผู้เรียนเป็นสำคัญ และได้สรุปลักษณะการสอนเพื่อการสื่อสารดังนี้
 - 11.1 การสื่อสารเน้นความหมายเป็นสำคัญ
 - 11.2 ใช้การสื่อสารต่างๆ ไปไม่คั่งท่องจำ
 - 11.3 การเรียนจะใช้ประสบการณ์เดิมของผู้เรียนเป็นฐานความรู้
 - 11.4 การเรียนภาษาคือการเรียนเพื่อการสื่อสาร
 - 11.5 เน้นความคล่องของภาษา
 - 11.6 อาจจะมีการ Drill บ้างแต่ไม่บ่อยนัก
 - 11.7 สำเนียงที่พูดไม่จำเป็นต้องออกสำเนียงเหมือนเจ้าของภาษาก็ได้ แต่สามารถสื่อความหมายและเข้าใจได้
 - 11.8 ผู้สอนจะมุ่งเน้นให้ผู้เรียนกล้าพูดกล้าสื่อสารตั้งแต่เริ่มแรก
 - 11.9 การเรียนการสอนอาจจะเริ่มต้นการเรียนด้วยการอ่านและเขียน
 - 11.10 ภาษาเกิดขึ้นได้ที่ละน้อยด้วยการแก้ไขข้อผิดพลาด
 - 11.11 ผู้สอนจะเป็นผู้กระตุ้นให้ผู้เรียนทำงานโดยใช้ภาษาและคอยช่วยเหลือแนะนำ
 - 11.12 ผู้สอนจะตั้งคำถามเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ตอบคำถาม

รูปทอง กว้างสวาสดี, 2550 : ออนไลน์ ได้อธิบายลักษณะกิจกรรมการสอนตามแนวภาษาเพื่อการสื่อสารดังนี้ ว่ากิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร คือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์จริง หรือการใช้ภาษาอย่างมีความหมาย กิจกรรมการสอนตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวกับกระบวนการแลกเปลี่ยนข้อมูล และการปฏิสัมพันธ์โดยทั่วไป แล้วการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารมักจะถูกรเรียกว่า เป็นแนวคิดมากกว่าวิธีสอน เพราะจะกล่าวถึงแนวคิดที่กว้างๆ ยึดหยุ่นตามความต้องการและสิ่งแวดล้อมของผู้เรียน ลักษณะพื้นฐานของการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร มีดังนี้

1. เน้นการเรียนรู้โดยวิธีสื่อสารผ่านการปฏิสัมพันธ์โดยใช้ภาษาเป้าหมาย
2. เน้นการใช้สื่อและเนื้อหาที่เป็นของจริง
3. เน้นทั้งทักษะภาษาและกระบวนการเรียนรู้
4. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญของ

กระบวนการเรียนรู้ ในชั้นเรียน นั่นคือเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

5. เชื่อมต่อระหว่างการเรียนภาษาในชั้นเรียนกับการเรียนและการใช้ภาษา

นอกห้องเรียน

สรุปลักษณะการจัดกิจกรรมที่สำคัญคือกิจกรรมต้องฝึกให้ผู้เรียนเกิดความ ต้องการในการสื่อสาร โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนใช้ภาษาได้หลากหลายรูปแบบให้สอดคล้องกับ จุดประสงค์ในการสื่อสารอย่างแท้จริง ผู้สอนประเมินผลกิจกรรมเมื่อเสร็จสิ้นและคำนึงด้วยว่า บรรลุจุดประสงค์การสื่อสารหรือไม่ ไม่ใช่การใช้ภาษา

3. ทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ (English Writing Skill)

3.1 ความหมายของการเขียน

มีผู้ให้ความหมายของการเขียนไว้ ดังนี้

ไวท์ (White, 1980 : 16) กล่าวว่า การเขียน คือ การเรียบเรียงประโยคที่ เชื่อมโยงกัน อย่างถูกต้องตามหลักไวยากรณ์รวมทั้งความสมเหตุสมผล เหมาะสมสอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ ทำให้ผู้อ่านรับรู้สิ่งที่ผู้เขียนต้องการที่จะสื่อสารได้ ทั้งนี้ผู้เขียนต้องคำนึงถึงความ กระชับ ชัดเจน และไม่ คลุมเครือ กล่าวคือ การเขียนต้องประกอบไปด้วย ความถูกต้องของ รูปแบบภาษา ความเหมาะสมของลีลาและภาษา และแก่นของเรื่องและหัวเรื่อง

เบอร์น (Byrne, 1991 : 1) กล่าวว่า การเขียนมิได้หมายถึงลายลักษณ์อักษรหรือ การเขียนเป็นประโยคๆ แต่หมายถึง ความสามารถในการนำความรู้สึกนึกคิด มาเรียบเรียงให้ เกิดเป็นภาษาเขียนที่ผู้เขียนพึงพอใจได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของตน

พรสวรรค์ ลีป้อ (2550 : 195) กล่าวว่า การถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึก และเจตคติออกมาเป็นข้อความต่อเนื่องกัน เพื่อให้ผู้อื่นรับรู้และเข้าใจตรงกับเจตนา ของผู้เขียน ดังนั้น การเขียนจึงมิใช่เป็นความสามารถในการเรียบเรียงประโยคให้ถูกต้องตาม หลักไวยากรณ์เท่านั้น แต่เป็นการถ่ายทอดประสบการณ์อย่างมีจุดมุ่งหมาย โดยเลือกใช้คำที่ เหมาะสมเพื่อทำหน้าที่แทนมโนภาพ และเป็นกระบวนการที่เกี่ยวกับกิจกรรมหลายขั้นตอน เช่น การตั้งจุดประสงค์ การคิด การเรียบเรียง การเลือกใช้ภาษาให้เหมาะสมกับข้อความ การร่าง การอ่าน การทบทวน เป็นต้น

บัญชา อิงสกุล (2545 : 69) ได้ให้ความหมายของการเขียนไว้ว่า การเขียน คือ การเรียบเรียงความคิดอย่างมีจุดมุ่งหมาย เพื่อเป็นการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่าน

จากความหมายของการเขียนสรุปได้ว่า ความสามารถในการเขียน คือ การถ่ายทอด ความรู้ ความคิด จินตนาการ และประสบการณ์ต่างๆของผู้เขียน โดยใช้สัญลักษณ์ หรือตัวอักษร ได้ถูกต้องเพื่อสื่อความหมายให้เป็นที่เข้าใจตรงกันระหว่างผู้เขียนและผู้อ่าน

3.2 องค์ประกอบในการเขียน

ทักษะการเขียนเป็นทักษะที่ซับซ้อน จำเป็นต้องอาศัยองค์ประกอบหลาย ประการที่สามารถช่วยให้ผู้เรียนเขียนอย่างชัดเจนและถูกต้อง นักการศึกษาได้ให้ความหมาย องค์ประกอบของ การเขียน ดังนี้

ไรเมส (Raimes, 1983 : 5-6) กล่าวถึงองค์ประกอบของการเขียนมีหลาย ประการ และเป็นการยากที่จะระบุว่า ควรจะสอนการเขียนในชั้นเรียนอย่างไร แต่พอสรุปได้ ตามแผนภูมิที่ 2 ดังนี้

แผนภูมิที่ 2 องค์ประกอบของการเขียน

ฮีตัน (Heaton, 1988 : 135) ได้แบ่งองค์ประกอบที่สำคัญต่อการเขียนไว้

5 ประการ คือ

1. การใช้ภาษา (Language use) คือความสามารถในการเขียนประโยคที่ถูกต้องและเหมาะสม
2. ทักษะทางกลไก (Mechanical skills) คือความสามารถในการใช้ข้อตกลงทางภาษาเขียนได้ถูกต้อง เช่น การใช้เครื่องหมายวรรคตอนและการสะกดคำ
3. วิธีเขียนเนื้อหา (Treatment of Content) คือความสามารถในการคิดอย่างสร้างสรรค์และการพัฒนาความคิด

4. ทักษะทางลีลาภาษา (Stylistic skills) คือ ความสามารถในการเขียนประโยคและย่อหน้าหลายๆแบบ รวมทั้งใช้ภาษาได้ถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

5. ทักษะการเลือกข้อความที่เหมาะสม (Judgment skills) คือ ความสามารถในการเขียนข้อความให้เหมาะสมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ โดยคำนึงถึงผู้อ่านเป็นสำคัญ รวมทั้งความสามารถในการเลือกสรร รวบรวมและเรียงลำดับข้อมูลให้มีความสัมพันธ์กัน

จากองค์ประกอบของการเขียนข้างต้นสรุปได้ว่า การที่ผู้เรียนจะมีความสามารถทางการเขียนได้ถูกต้องและมีประสิทธิภาพนั้น ต้องอาศัยองค์ประกอบหลายๆด้านมารวมกัน ไม่ว่าจะเป็นทางด้าน โครงสร้างไวยากรณ์ การเลือกใช้คำ เนื้อหา กระบวนการเขียน วิธีดำเนินการเขียน จุดมุ่งหมายของการเขียนและผู้อ่าน ตลอดจนการใช้ภาษาและทักษะอื่นๆ องค์ประกอบเหล่านี้ สามารถทำให้ผู้เรียนสร้างงานเขียนออกมาได้อย่างชัดเจนและตรงตามวัตถุประสงค์ของการเขียนอย่างแท้จริง

3.3 ขั้นตอนในการเขียน

ทริบเบิล คริสโตเฟอร์ (Tribble, Christopher. 1996 :24) มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าการฝึกทักษะการเขียน มีขั้นตอนใหญ่ 3 ขั้นตอน คือ

1. การฝึกเขียนในระยะเริ่มต้น เป็นเพียงการเขียนประโยคสั้น ๆ จากคำศัพท์ และโครงสร้าง ที่นักเรียนเรียนมาแล้ว หรือเติมคำในประโยคให้ได้สมบูรณ์

2. การเขียนตามกรอบที่กำหนดให้ (Controlled Composition) เป็นการเขียนที่ครู เลียนแบบให้ เป็นการฝึกใช้คำหรือรูปประโยคที่เรียนมาแล้ว เพื่อฝึกให้เกิดความแม่นยำในภาษายิ่งขึ้น

3. การเขียนแบบชี้แนะ (Guided Composition) การเขียนแบบนี้ครูต้องชี้แนะให้คำศัพท์ รูปประโยค และการคิดในการเรียบเรียง มีขั้นตอนการเขียนดังนี้

3.1 ขั้นก่อนการเขียน (Prewriting) เป็นการสร้างความมั่นใจให้กับนักเรียนก่อนลงมือเขียนจริง หรืออาจเป็นการสนทนา หรือปรึกษาหารือร่วมกันเกี่ยวกับเรื่องที่จะเขียน

3.2 ขั้นการเขียน (Writing) ให้นักเรียนลงมือเขียนเป็นแบบร่างก่อน ให้นักเรียน ช่วยกันนำความคิดที่ได้จากการเขียนมาเขียน โดยไม่ต้องกังวลเรื่องความถูกต้อง ตัวสะกด หรือการเรียบเรียงรูปประโยค แต่เน้นในเนื้อเรื่องเป็นสำคัญ

3.3 ขั้นตรวจทาน (Revising) นักเรียนจะอ่านบททวนสิ่งที่เขียนไปแล้ว มีการตรวจสอบเรื่องตัวสะกด คำผิด หรือเครื่องหมายวรรคตอน ทั้งนี้เพื่อให้การเขียนสื่อความหมายได้

3.4 ขั้นการฝึกเขียน (Re-writing) เป็นขั้นสุดท้ายของการฝึกเขียน ถือเป็น new writing ในขั้นนี้นักเรียนต้องนำเนื้อเรื่องที่เขียนไปแล้วทำให้สมบูรณ์พร้อมที่จะรายงานหรือเขียนส่งครูได้

พิตรวัลย์ โกวิทวาทิ (2540 : 47-48) ได้เสนอขั้นตอนของการเขียนไว้ดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมาย ผู้เขียนต้องมีจุดมุ่งหมายว่า ต้องการให้ผู้อ่านได้อะไรจากการเขียนของตน
2. กำหนดหัวข้อ/เรื่องที่ต้องการเขียน ผู้เขียนต้องกำหนดหัวข้อที่จะเขียนเพื่อนำผู้อ่านไปให้ถึงจุดหมายที่ต้องการ
3. กำหนดรูปแบบการเขียน ผู้เขียนต้องทราบว่า จะเขียนเรื่องของตนในรูปแบบใดจึงจะบรรลุจุดหมายของการเขียน

จากขั้นตอนการสอนเขียนเพื่อการสื่อสารดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า ขั้นตอนในการเขียนเพื่อการสื่อสารประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นเตรียมการเขียน ประกอบด้วยกิจกรรม การนำเสนอความรู้ คำนำศัพท์ ไวยากรณ์ ตลอดจนรายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องที่จะเขียน
2. ขั้นระหว่างการเขียน ประกอบไปด้วยกิจกรรมที่ให้นักเรียนนำความรู้ รายละเอียดต่าง ๆ ที่ได้รับในขั้นเตรียมการเขียนมาใช้เขียนภาษาเพื่อการสื่อสาร
3. ขั้นหลังการเขียน เป็นกิจกรรมที่กระทำหลังจากที่นักเรียนเขียนภาษาเพื่อการสื่อสารเสร็จเรียบร้อยแล้ว

3.4 กิจกรรมส่งเสริมกระบวนการเขียน

พิตรวัลย์ โกวิทวาทิ (2540 : 48-50) ได้กล่าวถึงกิจกรรมการฝึกทักษะการเขียนว่ามีลำดับขั้นตอนต่างๆ ดังนี้

1. กระตุ้นความสนใจ (Generation Idea) เป็นการอภิปรายร่วมกันระหว่างครูและผู้เรียนเกี่ยวกับเรื่องที่จะเขียน ความสนใจ ความต้องการ และจุดประสงค์ในการเขียนแต่ละครั้ง ครูและผู้เรียนมีการอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับเนื้อหาที่จะเขียน ช่วยในการรวบรวมเนื้อหาที่จะเขียน กระตุ้น ให้ผู้เรียนพูดหรือชี้แจงเกี่ยวกับปัญหาการเขียนของผู้เรียน เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้เรียนก่อนลงมือเขียนอย่างจริงจัง

2. รวบรวมความคิดและตรวจสอบ (Composing and Precising) ครูที่ดีจะต้องช่วยให้ผู้เรียนเริ่มต้นการเขียนได้ดี เช่น อาจจะเริ่มต้นด้วยการขอมเสียเวลาเกี่ยวกับการอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับเนื้อหาที่จะเขียนก่อนให้ผู้เรียนลงมือเขียนเอง เวลาที่ใช้ในห้องเรียนให้ถือว่าเป็นเพียงการร่างเรื่องที่จะเขียน ครูชี้แจงให้ผู้เรียนเข้าใจว่าไม่ควรจะกังวลเกี่ยวกับคำศัพท์หรือโครงสร้างทางไวยากรณ์ หรือเครื่องหมายวรรคตอนมากเกินไป ควรจะรวบรวมความคิดที่จะเขียนให้ได้เสียก่อน ช่วงเวลานี้เป็นช่วงเวลาที่ผู้เรียนต้องการความช่วยเหลืออย่างยิ่งจากครูในการรวบรวมความคิด ให้กำลังใจ

3. ตรวจแก้โครงเรื่อง (Marking Papers) ผู้เรียนเขียนโครงเรื่องแล้วนำมาให้ครูตรวจแก้ไข การตรวจงานเขียนของผู้เรียนก็เป็นสิ่งที่ครูต้องระวัง อย่าใช้คำวิพากษ์วิจารณ์ที่ค่อนข้างรุนแรงเพราะจะทำให้ผู้เรียนเกิดความกลัว ขาดความมั่นใจในการเขียน เห็นงานเขียนเป็นงานที่ยาก น่าเบื่อ และไม่กล้าเขียน

4. อภิปรายร่วมกัน (Discussing) เมื่อผู้เรียนเขียนเนื้อเรื่องเสร็จแล้ว ก็มักจะส่งให้ครูตรวจและเขียนคำวิจารณ์ผลงานนั้นๆ ถ้าจะให้การเขียนของผู้เรียนได้ผลดียิ่งขึ้น เมื่อครูให้ผู้เรียนเขียนฉบับร่างแล้วครูควรหาทางให้กำลังใจแก่ผู้เรียน เพื่อให้เกิดความมั่นใจ กล้าจะอ่านผลงานของตนให้ผู้เรียนคนอื่นๆ ฟัง ให้เพื่อนๆ แสดงความคิดเห็นต่อผลงานของเพื่อนในทางสร้างเสริม เพื่อช่วยให้ผลงานดียิ่งขึ้น

5. สอน (Teaching) เมื่องานเขียนแต่ละเรื่องได้รับการขัดเกลาและแสดงความคิดเห็นแล้วครูให้ผู้เรียนนำกลับไปทบทวนใหม่เรื่องความถูกต้องของ โครงสร้างไวยากรณ์ คำศัพท์ เครื่องหมายวรรคตอน ซึ่งครูจะถือเป็นเรื่องสุดท้ายหลังจากที่ผู้เรียนได้รวบรวมความคิดและเขียนเนื้อเรื่องมาส่งครู บางครั้งอาจมีการแสดงผลงานเขียนบนกระดาน ให้ผู้เรียนช่วยแก้ไข หรือครูอาจนำผลงานของผู้เรียนมาจัดพิมพ์หรือถ่ายเอกสารแล้วให้ผู้เรียนแต่ละคนได้ศึกษาความถูกต้องของ โครงสร้างไวยากรณ์ ถ้าพบที่ผิดก็คิดแก้ไข

6. ทบทวนและขัดเกลาผลงาน (Revising Papers) ขั้นนี้เป็นขั้นตอนสุดท้าย ผู้เขียนย่อมรู้ว่าผลงานเขียนสมบูรณ์แล้วต้องมีการขัดเกลาและทบทวนอย่างรอบคอบ เพื่อตรวจสอบข้อผิดพลาดต่างๆ เช่น เครื่องหมายวรรคตอน ตัวสะกด การตัดต่อเพิ่มเติม ความคิดต่างๆ ลำดับเหตุการณ์เรื่องราวใหม่ ซึ่งเทคนิคนี้ครูจะต้องสอนให้กับผู้เรียน

เนลสัน (Nelson, 1984 : 2-5, 8) ได้แสดงความคิดเห็นและแนวทางการสอนเขียนไว้ว่า กิจกรรมการอ่านนั้นสอดคล้องกันเป็นอย่างดีกับกิจกรรมการเขียน ดังนั้น

ครูควรปล่อยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสอ่านและทำความเข้าใจบทเรียนนั้นด้วยตนเอง แล้วนำข้อมูลที่ผู้เรียนแต่ละคนจะได้จากการอ่านมาอภิปรายร่วมกัน แล้วจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกการเขียน เพื่อให้ผู้เรียนคุ้นเคยกับภาษาและเข้าใจมากยิ่งขึ้น และในกิจกรรมการเขียนต้องฝึกให้ผู้เรียนได้เขียนประโยคใจความสำคัญ (Main Idea) ของเรื่อง

ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าถ้าครูได้ยึดหลักในการจัดกิจกรรมส่งเสริมกระบวนการเขียนในการฝึกทักษะการเขียนให้กับผู้เรียนแล้วก็จะช่วยให้ผู้เรียนเห็นว่าการเขียนไม่ใช่ทักษะที่ยากเกินความสามารถที่ผู้เรียนจะทำได้

3.5 การตรวจและการประเมินการเขียน

ครูต้องเลือกวิธีตรวจ โดยใช้เกณฑ์ที่เหมาะสม ซึ่งมีเกณฑ์การตรวจแตกต่างกันไปตามประเภทงานเขียน

คาร์เรล (Carroll, 1980 : 50) ได้กล่าวถึงความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายโดยการเขียนว่า อาจจะทดสอบโดยการเขียนเรียงความ (Essay) หรือการเขียนบรรยายภาพต่างๆ หรือบรรยายเหตุการณ์ที่จำได้ โดยใช้เนื้อหาที่เป็นเรื่องเป็นราวที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน เช่น การเขียนรายงาน การจดบันทึก การเขียนจดหมายส่วนตัวถึงเพื่อน จดหมายธุรกิจ เช่น การส่งสินค้าจากบริษัท หรือห้างร้าน เป็นต้น

การวัดความรู้ความสามารถในการเขียนของผู้เรียนเป็นสิ่งจำเป็น เนื่องจากผู้เรียนจะได้ทบทวนสิ่งที่เรียนมาแล้ว พร้อมทั้งรับทราบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของตนว่าบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้เพียงใด ดังนั้นนักการศึกษาหลายท่านได้เสนอวิธีการวัดและประเมินผลทักษะการเขียน ดังต่อไปนี้

ฮีทตัน (Heaton, 1988 : 26) ได้เสนอการให้คะแนนการประเมินการเขียนไว้

2 วิธี ดังนี้

1. วิธีใช้ความรู้สึกหรือความเห็นของผู้ประเมินเป็นเกณฑ์

(Impression Method) คือวิธีให้ผู้ตรวจ 1 คนหรือมากกว่านั้นการประเมินการเขียนนั้นให้คะแนนโดยภาพรวม (Holistic) ซึ่งขึ้นอยู่กับความรู้สึก หรือความเห็นของผู้สอน โดยทั่วไปส่วนใหญ่จะใช้ผู้ตรวจ 3 หรือ 4 คน ให้คะแนนการเขียนแต่ละส่วน ต่อจากนั้นนำคะแนนที่ได้ทั้งหมดมารวมกัน หรือนำคะแนนทั้งหมดมาหาค่าเฉลี่ย เป็นคะแนนที่ได้ของผู้เรียน ซึ่งการประเมินหลายๆ ครั้งจะทำให้หน้าเชื่อถือ

2. วิธีใช้การวิเคราะห์ (Analytic Method) คือ วิธีที่ขึ้นอยู่กับแผนการประเมินให้คะแนนของผู้ประเมินหรือคณะของผู้ประเมินที่สร้างขึ้น โดยมีการแยกคุณลักษณะ

ต่างๆ ของการเขียน เป็นหัวข้อเพื่อที่จะให้คะแนน ทั้งนี้ผู้เรียนสามารถเห็นผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนที่ได้รับชัดเจนขึ้น

เวเกิล (Weigle. 2002 : 108-121) และกึ่งแก้ว อารีรักษ์ (2546 : 90-97) ได้เสนอรูปแบบเกณฑ์การวัดและประเมินผลในการทำงานเดียวกัน ซึ่งสามารถจำแนกเป็น 2 ประเภทใหญ่ คือ

1. เกณฑ์การประเมินแบบภาพรวม (Holistic Rating Scales) เป็นแนวทางการให้คะแนนแบบภาพรวม โดยนำองค์ประกอบสำคัญที่บ่งบอกถึงผลงานที่คาดหวังมาจัดทำเป็นรายการ ระบุคำอธิบายที่บรรยายลักษณะของเกณฑ์ในแต่ละรายการเรียนต่อกัน มีระดับคะแนนที่ชัดเจน ซึ่งกำหนดเพียงคะแนนเดียวและมีความสะดวกในการตรวจให้คะแนน

ตัวอย่างเกณฑ์การประเมินแบบภาพรวมคือ เกณฑ์การประเมินการสอบการเขียนโทเฟิล (TOEFL Writing Test) มีรายละเอียดของแต่ละระดับ ดังนี้

ระดับ 6 คือ มีความสามารถในการเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เรียบเรียงและพัฒนาเนื้อหาได้ดี รายละเอียดของเนื้อหาเหมาะสมชัดเจนสนับสนุนประเด็นหลัก และมีข้อผิดพลาด การแสดงออกทางความคิด ใช้ภาษาอย่างมั่นใจและมีรูปแบบประโยคหลากหลาย และเลือกคำได้เหมาะสม

ระดับ 5 คือ มีความสามารถในการเขียนบางส่วนมีประสิทธิภาพ การเรียบเรียงเนื้อหาทั่วไปดี รายละเอียดของเนื้อหาสนับสนุนประเด็นหลักและมีการแสดงความคิดเห็น แสดงให้เห็นความหลากหลายของรูปแบบประโยคและลักษณะของคำศัพท์แม้ว่าจะมีข้อผิดพลาดในบางครั้ง

ระดับ 4 คือ มีความสามารถในการเขียนเกี่ยวกับหัวข้อมากในระดับหนึ่ง แต่ยังไม่ครบถ้วน มีการเรียบเรียงเนื้อหาได้ระดับหนึ่ง มีรายละเอียดบางส่วน มีเนื้อหาสนับสนุนประเด็นหลัก และมีการแสดงความคิดบ้าง การใช้โครงสร้างไวยากรณ์ในประโยคตีปานกลาง ยังมีข้อผิดพลาดอยู่

ระดับ 3 คือ การเขียนที่ยังมีข้อบกพร่องหรือจุดอ่อน 1 ข้อหรือมากกว่า เช่นการเรียบเรียงและการพัฒนาเนื้อหาไม่เหมาะสมเพียงพอ หรือ ไม่มีรายละเอียดที่ดีเพียงพอ ที่จะสนับสนุนใจความรวม มีการเลือกคำใส่คำหรือรูปแบบคำไม่เหมาะสมเห็นได้ชัดเจน อีกทั้งโครงสร้างประโยคและการใช้ภาษาไม่ถูกต้องมาก

ระดับ 2 คือ การเขียนที่มีข้อบกพร่องหรือจุดอ่อน 1 ข้อหรือมากกว่า เช่น การเรียบเรียงเนื้อหาที่ไม่เป็นระบบ มีรายละเอียดน้อยไม่มีข้อมูลเฉพาะเจาะจง และ โครงสร้างและการใช้ประโยคผิดพลาดมากและผิดซ้ำๆ

ระดับ 1 คือ การเขียนที่เนื้อหา มีข้อผิดพลาดในการเขียนที่รุนแรง การเขียนไม่ตรงประเด็น ไม่สามารถสื่อความได้

ระดับ 0 คือ งานเขียนที่ได้ค่า 0 เนื่องจากการเขียนที่ไม่มีการ แสดงความรู้ มีเพียงการคัดลอกหัวข้อหรือการประกอบตัวอักษรเข้าด้วยกันเท่านั้น

2. เกณฑ์การประเมินแบบแยกส่วน (Analytic Rating Scales) เป็นแนวทางการให้คะแนนแบบแยกส่วน กล่าวคือพิจารณาแนวทางการให้คะแนนโดยพิจารณาเป็น ประเด็นแต่ละส่วนของงานที่ลักษณะการตอบจำกัด ซึ่งแต่ละส่วนจะต้องกำหนดแนวทาง การให้คะแนนโดยมีนิยาม คำศัพท์หรือคำอธิบายลักษณะของงานในส่วนนั้นๆ ในแต่ละระดับ ให้ชัดเจน และการกำหนดเกณฑ์ส่วนใหญ่จะไม่เกิน 4 ด้าน เกณฑ์การประเมินแบบแยกส่วนนี้ ง่ายต่อการประเมินค่า และมีความน่าเชื่อถือในการประเมิน

ตัวอย่าง เกณฑ์การประเมินแบบแยกส่วนของเจคอปส์ และคนอื่นๆ (Weigle, 2002: 118; อ้างอิงจาก Jacobs, et al. 1981) ได้กำหนดเกณฑ์การการให้คะแนน การประเมินการเขียนภาษาอังกฤษ ดังต่อไปนี้

คะแนน	ระดับ/คำอธิบายระดับ
	เนื้อหา (Content)
30-27	ดีเยี่ยม – ดีมาก : แสดงความรู้ความเข้าใจ ได้ประเด็นสำคัญ สมบูรณ์ และ ไม่ออกนอกเรื่อง
26-22	ดี – ปานกลาง : แสดงความรู้พอประมาณการดำเนินเรื่องถูกจำกัด ประเด็นหลักส่วนใหญ่สมบูรณ์ แต่ยังขาดรายละเอียด
21-17	พอใช้ – อ่อน : แสดงความรู้ที่จำกัด เนื้อหาน้อย การดำเนินเรื่อง ไม่เพียงพอ
16-13	อ่อนมาก : ไม่แสดงความรู้เลย เนื้อหาน้อยหรือ ไม่เพียงพอที่จะ ประเมิน

การเรียบเรียง (Organization)

- 20-18 ดีเยี่ยม – ดีมาก : แสดงความคิดเห็นอย่างคล่องและชัดเจนมีข้อสนับสนุน ไม่เินเย่อ การเรียบเรียงดี มีการจัดลำดับเหตุผลและความสอดคล้องดี
- 17-14 ดี – ปานกลาง : การเขียนเรียงความไม่ต่อเนื่องประเด็นหลักชัดเจน ข้อมูลมีเหตุมีผลแต่น้อยไป การเรียงลำดับข้อความไม่สมบูรณ์
- 13-10 พอใช้ – อ่อน : การเขียนเรียงความไม่ต่อเนื่องการดำเนินเรื่องสับสนหรือไม่ต่อเนื่องขาดความสมเหตุสมผล
- 9-7 อ่อนมาก : ไม่สามารถสื่อสารได้ไม่มีการเรียบเรียงความ หรือไม่ สามารถที่จะประเมินได้เพียงพอ

การใช้คำศัพท์ (Vocabulary)

- 20-18 ดีเยี่ยม – ดีมาก : วงคำศัพท์กว้าง มีความรู้ใช้คำอย่างมีประสิทธิภาพ มีความสามารถสูงในการใช้รูปแบบภาษาที่เหมาะสม
- 17-14 ดี – ปานกลาง : ใช้วงคำศัพท์กว้างพอ มีการใช้ศัพท์สำนวนการเลือกคำคิดในบางครั้ง แต่ความหมายชัดเจน
- 13-10 พอใช้ – อ่อน : คำศัพท์มีวงจำกัด ใช้ศัพท์สำนวนการเลือกคำคิดบ่อยๆ ความหมายไม่ชัดเจน สับสน
- 9-7 อ่อนมาก : ใช้การแปลคำต่อคำรู้ศัพท์สำนวนน้อยมาก

การใช้ภาษา (Language Use)

- 25-22 ดีเยี่ยม – ดีมาก : ใช้โครงสร้างซับซ้อนอย่างมีประสิทธิภาพ ผิดน้อยมาก เรื่องความสอดคล้องของการใช้ประธานและกริยา กาล จำนวน การเรียงตามหน้าที่ คำสรรพนาม คำบุพบท และคำนำหน้านาม
- 21-18 ดี – ปานกลาง : ใช้โครงสร้างธรรมดาไม่ซับซ้อนแต่มีประสิทธิภาพ มีปัญหาเล็กน้อยในการใช้โครงสร้างซับซ้อน มีที่ผิดหลายแห่งด้านความสอดคล้องทางไวยากรณ์ ตลอดจนการใช้กาล จำนวนการเรียงคำตามหน้าที่ การใช้คำนำหน้านาม คำสรรพนาม คำบุพบท การใช้วลีต่อเนื่อง

อนุประโยคและการละคำ แต่ความหมายส่วนใหญ่ชัดเจน

- 17 - 11 พอใช้ - อ่อน : มีปัญหาในการสร้างประโยคทั้งประโยคธรรมดา และซับซ้อน การใช้ประโยคปฏิเสธ ความสอดคล้องของคำ กาล จำนวน การเรียงคำตามหน้าที่ คำนำหน้านาม คำสรรพนาม คำบุพบท การใช้วลีต่อเนื่อง อนุประโยค และการละคำผิดบ่อยครั้ง ตลอดจนความหมายคลุมเครือ สับสน
- 10 - 5 อ่อนมาก : แทบจะไม่สามารถสร้างประโยคใดๆ ได้ มีที่ผิดเต็มไปหมดสื่อความหมายไม่ได้

กลไกการเขียน (Mechanics)

- 5 ดีเยี่ยม - ดีมาก : แสดงความสามารถในการใช้ระเบียบวิธีการเขียน ผิดน้อยมากในด้านการสะกดคำ การใช้เครื่องหมายวรรคตอน การใช้อักษรตัวใหญ่ และการจัดข้อความ ผิดเล็กน้อย
- 4 ดี - ปานกลาง : ผิดบางครั้งเรื่อง/ด้านการสะกดคำ การใช้เครื่องหมายวรรคตอน การใช้อักษรตัวใหญ่ การจัดข้อความ แต่ความหมายยังชัดเจนไม่คลุมเครือ
- 3 พอใช้ - อ่อน : ผิดบ่อยครั้งเรื่องการสะกดคำ การใช้เครื่องหมายวรรคตอน การใช้อักษรตัวใหญ่ การจัดข้อความ ลายมืออ่านได้ยาก ความหมายคลุมเครือ สับสน
- 2 อ่อนมาก : ไม่รู้ระเบียบวิธีการเขียน มีแต่ที่ผิดทางการสะกดคำ การใช้เครื่องหมายวรรคตอน การใช้อักษรตัวใหญ่ การจัดอนุเจต ลายมืออ่านได้ยาก

ไวยากรณ์ (Grammar)

- 6 การใช้ไวยากรณ์ หรือการลำดับคำถูกต้องเกือบทั้งหมด
- 5 การใช้ไวยากรณ์ หรือการลำดับคำถูกต้องเป็นส่วนใหญ่
- 4 การใช้ไวยากรณ์ หรือการลำดับคำถูกต้องเพียง 50% มีบางครั้งที่จะต้องอ่านซ้ำเพื่อเพิ่มความเข้าใจยิ่งขึ้น

- 3 การใช้ไวยากรณ์ หรือการลำดับคำถูกต้องเพียงบางส่วน ซึ่งบางครั้งไม่เข้าใจชัดเจน เพียงพอ
- 2 การใช้ไวยากรณ์ หรือการลำดับคำถูกต้องเพียงเล็กน้อย ผู้ประเมินต้องอาศัยการตีความด้วยตนเอง
- 1 การใช้ไวยากรณ์ หรือการเรียงลำดับ ไม่ถูกต้อง ยากต่อความเข้าใจ

การใช้คำศัพท์ (Vocabulary)

- 6 คำศัพท์และสำนวนที่ใช้เหมาะสมคล้ายกับเป็นผู้เขียนเจ้าของภาษา
- 5 บางครั้งคำศัพท์และสำนวนที่ใช้ไม่เหมาะสม อาศัยคำศัพท์อื่นมาสื่อความหมาย แทนได้
- 4 ใช้คำผิด หรือไม่เหมาะสม การสื่อความหมายจำกัดเล็กน้อยเนื่องจากคำศัพท์ที่ไม่เพียงพอ
- 3 คำศัพท์ที่ใช้จำกัดบางส่วน และการสื่อความหมายคลุมเครือ
- 2 คำศัพท์ที่ใช้ค่อนข้างจำกัด และใช้ผิดวัตถุประสงค์ ผู้ประเมินต้องตีความด้วยตนเอง
- 1 คำศัพท์ที่ใช้จำกัดมาก ยากต่อความเข้าใจ

กลไกการเขียน (Mechanics)

- 6 ตัวสะกดและ/หรือเครื่องหมายวรรคตอนถูกต้องเกือบทั้งหมด
- 5 ตัวสะกดและ/หรือเครื่องหมายวรรคตอนถูกต้องเป็นส่วนใหญ่
- 4 ตัวสะกดและ/หรือเครื่องหมายวรรคตอนถูกต้องเพียง 50% ต้องอ่านซ้ำเพื่อความเข้าใจ
- 3 ตัวสะกดและ/หรือเครื่องหมายวรรคตอนถูกต้องเพียงบางส่วน ซึ่งบางครั้งไม่เข้าใจชัดเจนเพียงพอ
- 2 ตัวสะกดและ/หรือเครื่องหมายวรรคตอนถูกต้องเพียงเล็กน้อย ผู้ตรวจต้องอาศัยการตีความด้วยตนเอง
- 1 ตัวสะกดและ/หรือเครื่องหมายวรรคตอนไม่ถูกต้อง เข้าใจยาก

ความคล่องแคล่ว (Fluency)

- 6 ตัวเลือกของ โครงสร้างและคำศัพท์ไม่เปลี่ยนแปลงเหมาะสมคล้ายกับเป็นผู้เขียนเจ้าของภาษา

- 5 ตัวเล็อกของ โครงสร้างและคำศัพท์บางครั้งเปลี่ยนแปลง การสื่อสารติดขัด บางส่วน
- 4 การใช้ไวยากรณ์ หรือคำศัพท์โดยทั่วไปไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม
- 3 การใช้ไวยากรณ์ หรือ คำศัพท์ไม่ถูกต้อง ติดขัดบางส่วน ทำให้การสื่อสาร ติดขัด บางครั้ง
- 2 การใช้ไวยากรณ์ หรือ คำศัพท์ไม่ถูกต้อง ทำให้การสื่อสารติดขัดไม่ได้ ใจความ
- 1 สื่อสารไม่ได้เนื่องจากการใช้ไวยากรณ์ หรือ คำศัพท์ไม่ถูกต้อง ทำให้ สับสน

รูปแบบและการเรียบเรียง (Form and organization)

- 6 การเรียบเรียงดี ซึ่งสามารถสื่อความหมายเชื่อมโยงเนื้อหาดี ลักษณะคล้าย กับผู้เขียนเจ้าของภาษา
- 5 สื่อต่างๆเรียบเรียง ได้ดี สามารถเชื่อมโยงเนื้อหาได้ดีเป็นบางครั้ง แต่การสื่อสารยังมีข้อบกพร่องอยู่
- 4 การเรียบเรียงยังไม่เพียงพอในบางส่วน มีการตรวจซ้ำอีกครั้งหนึ่งเพื่อให้ เห็นความคิดชัดเจน
- 3 เนื้อหาสามารถเชื่อมโยงเรียบเรียงกัน ได้เล็กน้อย แต่ผู้ประเมินสามารถ พิจารณาเหตุผลในการเรียบเรียงได้บ้าง
- 2 การนำเสนอความคิดเห็นหลายๆความคิดขาดความเชื่อมโยงกัน
- 1 การเรียบเรียงเนื้อหาสื่อสารไม่ต่อเนื่อง

เวกิล (Weigle, 2002 : 120) ได้แบ่งเกณฑ์การประเมินแตกต่างจากกรม

วิชาการ กระทรวงศึกษาธิการอีกข้อหนึ่ง คือ เกณฑ์การประเมินลักษณะเบื้องต้น (Primary trait scales) คือ แนวทางการให้คะแนน โดย พิจารณาจากความเข้าใจในการเขียนงานที่ได้รับ มอบหมาย เกณฑ์การประเมินสร้างจากงานปฏิบัติ ด้านการเขียน (Writing task) ลักษณะภาษา เขียน โน้มน้ำใจ (Rhetorical trait) ที่ระบุชัดเจนให้ใช้โดย สัมพันธ์กับงานปฏิบัติ (Task) เกณฑ์ ประเมินแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) พร้อมทั้งมีคำอธิบายอย่างละเอียด เกณฑ์ การประเมินนี้มีคุณค่าเหมาะสำหรับ ใช้กับผู้เรียนภาษาที่สองในระดับโรงเรียนที่ผู้ปกครองและ ผู้เรียนไม่มีความชำนาญในภาษานั้น เพราะเกณฑ์ประเภทนี้จะ ใช้กับข้อมูลที่ละเอียด และใช้ เวลาในการประเมินงานปฏิบัติมาก เกณฑ์การประเมินระหว่างเกณฑ์การประเมินแบบภาพรวม

และเกณฑ์การประเมินแบบแยกส่วนว่า ไม่มีแบบประเมินไหนดีที่สุดในนี้ ต้อง ขึ้นอยู่กับ สถานการณ์ที่ต้องการประเมิน

จากข้อความที่กล่าวถึงการวัดและประเมินผลการเขียน สรุปได้ว่า เกณฑ์การ ประเมินจำแนกได้เป็น 2 ประเภทหลักคือ เกณฑ์การประเมินแบบภาพรวม และเกณฑ์การ ประเมินแบบแยกส่วน ซึ่งในการตรวจให้คะแนนนั้น ไม่มีเกณฑ์การประเมินใดดีที่สุดใน หน้าหน้าของผู้สอนที่จะต้องเลือกเกณฑ์การประเมินในการตรวจให้คะแนนเหมาะสมกับ วิธีการสอนของตนมากที่สุด

4. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

4.1 ความหมายการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นการจัดการกระบวนการ เรียนรู้แบบใหม่ มีลักษณะการจัดการกระบวนการเรียนรู้แตกต่างแบบเดิมเป็นอย่างมาก ได้มีนักการ ศึกษาหลายท่านที่ให้ความหมายการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญดังนี้

ส. วาสนา ประवालพฤษย์ (2539 : 41 - 44) อธิบายว่า การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ หมายถึง กระบวนการที่จัดให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้กระบวนการ เช่น กระบวนการกลุ่ม กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการสร้างความคิดรวบยอด

ประเวศ วะสี (2541: 9) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นตัวตั้งหรือยึดผู้เรียน เป็นสำคัญ หมายถึง การเรียนรู้ในสถานการณ์จริงจัดให้นักเรียน ได้เรียนรู้จากประสบการณ์ กิจกรรม และการทำงาน อันจะนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนครบทุกด้าน ทั้งทางกาย ทางจิต หรือ อารมณ์ ทางสังคมและสติปัญญา

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2541: 10-12) ให้ความหมายการจัดการเรียนรู้ที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่มุ่งจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับการดำรงชีวิต เหมาะสมกับความสามารถ ความสนใจของผู้เรียน โดยให้ผู้เรียน ได้มีส่วนร่วม และลงมือปฏิบัติ จริงทุกขั้นตอน จนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

ทิตานา เขมมณี (2542: 29) ให้ความหมายการจัดการเรียนการสอนที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ การจัดให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้ โดยมีส่วนร่วมในกิจกรรม การเรียนการสอนอย่างกระตือรือร้น มีใจจดจ่อผูกพัน ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ และสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง

จากแนวคิดของนักการศึกษาหลาย ๆ ท่านพอสรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง แนวทางการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งส่งเสริม มุ่งพัฒนาการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนในด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา โดยการจัดกิจกรรมที่หลากหลายให้กับผู้เรียน เกิดประสบการณ์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด ความแตกต่างระหว่างบุคคล จนทำให้ผู้เรียนค้นหาคำตอบได้ด้วยตนเอง ส่งผลให้ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่ง อยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างมีความสุข

4.2 คุณลักษณะของครูในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ครูเป็นหัวใจหลักของการเปลี่ยนแปลง และมีบทบาทในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวไว้ในด้านคุณลักษณะของครูในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไว้ ดังต่อไปนี้

อุษณีย์ โพธิ์สุข (2543 : 39) กล่าวถึงคุณลักษณะของครูผู้สอนในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ควรมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. มีใจรักเด็ก รักการสอน รักอาชีพครู อยากพัฒนาคน
2. มีใจกว้าง ยอมรับความคิดเห็นของเด็ก
3. ไวต่อความรู้สึก ต่อความคิดของเด็ก
4. มีวิธีการสอนหลากหลาย สามารถสอน โดยการ ใช้สื่อ กิจกรรม การทดลอง การบรรยาย การเคลื่อนไหว ฯลฯ เพื่อตอบสนองกับลีลาการเรียนรู้ของเด็ก
5. สนใจ ใฝ่รู้ กระตือรือร้น อยากรู้ อยากเห็น
6. มีความรู้ความเข้าใจในวิชาที่ตนเองรับผิดชอบเป็นอย่างดี
7. มีบุคลิกดี มนุษยสัมพันธ์ดี
8. มีลักษณะเป็นผู้ประสานจัดการ สนับสนุน ให้กำลังใจผู้เรียน มองเห็นความแตกต่างของผู้เรียน เป็นนักสังเกต
9. มีความสามารถในการวัดและประเมินผลทั้งในด้านวิชาการ สังคม อารมณ์ในหลากหลายรูปแบบ เช่น สามารถสร้างแบบประเมินผลพฤติกรรมการเรียนรู้ได้ง่ายๆ การใช้ข้อมูลหลายด้านมาประกอบการประเมินผลหรือการสำรวจความคิดเห็น ความสนใจของผู้เรียนเป็นรายบุคคล
10. มีความเข้าใจในการจัดหลักสูตรที่ตอบสนองต่อความต้องการทางการศึกษาเป็นรายบุคคล

11. มีคุณภาพทางจรรยาบรรณอยู่ในเกณฑ์ดีเป็นที่ยอมรับของผู้เรียนและผู้ร่วมงาน

จากที่กล่าวมา คุณลักษณะของครูมีความสำคัญมากในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูต้องให้ความรักความเมตตา ประพฤติและปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีตามกรอบศีลธรรมและวัฒนธรรมไทย เอาใจใส่ต่อผู้เรียน มีความรับผิดชอบ พัฒนาตนเองอยู่เสมอ และมุ่งจัดกิจกรรมเพื่อให้เกิดประโยชน์กับผู้เรียนให้มากที่สุด

4.3 แผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนั้น บทบาทของครูผู้สอนต้องเป็นผู้สนับสนุนและจัดประสบการณ์ให้มีความหมายต่อผู้เรียน จำเป็นต้องมีการวางแผนการจัดการจัดกิจกรรม เตรียมสื่อการเรียนการสอน การกำกับและกระบวนการจัดกิจกรรม สังเกต กระตุ้นและแนะนำผู้เรียน ร่วมอภิปรายเพื่อประมวลและสรุปองค์ความรู้ ส่งเสริมการนำองค์ความรู้ไปใช้และประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่างๆ การดำเนินบทบาทของครูดังกล่าวเป็นกระบวนการที่กำหนดไว้ในแผนการสอนของครู โดยเฉพาะอย่างยิ่งแผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แนวทางการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญพอสรุปได้ดังนี้

1. หลักการเขียนแผนการสอน

ครูต้องตอบคำถามให้ได้ว่า สอนเพื่ออะไร สอนอย่างไร และสอนแล้วได้ผลตามที่ต้องการหรือไม่ นั่นคือ ในแผนการสอนต้องกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ กำหนดแนวทางการจัดการเรียนรู้ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และวัดผลประเมินผล

2. ขั้นตอนการเขียนแผนการสอน

2.1 กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้เป็นการกำหนดสิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนบรรลุ ได้มาจากจุดมุ่งหมายของหลักสูตร จุดประสงค์ของรายวิชา เขียนในเชิงพฤติกรรม ครอบคลุมทั้งด้าน ความรู้ ทักษะและเจตคติ

2.2 กำหนดแนวทางการจัดการเรียนการสอน เป็นการระบุสาระสำคัญ เนื้อหาสาระกิจกรรมหรือเทคนิคการสอนที่จะทำให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์และเลือกสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมด้วย กิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีลักษณะดังนี้

2.2.1 ส่งเสริมให้ผู้เรียน ได้ค้นพบและสร้างความรู้ด้วยตนเอง

2.2.2 ส่งเสริมให้ผู้เรียน ได้คิด ทำและแสดงออกเพื่อแก้ปัญหาหรือสร้างผลงาน

ประสบการณ์

2.2.3 ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนหรือกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยน

2.2.4 ส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้และปฏิบัติเป็นกระบวนการมีขั้นตอน

2.2.5 ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีผลงานจากการปฏิบัติ เกิดความรู้ที่ถาวร

2.2.6 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินตนเองและเพื่อน

2.3 การกำหนดวิธีวัดและประเมินผล เป็นกิจกรรมที่สอดคล้องอยู่ในทุกขั้นตอนของกระบวนการเรียนการสอน ทั้งประเมินศักยภาพของผู้เรียนก่อนการเรียน การสอน การประเมินเพื่อปรับปรุงระหว่างกระบวนการเรียนการสอน และประเมินเพื่อตัดสินผล การเรียนเพื่อตรวจสอบขั้นสุดท้ายว่าผู้เรียนบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ ในการประเมินผลการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญปัจจุบันเน้นการประเมินโดยใช้แฟ้มสะสมงาน (Portfolio) ซึ่งเน้นการประเมินผลตามสภาพจริง (Authentic assessment) เป็นการประเมินที่สามารถอธิบายความสามารถของผู้เรียนได้อย่างแท้จริง

นอกจากนี้ วัฒนธรรม ระเบียบทุกซ์ (2544:12) ได้เสนอแนวพิจารณาแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ไว้ดังนี้

1. จุดมุ่งหมาย การเขียนจุดมุ่งหมายต้องมีความชัดเจน ครอบคลุมสิ่งที่ต้องการ ให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ทั้ง 4 ด้าน คือ สติปัญญา (ความรู้) ด้านทักษะ ด้านเจตคติและด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์

2. สาระสำคัญและเนื้อหา ชัดเจน ถูกต้อง เหมาะสมกับกาลเวลา ความรู้พื้นฐานของผู้เรียน เนื้อหาควรเน้นกระบวนการมากกว่าข้อเท็จจริง

3. กิจกรรมการเรียนการสอน ควรพิจารณาดังนี้

3.1 มีกิจกรรมเชื่อมโยงกับความรู้พื้นฐานเดิม ประสบการณ์เดิมของผู้เรียน

3.2 มีกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการวางแผน การกำหนดเนื้อหาสาระที่ต้องการเรียนรู้ การกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ แหล่งข้อมูล ตลอดจนการวัดและประเมินผล

3.3 มีกิจกรรมให้ผู้เรียนได้วางแผนศึกษาค้นคว้า ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ร่วมทำงานกับเพื่อนในกลุ่มได้ใช้ความคิดหลากหลาย มีกระบวนการทำงานเพื่อหาคำตอบหรือได้ชิ้นงานสำเร็จรูป

3.4 มีกิจกรรมที่ท้าทายความสามารถ มีข้อแม้หรือเงื่อนไขที่จะให้
ผู้เรียนได้พัฒนาตนเอง ร่วมมือกันเรียนรู้และพยายามที่จะทำงานให้สำเร็จ จนสามารถที่จะสร้าง
องค์ความรู้ใหม่ด้วยตนเองได้

3.5 มีกิจกรรมให้ผู้เรียนได้นำเสนอผลการเรียนรู้ ผลงานที่ได้จากการลง
มือศึกษาค้นคว้าและปฏิบัติในรูปแบบที่หลากหลาย

3.6 มีการระบุชิ้นงานที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าและลงมือปฏิบัติอย่าง
ชัดเจน

4. สื่อการเรียนรู้ มีการนำเสนอสื่อที่ให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าลงมือปฏิบัติ
ทำให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

5. การวัดและการประเมินผล มีหลักเกณฑ์ในการประเมินชิ้นงานที่ชัดเจน
ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตนเองและมีการประเมินครบทุกด้านตาม
จุดมุ่งหมาย

การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูต้องมีการวิเคราะห์
ผู้เรียน วิเคราะห์หลักสูตร กำหนดนโยบาย เป้าหมาย ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทุกด้านที่เหมาะสม
กับวัย ปฏิบัติกิจกรรมอย่างหลากหลายและมีการกำหนดการติดตามการพัฒนาการของผู้เรียน
เป็นรายบุคคล

4.4 บทบาทครูในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

วัฒนาพร ระบุว่า (2544 : 13 -14) รูปแบบของการเรียนการสอนมี
แนวโน้มเปลี่ยนไป ครูต้องปรับวิธีเรียน เปลี่ยนวิธีสอน บทบาทของผู้เรียนสำคัญที่สุดในฐานะ
เป็นผู้บอกเล่าความรู้ให้แก่นักเรียนมาเป็นผู้สนับสนุนจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนเกิด
การเรียนรู้ให้มากที่สุด บทบาทครูจึงประกอบไปด้วย

1. บทบาทด้านการเตรียมการ

1.1 การเตรียมตัวเอง ครูต้องเตรียมตนเองให้พร้อมสำหรับบทบาทของ
ผู้เป็นแหล่งความรู้ (Resource Person) ซึ่งจะต้องให้คำอธิบาย คำแนะนำ คำปรึกษาให้ข้อมูล
ความรู้ที่ชัดเจนแก่ผู้เรียน รวมทั้งแหล่งข้อมูลที่จะแนะนำให้ผู้เรียน ไปศึกษาค้นคว้าข้อมูลได้

1.2 การเตรียมแหล่งข้อมูล เมื่อบทบาทครูไม่ใช่ผู้บอกเล่ามรดกความรู้
อีกต่อไป ครูจึงต้องเตรียมแหล่งข้อมูลความรู้แก่ผู้เรียนทั้งในรูปแบบสื่อการเรียน ใบความรู้และ
วัสดุอุปกรณ์ ต่างๆ ที่จะใช้ประกอบกิจกรรมในห้องเรียนหรือศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง

1.3 การเตรียมกิจกรรมการเรียนรู้ บทบาทของครูก่อนเตรียมการสอน ทุกครั้งคือ การวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนด ครูต้องวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้เพื่อให้ได้สาระสำคัญของเนื้อหาข้อความรู้ อันจะนำไปสู่การออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1.4 เตรียมสื่อ วัสดุอุปกรณ์ เมื่อออกแบบหรือกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้แล้ว ครูจะต้องพิจารณาและกำหนดว่าจะต้องใช้สื่อหรือวัสดุอุปกรณ์ใด เพื่อให้กิจกรรมการเรียนการสอนดังกล่าวบรรลุผลแล้วจัดเตรียมให้พร้อม บทบาทของครูตรงนี้ จึงเป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) เพื่อให้การเรียนรู้บรรลุผล

1.5 การเตรียมการวัดและประเมินผล บทบาทในด้านการเตรียมการอีกประการหนึ่ง คือ การเตรียมวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น โดยการวัดให้ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้และวัดให้ครอบคลุมทั้งในส่วนของกระบวนการ (Process) และผลงาน (Product) ที่เกิดขึ้นด้านพุทธิพิสัย (Cognitive) จิตพิสัย (Affective) และทักษะพิสัย (Psychomotor) โดยเตรียมวิธีวัดและเครื่องมือที่ใช้วัดให้พร้อมก่อนทุกครั้ง

2. บทบาทด้านการดำเนินการ เป็นบทบาทขณะผู้เรียนดำเนินกิจกรรมการเรียน ประกอบด้วย

2.1 การเป็นผู้ช่วยเหลือให้คำแนะนำปรึกษา (Helper and advisor) คอยให้คำตอบเมื่อผู้เรียนต้องการความช่วยเหลือ เช่น ให้ข้อมูลหรือความรู้ในเวลาที่ผู้เรียนต้องการ เพื่อให้การเรียนรู้นั้นมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.2 ให้เป็นผู้สนับสนุนและเสริมแรง (Supporter and encourager) ช่วยสนับสนุน หรือกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจเข้าร่วมกิจกรรมหรือลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง

2.3 การเป็นผู้ร่วมกิจกรรม (Active Participant) โดยเข้าร่วมกิจกรรมในกลุ่มผู้เรียนพร้อมทั้งให้ความคิดและความเห็นหรือช่วยเชื่อมโยงประสบการณ์ส่วนตัวของผู้เรียนขณะทำกิจกรรม

2.4 เป็นผู้ติดตามตรวจสอบ (Monitor) ตรวจสอบผลการทำงานตามกิจกรรมของผู้เรียนเพื่อให้ถูกต้องชัดเจนและสมบูรณ์ก่อนให้ผู้เรียนสรุปเป็นข้อความรู้จากการที่ได้เรียนรู้

2.5 การเป็นผู้สร้างเสริมบรรยากาศที่อบอุ่นเป็นมิตร โดยการสนับสนุนเสริมแรงและกระตุ้นให้ผู้เรียนได้เข้าร่วมทำงานกับกลุ่ม แสดงความคิดเห็นอย่างเปิดเผยเต็มที่ ยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกันและอภิปรายโต้แย้งด้วยท่วงทำนุมนวล ให้เกียรติกันอย่าง

เป็นมิตร โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เป้าหมายของกลุ่มบรรลุความสำเร็จ

3. บทบาทด้านการประเมินผล เป็นบทบาทที่ครูผู้สอนต้องดำเนินการ เพื่อการตรวจสอบว่าสามารถจัดการเรียนการสอนบรรลุผลตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้หรือไม่ ทั้งนี้ครูควรเตรียมเครื่องมือและวิธีการให้พร้อมก่อนถึงขั้นการวัดผล ประเมินผลทุกครั้งและการวัดผลควรให้ครอบคลุมทุกด้าน โดยเน้นการวัดจากสภาพจริง (Authentic assessment) จากการปฏิบัติ (Performance) และจากแฟ้มสะสมงาน ซึ่งในการวัด และประเมินผลนี้นอกจากครูจะเป็นผู้วัดและประเมินผลเองแล้ว ผู้เรียนและสมาชิกของแต่ละกลุ่มควรจะมีบทบาทร่วมวัดและประเมินตนเองและกลุ่มด้วย

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2542 : 39 -43) ได้อธิบายบทบาทของครูผู้สอนที่ส่งเสริม การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไว้ดังนี้ การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญควร จัดให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนแต่ละคน ให้เจริญตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ผู้เรียนตัดสินใจว่าจะเรียนรู้อะไร เมื่อไหร่และการเรียนรู้เกิดขึ้นได้อย่างไร ผู้สอนต้องมอง ผู้เรียนว่าไม่ใช่เป็นผู้คอยรับข้อมูลจากผู้สอน ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้มาให้ผู้เรียนต้องการ เรียนรู้อะไร และสามารถค้นพบความรู้ด้วยตนเองอย่างไร ซึ่งกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ ได้แก่

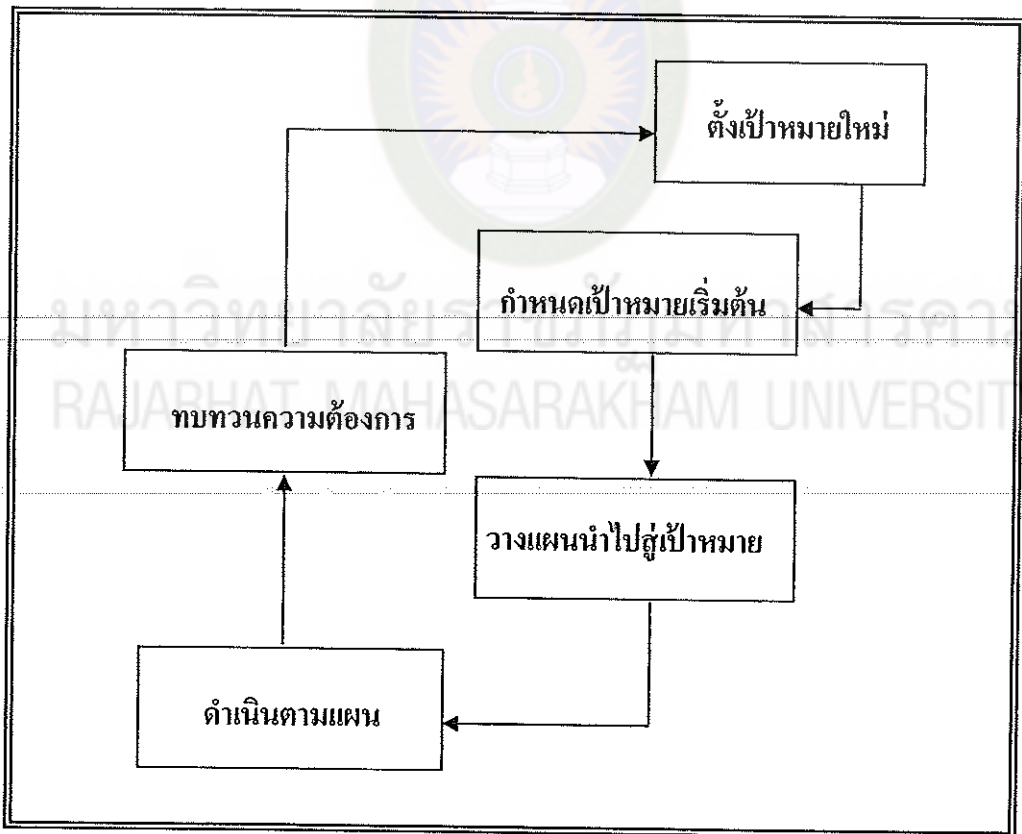
1. ผู้สอนมีความเชื่อว่าผู้เรียนเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นใหม่ตลอดเวลา กิจกรรมการเรียนรู้จะกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ค้นพบความรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้จากประสบการณ์ การเรียนรู้ตามสภาพจริงเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้เพื่อสร้าง โอกาสให้ผู้เรียนเติบโตตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพของแต่ละบุคคล ในสถานการณ์ดังกล่าวผู้สอน ต้องมีความเชื่อตามปรัชญาการศึกษากลุ่มพิพัฒนาการนิยม (Progressivism) ซึ่งมุ่งเน้นเรียนรู้ จากเป็นผู้กระทำ (Active learning) กิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้รับมีอิสระและสามารถ ควบคุมทิศทางการจัดกิจกรรมได้มากที่สุด ลักษณะกิจกรรมการเรียนรู้ ได้แก่ การสืบเสาะ ค้นหา การแก้ปัญหาในกลุ่มย่อย การเรียนแบบร่วมมือ การเรียนรู้เชิงประสบการณ์

2. การเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นผู้กระทำ จะส่งผลคุณภาพและประสบการณ์ทาง สมองของผู้เรียนที่เกี่ยวข้องกับการกระทำทางปัญญา ในประสบการณ์การเรียนรู้ซึ่งสังเกต ได้จากการเพิ่มขึ้นของความเข้าใจที่ลึกซึ้งในตัวผู้เรียนเป็นกระบวนการที่เน้นความพยายามทาง สมองเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มีความหมายและมีการควบคุมตนเองในการเรียนรู้ ผู้สอนจะ คำนึงถึงสิทธิของผู้เรียนเป็น 2 ประการคือสิทธิผู้เรียนที่จะเรียนรู้และกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้หน้าที่ การเรียนรู้วิธีการเรียนเป็นประการสำคัญ

3. เน้นกระบวนการมากกว่าเนื้อหา กระบวนการเรียนรู้ที่มาจากผู้เรียน ซึ่งจะมีความหลากหลาย องค์ความรู้ ไม่มีขีดจำกัดขึ้นอยู่กับศักยภาพของผู้เรียนแต่ละบุคคล โดยเน้นความแตกต่างระหว่างบุคคลที่ไม่ใช่คุณภาพของการจำ แต่เป็นศักยภาพของความรู้ใส่ใจและแรงผลักดันของแต่ละบุคคล อารมณ์พื้นฐานของผู้เรียนจะถูกพัฒนาไปสู่คุณธรรมและจริยธรรมต่อไป การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนสามารถทำงาน ได้สำเร็จภายใต้การแนะนำของผู้สอน ผู้เรียนจะทำการสิ่งที่เพิ่มเติมของภาระงานในกิจกรรมการเรียนรู้ บทบาทของผู้สอนคอยสังเกต สนับสนุน สร้างบรรยากาศทางสังคมที่กำหนดขอบเขตการเรียนรู้ของผู้เรียนกับปฏิสัมพันธ์ทางสังคมภายในสมาชิกของผู้เรียนจะทำให้ผู้เรียนได้รับความหมายและประโยชน์ซึ่งเป็นฐานการพัฒนาความสามารถทางความคิด

4. การพัฒนาแบบองค์รวม การจัดการเรียนรู้ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาผู้เรียนทุกๆ คนทุกๆ ด้าน บรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นผู้กระทำ

5. กิจกรรมการเรียนรู้เป็น โครงสร้างแบบเปิด มีความยืดหยุ่นหลากหลาย ผู้เรียนลงมือกระทำเป็นวงจรการเรียนรู้ (Learning Cycle) อย่างต่อเนื่อง ดังแสดงในแผนภูมิที่ 3

แผนภูมิที่ 3 วงจรการเรียนรู้ (Learning cycle)

6. การประเมินในขณะที่มีการเรียนการสอน เป็นการประเมินที่เป็นธรรมชาติ สอดคล้องกับความเป็นจริง การประเมินผลตามสภาพที่แท้จริงต้องการให้ผู้เรียนประยุกต์ความรู้ที่มีอยู่ก่อนกับสถานการณ์ใหม่ ผู้สอนสามารถแยกแยะได้ว่าเป็นสิ่งที่ผู้เรียนทำได้ อะไรเป็นสิ่งที่ผู้เรียนประยุกต์ขึ้น ทำให้เกิดแนวทางปฏิบัติที่หลากหลาย ซึ่งนำไปสู่ความยุติธรรมของการประเมิน

ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนั้นบทบาทครูเป็นสิ่งที่สำคัญมาก ครูต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยวิธีที่หลากหลาย ให้นักเรียนมีส่วนร่วม และได้แสดงออกอย่างเต็มที่ตามความต้องการและความสามารถของนักเรียน

กระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 20) ได้มีการกำหนดการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามเป้าหมายของหลักสูตร ครูผู้สอนควรมีบทบาทดังต่อไปนี้

1. ศึกษาวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล แล้วนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่ท้าทายความสามารถของผู้เรียน
2. กำหนดเป้าหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ด้านความรู้และทักษะกระบวนการที่เป็นความคิดรวบยอด หลักการ และความสัมพันธ์รวมทั้งคุณลักษณะอันพึงประสงค์
3. ออกแบบการเรียนรู้และจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลพัฒนาการทางสมอง เพื่อนำนักเรียนไปสู่เป้าหมาย
4. จัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้และดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้
5. จัดเตรียมและเลือกใช้สื่อให้เหมาะสมกับกิจกรรม นำภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน
6. ประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียนด้วยวิธีที่หลากหลาย เหมาะสมกับธรรมชาติของวิชาและระดับพัฒนาการของผู้เรียน
7. วิเคราะห์ผลการประเมินมาใช้ในการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของตนเอง

4.5 บทบาทนักเรียนในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2544: 39-40) บทบาทของนักเรียนในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนั้นจะเปลี่ยนจากผู้ฟัง ผู้รับ มาเป็นผู้เรียนที่กระตือรือร้นเอาใจ

ใส่ที่จะเรียนรู้สิ่งต่างๆ ด้วยตนเอง ดังนี้

1. เป็นผู้เรียน (Learner) เป็นผู้ที่ศึกษาเรียนรู้สิ่งต่างๆ ด้วยตนเองเป็นผู้ค้นคว้าแสวงหาความรู้ (Investigator) เป็นผู้เสาะแสวงหาความรู้จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลายทั้งในและนอกห้องเรียน ด้วยวิธีการที่หลากหลาย
2. เป็นผู้มีส่วนร่วม (Participant) เป็นผู้มีส่วนร่วมในการวางแผนเลือกบทเรียน กิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อและการวัดผลและประเมินผล
3. เป็นผู้กำกับดูแล (Monitor) เป็นผู้กำกับความก้าวหน้าในการเรียนการทำงานของตนเอง
4. เป็นผู้ช่วยเหลือ (Helper) เป็นผู้ช่วยเหลือครูและเพื่อนในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่ใกล้เคียงกัน
5. เป็นผู้สร้างสรรค์ผลงานและองค์ความรู้ใหม่ (Constructor) เป็นผู้สร้างสรรค์องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า ทดลอง และทำกิจกรรมต่างๆ
6. เป็นผู้นำเสนอ (Presenter) เป็นผู้นำเสนอข้อมูลความรู้ที่ได้เรียนรู้จากการทำกิจกรรมต่างๆ
7. เป็นผู้วัดผลและประเมินผล (Evaluator) เป็นผู้วัดและประเมินผลความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของตนเอง (Self evaluation)
8. เป็นผู้นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ (Applicator) เป็นผู้ให้นำความรู้ที่ได้จากการเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตของตนเอง

กระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 21) ได้มีการกำหนดการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามเป้าหมายของหลักสูตร นักเรียนควรมีบทบาทดังต่อไปนี้

1. นักเรียนควรมีการกำหนดเป้าหมาย วางแผนและรับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเอง
2. ควรเสาะแสวงหาความรู้เข้าถึงแหล่งการเรียนรู้วิเคราะห์สังเคราะห์ข้อความรู้ ตั้งคำถาม คิดหาคำตอบหรือหาแนวทางแก้ปัญหาด้วยวิธีการต่างๆ
3. มีปฏิสัมพันธ์ ทำงาน ทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มและครู
4. ประเมินและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของตนเองอย่างต่อเนื่อง

สรุปบทบาทนักเรียนในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนควรมีบทบาทในการวางแผนการเรียนรู้และลงมือปฏิบัติตามความถนัด ความสามารถ ความสนใจ จากแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อให้ผลงานและความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น

4.6 หลักการใช้สื่อการเรียนการสอน

กรมวิชาการ (2544: 23) สื่อการเรียนการสอนที่จะนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ควรมีความหลากหลาย ทั้งสื่อธรรมชาติ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยี และสื่ออื่นๆ ซึ่งช่วยส่งเสริมให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีคุณค่า น่าสนใจ ชวนคิด ชวนติดตาม เข้าใจง่าย และรวดเร็วขึ้น รวมทั้งกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักวิธีการแสวงหาความรู้เกิดการเรียนรู้อย่างกว้างขวาง ลึกซึ้งและต่อเนื่องตลอดเวลา เพื่อให้ใช้สื่อการเรียนรู้นั้นเป็นไปตามแนวการจัดการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง

กระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 24) ได้กล่าวไว้ว่า สื่อการเรียนการสอนเป็นเครื่องมือที่ส่งเสริมสนับสนุนการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเข้าถึงความรู้ทักษะกระบวนการ และคุณลักษณะตามมาตรฐานของหลักสูตร ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สื่อการเรียนรู้นี้มีหลากหลายประเภท ทั้งสื่อธรรมชาติ สิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยี และเครือข่ายการเรียนรู้ต่างๆ ที่มีในท้องถิ่น การเลือกใช้สื่อควรเลือกให้เหมาะสมระดับพัฒนาการ และลีลาการเรียนรู้ที่หลากหลายของผู้เรียน

การจัดหาสื่อการเรียนรู้ผู้เรียนและผู้สอนสามารถจัดทำและพัฒนาขึ้นเอง หรือปรับปรุงเลือกใช้สื่ออย่างมีคุณภาพจากสื่อต่างๆ ที่มีอยู่รอบตัวเพื่อนำมาใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้ที่สามารถส่งเสริมและสื่อสารให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยสถานศึกษาควรจัดให้มีอย่างเพียงพอ เพื่อพัฒนาผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง สถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้มีหน้าที่ที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรดำเนินการดังนี้

1. จัดให้มีแหล่งการเรียนรู้ ศูนย์สื่อการเรียนรู้ ระบบสารสนเทศการเรียนรู้ และเครือข่ายการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพทั้งในสถานศึกษาและในชุมชน เพื่อการศึกษา ค้นคว้า และการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้ ระหว่างสถานศึกษา ท้องถิ่น ชุมชน สังคมโลก

2. จัดทำและจัดหาสื่อการเรียนรู้สำหรับการศึกษาค้นคว้าของผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้สอน รวมทั้งจัดหาสิ่งที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้เป็นสื่อการเรียนรู้

3. เลือกและใช้สื่อที่มีคุณภาพ มีความเหมาะสม มีความหลากหลาย สอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้ธรรมชาติของสาระการเรียนรู้และความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน

4. ประเมินคุณภาพของสื่อการเรียนรู้ที่เลือกใช้อย่างเป็นระบบ
5. ศึกษาค้นคว้า วิจัย เพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน
6. จัดให้มีการกำกับ ติดตาม ประเมินคุณภาพและประสิทธิภาพเกี่ยวกับสื่อ และใช้สื่อการเรียนรู้เป็นระยะๆ อย่างสม่ำเสมอ

4.7 การวัดและการประเมินผลในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การประเมินผลเป็นกระบวนการที่สำคัญที่มีส่วนเสริมสร้างความสำเร็จให้กับผู้เรียนและเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผล จำเป็นต้องมีลักษณะที่สอดคล้องกัน แต่ในการจัดการศึกษาที่ผ่านมากลับมีเหตุการณ์ที่ทำให้ดูเหมือนการจัดการเรียนรู้กับการประเมินผลเป็นคนละส่วนแยกจากกัน การประเมินผลน่าจะเป็นกระบวนการที่ช่วยให้ครูได้ข้อมูลที่จะนำไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียนแต่กลับเป็นเครื่องมือตัดสินหรือตีตราความ ใจความฉลาดสร้างความกดดันและเป็นทุกข์ให้กับผู้เรียน ความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการเรียนถูกตัดสินในครั้งสุดท้ายของกระบวนการเรียนการสอน โดยไม่ให้ความสำคัญกับผลงานความสำเร็จ หรือพัฒนาที่มีขึ้นในระหว่างกระบวนการเรียนรู้ และนอกเหนือจากนั้น กระบวนการที่ใช้วัดและประเมินผลการเรียนรู้ในบางครั้งก็ไม่ได้กระทำอย่างสอดคล้องกับพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ต้องการวัดจริง เพราะครูมักจะเคยชินกับการใช้เครื่องมือวัดเพียงอย่างเดียวคือ การใช้แบบทดสอบ ซึ่งมีข้อจำกัดในการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ทางด้านจิตพิสัย และทักษะพิสัย ดังนั้น เมื่อมีการปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแล้วก็มีความจำเป็นที่จะต้องปฏิรูปกระบวนการวัดและประเมินผลใหม่ด้วย เพื่อให้สอดคล้องกัน ซึ่งผู้รู้ในวงการศึกษาค้นคว้ากันว่า แนวคิดในการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ที่เหมาะสม คือ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามสภาพจริงคงจะได้กล่าวถึงรายละเอียดต่อไป

5. รูปแบบการสอนภาษาอังกฤษโดยวิธีร่วมมือกันเรียนรู้แบบผสมผสาน

(Cooperative Integrated Reading and Composition : CIRC)

รูปแบบการสอนภาษาอังกฤษ โดยการร่วมมือกันเรียนรู้แบบผสมผสานนี้ พัฒนาขึ้นโดย Madden ,Slavin และ Stevens ในปี ค.ศ. 1986 ซึ่งจะช่วยแก้ปัญหาในด้านความสามารถในการรับรู้ที่แตกต่างกันของนักเรียนแต่ละคนในชั้นเรียน ทั้งนี้เพื่อมุ่งพัฒนา

ผลการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น โดยคำนึงถึงความสามารถของนักเรียนทุกคน และให้ความสำคัญกับบทบาทของสมาชิกแต่ละคนในขณะที่ปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม

5.1 หลักการสอน

รูปแบบการสอนนี้เป็นการนำหลักการของการเรียนแบบร่วมมือกันเรียนรู้มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ แต่แตกต่างกันในส่วนรายละเอียดของกิจกรรมที่จัดในกลุ่มย่อยให้กับผู้เรียน ซึ่งวิธีร่วมมือกันเรียนรู้แบบผสมผสานจะประกอบด้วยกิจกรรมหลัก 3 ประการ คือ กิจกรรมพื้นฐาน กิจกรรมการสอนอ่านจับใจความโดยตรง และกิจกรรมผสมผสานระหว่างการเขียนและการใช้ภาษา ในแต่ละกิจกรรมนักเรียนจะเรียนและทำงานในกลุ่มย่อยของตน ดังนั้นการร่วมมือกันเรียนรู้แบบผสมผสานจึงเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างเต็มความสามารถของตนตามศักยภาพที่มีอยู่ ครอบคลุมถึงบทบาทของตนเองในการเป็นสมาชิกส่วนหนึ่งของกลุ่ม จึงต้องมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาต่างๆ ให้บรรลุ ผลสำเร็จได้ และยอมรับร่วมกันในความสำเร็จหรือล้มเหลวของกลุ่ม นอกจากนี้ยังจะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากเพื่อนในกลุ่ม เกิดการพัฒนาการทางสังคมและในที่สุดจะทำให้ผู้เรียนตระหนักถึงคุณค่าของตนเอง

5.2 เป้าหมาย

ในการใช้วิธีการของการเรียนแบบร่วมมือกันเรียนรู้แบบผสมผสานมาเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนั้น มีพฤติกรรมเป้าหมายที่ต้องการให้เกิดกับตัวผู้เรียน ดังนี้

5.2.1 ผู้เรียนพัฒนาความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่เรียนมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการพัฒนาทักษะทางสติปัญญา (Intellectual Skills) ในตัวผู้เรียน

5.2.2 ผู้เรียน ได้พัฒนาทักษะทางสังคม (Social Skills) โดยเน้นที่การมีปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่ม การร่วมมือกันทำงาน การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น

5.2.3 ผู้เรียน ได้พัฒนาความรู้และเห็นคุณค่าในตนเอง (Self - Esteem) รู้จักตนเองได้ดีขึ้น ทั้งนี้ต้องได้รับการยอมรับและเอาใจใส่จากสมาชิกในกลุ่ม

5.3 บทบาทของผู้สอน

5.3.1 ให้ความสำคัญแก่ผู้เรียนในฐานะเป็นปัจเจกบุคคล (Individuality)

5.3.2 ช่วยให้ผู้เรียน ได้พัฒนาตนเองอย่างเต็มที่ตามศักยภาพของตน

5.3.3 จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยคำนึงถึงความต้องการของผู้เรียน ความรู้สึกรักของผู้เรียน และความพร้อมของผู้เรียน

5.3.4 สร้างบรรยากาศที่ดีในชั้นเรียน รวมทั้งการมีปฏิสัมพันธ์อย่างเหมาะสมกับนักเรียน ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมให้ห้องเรียนมีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้

5.3.5 ช่วยให้ผู้เรียนยอมรับตนเอง และมีความภาคภูมิใจในตนเอง ตระหนักในคุณค่าและความสามารถของตน

5.3.6 ปลุกฝังทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคม เช่น ด้านความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน ส่งเสริมการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น การเผชิญกับปัญหาและแนวทางแก้ไข

5.3.7 ช่วยให้ผู้เรียนค้นพบการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยครูเป็นผู้ควบคุม ดูแลและอำนวยความสะดวก (Facilitate) ในด้านต่างๆ ให้แก่ผู้เรียน

5.4 บทบาทของผู้เรียน

5.4.1 มีความรับผิดชอบและกระตือรือร้นที่จะมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มตามที่ได้รับมอบหมาย

5.4.2 ให้ความสนใจในบทเรียนมากขึ้น ทั้งนี้เพราะผู้เรียนต้องศึกษาเนื้อหาด้วยตนเองในบางส่วน

5.4.3 สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสมาชิกในกลุ่ม ซึ่งจะก่อให้เกิดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสมาชิกภายในกลุ่ม

5.4.4 มีส่วนในการประเมินผลการเรียนรู้ของตนเอง ทั้งนี้เพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงพฤติกรรมของตน ซึ่งจะส่งผลถึงการปรับปรุงพฤติกรรมภาพรวมของกลุ่มด้วยเช่นกัน

5.4.5 กล้าแสดงออกในการวิเคราะห์วิจารณ์เนื้อหาต่างๆ ที่ได้รับมอบหมาย รวมทั้งสามารถอธิบายให้เพื่อนคู่ทีมเข้าใจได้

5.4.6 มีการยอมรับซึ่งกันและกัน โดยไม่คิดว่าตนเองเก่งกว่าคนอื่น หรือความสำเร็จของกลุ่มเป็นผลงานของตนเพียงผู้เดียว แต่ให้ตระหนักว่าสมาชิกทุกคนมีส่วนเพิ่มความก้าวหน้าของกลุ่มได้เท่าเทียมกัน

5.5 บรรยากาศในการจัดการเรียนการสอน

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน ครูเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่จะทำให้ห้องเรียนเป็นสถานที่ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนมากที่สุด โดยเฉพาะการจัดกิจกรรมโดยวิธีร่วมมือกันเรียนรู้แบบผสมผสานนั้น ครูต้องพยายามสร้างบรรยากาศในการเรียนให้

เป็นไปในเชิงสร้างสรรค์และส่งเสริมให้การดำเนินกิจกรรมเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ราบรื่น ซึ่งบรรยากาศที่ควรสร้างให้เกิดขึ้นในชั้นเรียนได้แก่

5.5.1 บรรยากาศที่อบอุ่น ครูให้ความเป็นกันเองกับนักเรียน ปราศจากการข่มขู่หรือใช้อำนาจ นักเรียนมีความไว้วางใจในตัวครู เห็นว่าครูเป็นที่พึ่งของตนในเรื่องต่างๆ ได้ และไม่กลัวว่าครูจะลงโทษเมื่อแสดงพฤติกรรมที่แปลกจากคนอื่น ๆ รวมทั้งมั่นใจว่าจะไม่ได้รับการเยาะเย้ยจากเพื่อนนักเรียนด้วยกัน

5.5.2 บรรยากาศในการแสวงหาความรู้เชิงวิชาการ นั่นคือ ครูกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง ทั้งจากบัตรเนื้อหา บัตรกิจกรรม หรือจากเพื่อนคู่ทีม ซึ่งจะเป็นผลให้ผู้เรียนต้องการเรียนรู้ด้วยตนเองอยู่ตลอดเวลา

5.5.3 ส่งเสริมให้มีบรรยากาศที่ทำทลายความสามารถด้านสติปัญญาของผู้เรียน สร้างความมั่นใจให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน และให้ผู้เรียนตระหนักถึงคุณค่าในตนเอง โดยจัดกิจกรรมที่หลากหลาย และมีความเหมาะสมกับระดับความสามารถของผู้เรียน

5.5.4 บรรยากาศที่เป็นอิสระในการปฏิบัติกิจกรรม ครูไม่ควรเข้าไปควบคุมผู้เรียนมากเกินไป เพราะจะทำให้ผู้เรียนเกิดความหวาดกลัวและมีผลต่อพัฒนาการด้านการเรียนรู้

จากการศึกษารูปแบบการสอนภาษาอังกฤษ โดยวิธีร่วมมือกันเรียนรู้แบบผสมผสาน (CIRC) เป็นการนำหลักการของการเรียนแบบร่วมมือกันเรียนรู้มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษคือกิจกรรมพื้นฐาน กิจกรรมการอ่าน กิจกรรมการเขียน กิจกรรมผสมผสานกันระหว่างการอ่านและการเขียน ในแต่ละกิจกรรมนักเรียนจะทำงานของตนเอง ร่วมทำงานเป็นกลุ่มย่อย การทำงานจะทำให้นักเรียนได้เรียนรู้และแสดงศักยภาพของตนเองได้อย่างเต็มความสามารถ และในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนนั้น นักเรียนจะเป็นผู้ที่มีบทบาทมากที่สุด ครูเป็นเพียงผู้ช่วยและคอยชี้แนะให้คำแนะนำในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเท่านั้น

6. การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง (Authentic assessment)

6.1 ความหมายของการประเมินผลตามสภาพจริง

การประเมินผลตามสภาพจริง (Authentic assessment) ได้มีนักการศึกษาหลายท่านให้ความหมายไว้ดังนี้

สมนึก นนธิจันทร์ (2540: 73) การประเมินผลตามสภาพจริง เป็นการประเมินที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นผู้กระทำกิจกรรมต่างๆ ด้วยการแสดงออกหลายๆ ด้านเพื่อนำไปแก้ปัญหาโดยใช้ทักษะกระบวนการคิดที่สลับซับซ้อนที่อยู่บนพื้นฐานของเหตุผลที่เป็นจริงในทุกบริบทเท่าที่จะเป็นไปได้

สุวิทย์ มูลคำ (2541 : 2) กล่าวว่า การประเมินผลตามสภาพจริง หมายถึง กระบวนการ การสังเกต การบันทึกและรวบรวมข้อมูลจากงาน และวิธีการที่นักเรียนทำจะเป็น การประเมินทักษะการคิดที่ซับซ้อนในการทำงานความสามารถในการแก้ปัญหาที่เกิดจากการเรียนการสอน

สมศักดิ์ ภูวิภาคารวรรณ (2544: 57-64) กล่าวว่า การประเมินผลตามสภาพจริง เป็นภาพสะท้อนของพฤติกรรมและทักษะที่จำเป็นของผู้เรียนในสถานการณ์จริงแห่งโลกปัจจุบัน (Real World Situation) เน้นทักษะกระบวนการเรียนรู้ ใช้เทคนิคการประเมินที่หลากหลายเพื่อประเมินพัฒนาการในการเรียนรู้ของนักเรียน

สงบ ลักษณ์ (2549: website) กล่าวว่า การประเมินผลตามสภาพจริง คือ กระบวนการวัดผลการเรียนรู้ตามแนวทาง 3 ประการคือ วัดครบถ้วนตามวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ได้จริง วัดได้ตรงกับความเป็นจริง เป็นการแสดงถึงพฤติกรรมที่สะท้อนความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียนทั้งความรู้ ความคิด ความสามารถในการปฏิบัติและคุณลักษณะทางจิตใจ และมีเทคนิควัดผลที่เป็นพฤติกรรมที่แท้จริงที่แสดงออกถึงความสามารถของผู้เรียน ซึ่งสังเกตจากการปฏิบัติภาระงาน (Tasks)

สมนึก ภักทิษฐี (2553: 48) ได้ให้ความหมายของการวัดผลจากสภาพจริงว่าเป็นกระบวนการสังเกต การบันทึก และการรวบรวมข้อมูลจากงานและวิธีการที่นักเรียนทำ เพื่อเป็นพื้นฐานในการตัดสินใจในการศึกษาถึงความสามารถหรือคุณลักษณะของนักเรียนเหล่านั้น การวัดผลตามสภาพจริงจะไม่เน้นเฉพาะทักษะพื้นฐานแต่จะเน้นการวัดผลทักษะการคิดที่ซับซ้อนในการทำงานของนักเรียน ความสามารถในการแก้ปัญหาและการแสดงออกที่เกิดจากการปฏิบัติในสภาพจริงในการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง รวมทั้งการที่นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง

จากความหมายของการประเมินผลตามสภาพจริงที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่าการประเมินผลตามสภาพจริง หมายถึง การประเมินอย่างต่อเนื่องที่มุ่งเน้นให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมและเป็นจริงที่เป็นภาพสะท้อนของพฤติกรรมและทักษะที่จำเป็นของผู้เรียนในสถานการณ์จริงตามสภาพความสามารถของผู้เรียนที่มีอยู่โดยใช้เครื่องมือที่หลากหลาย

6.2 ลักษณะของการประเมินผลตามสภาพจริง

นักการศึกษาหลายท่าน ได้กำหนด และเสนอแนวคิดเกี่ยวกับลักษณะสำคัญของการประเมินผลตามสภาพจริง ไว้หลากหลายแนวคิด ดังนี้

สุวิทย์ มูลคำ (2541 : 3) กล่าวถึงลักษณะสำคัญของการประเมินผลตามสภาพจริง ดังนี้

1. เป็นการประเมินที่กระทำไปพร้อมๆ กับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งสามารถกระทำได้ตลอดเวลาและทุกสถานที่
2. เป็นการประเมินที่ยึดพฤติกรรมกรรมการแสดงออกของผู้เรียนที่แสดงออกจริงๆ
3. เน้นพัฒนาการผู้เรียนอย่างเด่นชัดและให้ความสำคัญในการพัฒนาจุดเด่นของผู้เรียน
4. เน้นการประเมินตนเองของผู้เรียน
5. ตั้งอยู่บนพื้นฐานของสถานการณ์ที่เป็นจริง
6. ใช้ข้อมูลที่หลากหลาย มีการเก็บข้อมูลระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ในทุกด้านทั้งที่โรงเรียนและที่บ้านอย่างต่อเนื่อง
7. เน้นคุณภาพของผลงานที่ผู้เรียนสร้างขึ้น ซึ่งเป็นผลจากบูรณาการความรู้ความสามารถหลายๆ ด้านของผู้เรียน
8. เน้นการวัดความสามารถในการคิดระดับสูง เช่น การคิดวิเคราะห์ การสังเคราะห์
9. ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์เชิงบวก มีการชื่นชม ส่งเสริมและอำนวยความสะดวกในการเรียนของผู้เรียน ได้อย่างมีความสุข
10. เน้นการมีส่วนร่วมระหว่าง ครู นักเรียนและผู้ปกครอง

สมศักดิ์ ภู่วิภาคารวรรณ (2544:101 -104) ได้จำแนกคุณลักษณะการประเมินผลตามสภาพจริงเป็น 4 ลักษณะดังนี้

1. การปฏิบัติในสภาพจริง (Performance in the field) เป็นการประเมินผลตามสภาพจริงออกแบบขึ้นเพื่อประเมินการปฏิบัติในสภาพจริง งานที่นักเรียนต้องเป็นงานที่สัมพันธ์กับชีวิตความเป็นจริง ทำหยาการใช้สติปัญญาที่ซับซ้อน หรือใช้ความรู้ที่อาศัยทางอภิปัญญา (Meta Cognition Skill s) และต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลในด้านแบบการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน (Learning Styles) ความถนัด (Apti tudes) และความสนใจของ

ผู้เรียนเพื่อใช้ในการพัฒนาความสามารถและค้นหาจุดเด่นของผู้เรียน

2. เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมิน (Criteria) เป็นเกณฑ์ที่เปิดเผยและรับรู้กันอยู่ในโลกของความเป็นจริงของทั้งตัวนักเรียนเองและผู้อื่น ไม่ใช่เกณฑ์ที่เป็นความลับปกปิด เนื่องจากเกณฑ์เป็นเรื่องที่นำมาจากการปฏิบัติ เกณฑ์จึงเป็นข้อชี้แนะสำหรับการเรียนการสอนและการประเมินที่สะท้อนให้เห็นเป้าหมาย และกระบวนการศึกษาอย่างแจ่มชัด จึงให้ครูอยู่ในบทบาทของผู้ฝึก (Coach) และนักเรียนอยู่ในบทบาทของผู้ปฏิบัติ (Performance) พร้อมกับเป็นผู้ประเมินตนเอง (Self-Evaluation)

3. การประเมินตนเอง (Self-Evaluation) การประเมินตนเอง มีความสำคัญมากต่อการปฏิบัติจริง โดยวัตถุประสงค์ของการประเมินผลตามสภาพจริงก็คือ

3.1 เพื่อช่วยให้แก่นักเรียนพัฒนาความสามารถในการประเมินงานของตน โดยเทียบวัดกับมาตรฐานทั่วไปของสาธารณชน

3.2 เพื่อปรับปรุงและขยับขยายทิศทางการดำเนินงาน

3.3 เพื่อริเริ่มในการวัดความก้าวหน้าของตนในแบบต่างๆ หรือจุดต่างๆ ด้วยการประเมินตนเอง ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นต่อมนุษย์ในโลกของความเป็นจริง

4. การนำเสนอผลงาน เป็นการเสนอผลงานด้วยปากเปล่า กิจกรรมการนำเสนอทำให้เกิดการเรียนรู้ที่หยั่งรากลึก เนื่องจากนักเรียน ได้สะท้อนความรู้สึกของตนว่ารู้อะไรและนำเสนอเพื่อให้ผู้อื่นสามารถเข้าใจได้ ซึ่งเป็นสิ่งที่ทำให้แน่ใจว่านักเรียนได้เรียนรู้ในหัวข้อนั้นอย่างแท้จริงที่ตอบสนองต่อเป้าประสงค์ที่สำคัญหลายประการ ดังนี้

4.1 เป็นสัญญาณบ่งบอกว่า งานเขียนของนักเรียนมีความสำคัญมากพอที่จะให้ผู้อื่นรับรู้และชื่นชมได้

4.2 เปิดโอกาสให้ผู้อื่น เช่น ครู เพื่อนนักเรียน ผู้ปกครอง ได้เรียนรู้ตรวจสอบปรับปรุงและชื่นชมในความสำเร็จด้วยอย่างต่อเนื่อง

4.3 เป็นตัวแทนของการบรรลุถึงเป้าหมายในการวัดทางการศึกษาอย่างแท้จริง และมีชีวิตชีวา การประเมินผลตามสภาพจริงจะต้องคำนึงถึงนักเรียนและเป้าหมายคือความก้าวหน้าของนักเรียน ซึ่งจะบรรลุเป้าหมายได้ต้องอยู่บนพื้นฐานชีวิตจริงและการประเมิน การปฏิบัติจริงต้องมีความสัมพันธ์กับการเรียนการสอน ซึ่งทุกฝ่ายจะต้องมีส่วนร่วมในการประเมิน ซึ่งการประเมินเป็นการประเมินที่จะมุ่งเน้นปรับปรุงแก้ไขและเพื่อสรุปความก้าวหน้าของนักเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2548 : 56) กล่าวว่า การประเมินตามสภาพจริงมีลักษณะที่สำคัญดังนี้

1. ผู้สอนจัดโอกาสให้ผู้เรียน ได้แสดงออกในภาคปฏิบัติ คิดสร้างสรรค์
ผลิตผลงานที่สัมพันธ์กับสิ่งที่เรียน
2. ผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียน ได้ใช้ความคิดระดับสูง ใช้ทักษะในการแก้ปัญหา
3. งาน ภารกิจ กิจกรรมที่ทำมีความหมาย
4. สิ่งที่เรียนรู้อาจนำไปประยุกต์ใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน
5. ใช้คนเป็นคนประเมิน ไม่ใช่เครื่องจักร นักเรียนได้ประเมินตนเอง
6. มีเกณฑ์การประเมินที่โปร่งใสและเปิดเผย
7. ครูเปลี่ยนบทบาทโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญและใช้เครื่องมือที่หลากหลาย
ในการประเมิน

8. การประเมินเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน
9. ผลผลิตของการประเมินผลตามสภาพจริง ได้แก่ เพิ่มพัฒนางาน
โครงการ นวัตกรรม

10. เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินในเครื่องมือการประเมินต่างๆหรือ
กระบวนการประเมินอาจเป็นการทำงานร่วมกันระหว่าง ครู นักเรียนและผู้ปกครอง
สมนึก ภัททิษณี (2553: 49) กล่าวว่า ลักษณะที่ดีของการประเมินผลตาม
สภาพจริง มีดังนี้

1. เป็นการประเมินผลความก้าวหน้าและการแสดงออกของนักเรียนแต่ละ
คนโดยไม่จำเป็นต้องเปรียบเทียบกับกลุ่ม บนรากฐานของทฤษฎีการเรียนรู้ทางพฤติกรรม
การเรียนรู้และด้วยเครื่องมือวัดที่หลากหลาย
2. ต้องมีรากฐานบนพัฒนาการและการเรียนรู้ทางสติปัญญาที่หลากหลาย
3. ความรู้ในเนื้อหาสาระทั้งในแนวกว้างและแนวลึกจะนำไปสู่การพัฒนา
ให้นักเรียนเรียนรู้มากขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนได้บรรลุเป้าหมาย สนองความต้องการและเสริมสร้าง
ศักยภาพของผู้เรียนอย่างเต็มที่
4. การเรียน การสอน การวัดและประเมินผล จะต้องหลอมรวมกัน และ
การประเมินผลจะต้องต่อเนื่องตลอดเวลาที่ทำการเรียนการสอน โดยนักเรียนมีส่วนร่วมด้วย
และเน้นการปฏิบัติจริงที่สอดคล้องหรือใกล้เคียงกับธรรมชาติความเป็นจริงของการดำเนินชีวิต
ส่วนงานหรือกิจกรรมการเรียนการสอน เปิดโอกาสให้นักเรียนได้คิดเองด้วยตนเอง

5. การเรียนการสอนจะต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาศักยภาพให้เต็มที่ หรือสูงสุด ตามสภาพที่เป็นจริงของแต่ละบุคคล

สรุปได้ว่า การประเมินผลตามสภาพจริงมีลักษณะที่สำคัญคือใช้วิธีการ ประเมิน กระบวนการคิดที่มีความสลับซับซ้อน ความสามารถในการปฏิบัติงาน ศักยภาพของ ผู้เรียน เป็นการประเมินความสามารถของผู้เรียน โดยใช้เครื่องมือที่หลากหลายในการประเมิน เพื่อวินิจฉัยผู้เรียนในส่วนที่ควรส่งเสริมและส่วนที่ควรแก้ไขปรับปรุง เพื่อให้ผู้เรียนได้ พัฒนาอย่างเต็มศักยภาพตามความสามารถ ความสนใจ และความต้องการของแต่ละบุคคล เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการประเมินผลงานของทั้งตนเอง และเพื่อนร่วมห้อง เพื่อ ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักตนเอง สามารถพัฒนาตนเอง สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียน แต่ละบุคคล และสามารถ ถ่ายโอนการเรียนรู้ไปสู่ชีวิตจริง ได้ด้วยวิธีที่หลากหลายใน สถานการณ์ต่างๆ อย่างต่อเนื่อง

6.3 เทคนิคและวิธีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง

จากการศึกษาพบว่า การประเมินผลจากสภาพจริงมีวิธีการ เครื่องมือต่างๆ พอสรุป ได้ดังนี้

1. การสังเกต (Observation)

การสังเกต เป็นวิธีการรวบรวมข้อมูล โดยการเฝ้าดูอย่างเอาใจใส่มี จุดมุ่งหมายโดยมีองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ส่วน ได้แก่ สิ่งที่สังเกต ผู้สังเกตและการบันทึก (การสังเกตเป็นวิธีการประเมินวิธีหนึ่งที่สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลพฤติกรรมด้านการ ใช้ ความคิดและการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะ ด้านอารมณ์ ความรู้สึก และลักษณะของผู้เรียนซึ่ง สามารถทำได้ทุกเวลา ทุกสถานการณ์ทั้งในห้องเรียน นอกห้องเรียน หรือในสถานการณ์อื่นๆ

2. การสัมภาษณ์ (Interview)

การสัมภาษณ์เป็นวิธีการรวบรวมข้อมูล โดยผู้สอนเป็นผู้ถามและจดบันทึก และผู้เรียนเป็นผู้ให้ข้อมูล ผู้สอนจะใช้การสัมภาษณ์เพื่อให้ได้ข้อมูล ว่าผู้เรียนได้รับรู้หรือเกิด การเรียนรู้ในสิ่งที่มีการเรียนการสอนหรือไม่ และเพื่อตรวจดูว่าผู้เรียนมี ความก้าวหน้าใน การเรียนรู้อย่างไร

3. การตรวจผลงาน

การตรวจผลงานเป็นวิธีการที่ครูผู้สอนใช้เป็นประจำ และใช้บ่อยที่สุดอีก วิธีการหนึ่ง การตรวจผลงานจะเป็นการช่วยเหลือนักเรียนที่ยังประสบปัญหาในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนประการหนึ่ง ส่วนอีกประการหนึ่งเป็นการนำข้อมูลที่ได้จากการตรวจผลงาน

มาใช้ในการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอนของครูการวัดประเมินผลจากการตรวจผลงาน ครูผู้สอนสามารถดำเนินการได้ตลอดเวลา เช่นการตรวจแบบฝึกหัด ผลการปฏิบัติตามโครงการ หรือโครงการต่าง ๆ ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้ครูผู้สอนสามารถประเมินพฤติกรรมระดับสูงของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี

4. การบันทึกจากผู้ที่เกี่ยวข้อง

การประเมินความก้าวหน้าในการเรียนของผู้เรียน นอกจากครูผู้สอนจะใช้วิธีการและ เครื่องมือต่างๆ ที่หลากหลายแล้ว ควรเปิดโอกาสให้บุคคลที่เกี่ยวข้องและใกล้ชิดกับผู้เรียน ได้มีส่วนร่วมในการรายงานข้อมูลต่างๆ เพื่อนำมาประกอบการประเมินด้วย และการได้ข้อมูลจากบุคคลที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียนหลายๆคน จากสถานการณ์และเวลาที่ต่างๆ กันจะเป็นการหาสภาพความเชื่อมั่นจากการประเมินจากสภาพความเป็นจริงอีกทางหนึ่ง

5. การใช้แบบทดสอบเน้นการปฏิบัติจริง

การปฏิบัติจริงเป็นการประเมินที่นับว่ามีความ ตรงมากที่สุดวิธีวิธีหนึ่ง เพราะความจริงที่แท้จริงก็คือประสบการณ์ที่กำลังเกิดขึ้นนั่นเอง ประสบการณ์รวมความถึงการกระทำ การคิดและความรู้สึกที่เป็นกระบวนการของประสบการณ์โลกแห่งประสบการณ์เป็นการกระทำและผลของการกระทำ ฉะนั้นความเป็นจริงของความรู้สึกที่แท้จริง อันเกิดจากการกระทำจะต้องพิสูจน์

6. การประเมินโดยใช้แฟ้มพัฒนางาน (Portfolio Assessment)

เป็นวิธีการประเมินที่ใช้แฟ้มพัฒนางาน (Portfolio) ซึ่งเป็นการเก็บรวบรวมงานของผู้เรียนที่แสดงให้เห็นถึงความก้าวหน้าในช่วงเวลาหนึ่งใน Portfolio อาจประกอบด้วย ชิ้นงาน (Product) ใบงาน ผลการประเมินตนเอง แฟ้มพัฒนางานมีประโยชน์ในการใช้เป็นหลักฐานของการเรียนรู้และแสดงให้เห็นถึงความก้าวหน้าของผู้เรียน

จากสภาพการประเมินผลตามสภาพจริงที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลายทั้ง 7 วิธี ที่กล่าวมาผู้วิจัยได้นำมาปรับปรุง แก้ไข และสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการประเมินให้เหมาะสมกับวิธีการได้อย่างหลากหลายตามแนวเสนอแนะในตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 แนวทางการประเมินผลตามสภาพจริง

วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ของผู้เรียนแต่ละคน		วิธีการวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์ ของกลุ่มผู้เรียนในชั้นเรียน	
ประเด็นที่ต้อง ประเมิน	ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้	ประเด็นที่ต้อง ประเมิน	ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้
1. ด้านความรู้ ความเข้าใจ (Knowledge) - ผู้เรียนแต่ละ คนได้เรียนรู้ อะไรบ้าง - ระดับความรู้ ความเข้าใจของ ผู้เรียนแต่ละคน เป็นอย่างไร - ผู้เรียนอยาก เรียนรู้อะไร เพิ่มเติมอีกบ้าง - ผู้เรียนแต่ละ คนควรซ่อมเสริม เรื่องอะไรบ้าง	1. การซักถามทั้งเชิง ปรนัยและอันทันย (Statements) 2. การแสดงผังมโนทัศน์ (Concept Maps หรือ CM) 3. การแสดงตัวอย่าง ผลงานการเรียนรู้ (Work Samples) 4. การจดบันทึกข้อมูล ความรู้ ในชั้นเรียนและ การสรุปผล การเรียนรู้ แต่ละสัปดาห์ หรือ เดือน (Learning Logs and Journals) 5. การใช้ชุดคำถามแบบ ปลายเปิด (Open-Ended Questioning) 6. การบันทึกเรื่องราวที่ ผู้เรียนสนใจเป็นพิเศษ (Anecdotal Notes)	1. ด้านความรู้ ความเข้าใจ (Knowledge) - ผู้เรียนในชั้น เรียนส่วนใหญ่ สามารถบรรลุ ผล การเรียนรู้ ตามเป้าหมาย (Goals) อยู่ใน เกณฑ์ที่เหมาะสม หรือไม่ - ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของ ผู้เรียนส่วนใหญ่ เป็นที่พึงพอใจของ ผู้สอนหรือไม่	1. การแสดงรายงาน การบันทึกผลการเรียน ประจำวัน / สัปดาห์ / เดือน/ภาคการเรียน (Journals) 2. หลักฐานการตอบ ข้อซักถาม เช่น ข้อสอบ อันทันยหรือ อภิปรายแบบปลายเปิด 3. รายการคำถามและ คำตอบ (Questioning) 4. การแสดงความ เข้าใจ ความคิดและ กุญแจ คำที่เป็น ประเด็นสำคัญของ เรื่องที่เรียนรู้ (Key Concept and Key Words)

ตารางที่ 2 (ต่อ)

วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ของผู้เรียนแต่ละคน		วิธีการวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์ ของกลุ่มผู้เรียนในชั้นเรียน	
ประเด็นที่ต้อง ประเมิน	ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้	ประเด็นที่ต้อง ประเมิน	ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้
2. ด้านทักษะ (Skills) - ผู้เรียน ได้ฝึก และลงมือปฏิบัติ ทักษะอะไรบ้าง เช่น ทักษะการ สื่อสาร ทักษะ การคิดวิเคราะห์ ทักษะการสังเกต การวิจัย การ ทำงานร่วมกัน การสืบค้นข้อมูล ฯลฯ	1. แบบทดสอบและ รายการ ตรวจสอบ ความถูกต้องของข้อมูล ความรู้ (Check lists) 2. แบบประเมินตนเอง ของผู้เรียน (Student Self- Assessments) 3. การแสดงความรู้ที่ ต่อเรื่องต่างๆ ทั้งการ แสดงออก โดยตรงหรือ บันทึกเป็นข้อ เขียน (Continuous) 4. การจัดทำและแสดง แผนภูมิข้อมูล(Data Charts) 5. แบบทดสอบ (Tests) ระหว่างภาคและปลาย ภาคเรียน	2. ด้านทักษะ (Skills) - ผู้เรียนยังมี จุด ด้อยหรือข้อ บกพร่องในทักษะ ด้านใด และควร ให้ความช่วยเหลือ ซ่อมเสริม โดย วิธีการใด	1. การประชุมกลุ่มเพื่อ วิเคราะห์สาระการ เรียนรู้ ระดับความรู้ที่ ผู้เรียนได้รับความ สนใจ ความต้องการ และทัศนคติต่อการ เรียนเรื่องต่างๆ (Group Conferences) 2. แบบประเมินตนเอง ของผู้เรียนแต่ละคน (Student Self- Assessments) 3. แบบตรวจสอบ ความถูกต้องของข้อมูล ความรู้(Checklist) 4. แบบทดสอบตาม สภาพจริง (Authentic Tests)

ตารางที่ 2 (ต่อ)

วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ของผู้เรียนแต่ละคน		วิธีการวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์ ของกลุ่มผู้เรียนในชั้นเรียน	
ประเด็นที่ต้อง ประเมิน	ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้	ประเด็นที่ต้อง ประเมิน	ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้
			5. เพิ่มแสดงข้อมูล ของ นักเรียนเป็น รายบุคคล ทั้งด้าน ความสามารถ ความสนใจ ตัวอย่าง ผลงาน และคุณภาพที่ ผ่าน เกณฑ์ตลอดช่วง ชั้น และ ข้อมูลอื่นๆ ที่ สะท้อน เอกลักษณ์ ของผู้เรียนแต่ละคน (Profiling) 1. หลักฐานภาพถ่าย บันทึกผลการปฏิบัติ ต่างๆ แถบเสียง หรือ แถบภาพ บันทึก พฤติกรรมการณ์การเรียน การสาธิต การลงมือ ปฏิบัติงานที่ มอบหมาย 2. การหารือและร่วม ฟังความคิดเห็นกับ ผู้ปกครอง (Joint Assessment With Parents)

ตารางที่ 2 (ต่อ)

วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ของผู้เรียนแต่ละคน		วิธีการวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์ ของกลุ่มผู้เรียนในชั้นเรียน	
ประเด็นที่ต้อง ประเมิน	ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้	ประเด็นที่ต้อง ประเมิน	ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้
3. ด้านค่านิยม และเจตคติของ ผู้เรียน (Values and Attitudes) -ผู้เรียนเกิดการ เปลี่ยนแปลงด้าน ค่านิยม และเจตคติ ต่อการเรียนใน ด้านใดบ้างและ แสดงออกด้วย พฤติกรรมหรือ วิธีการอย่างไร	1. กิจกรรมผู้เรียนและ การ แสดงออกในด้าน ต่างๆ ทั้งที่เป็นทางการ และไม่เป็นทางการ (Continuous) 2. ผลงานที่เก็บ รวบรวมและ บันทึก การเรียนตามที่ผู้เรียน สนใจผลการปฏิบัติจาก กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (Anecdotal Notes) 3. การแสดงบทบาท สมมติ (Role Play) 4. การเรียนรู้ผ่าน กระบวนการกลุ่ม การทำงานและการ เรียนรู้ร่วมกัน (Socio grams) 5. การวางโครงการ ศึกษาค้นคว้าเรื่องที่ น่าสนใจ (College) 6. การประชุมกลุ่ม (Conferences)	3. ด้านค่านิยมและ เจตคติของผู้เรียน รายวิชาต่างๆ (Values and Attitudes) - ผู้เรียนส่วนใหญ่ บรรลุเป้าหมาย หรือไม่ - ผลการเรียนรู้ ครอบคลุมเนื้อหา สาระที่ผู้สอน กำหนดไว้หรือไม่ - กระบวนการ เรียนรู้ที่จัดทำขึ้น	5. เพิ่มแสดงข้อมูล ของนักเรียนเป็น รายบุคคล ทั้งด้าน ความสามารถ ความสนใจ ตัวอย่าง ผลงาน และคุณภาพที่ ผ่านเกณฑ์ ตลอดช่วง ชั้น และข้อมูลอื่นๆ ที่ สะท้อนเอกลักษณ์ของ ผู้เรียนแต่ละคน 1. หลักฐานภาพถ่าย บันทึกผลการปฏิบัติ ต่างๆ แถบเสียง หรือ แถบภาพ บันทึก พฤติกรรมกรเรียน ปฏิบัติงานที่ มอบหมาย 2. การหารือและร่วม ฟังความคิดเห็นกับ ผู้ปกครอง 3. การทดสอบระหว่าง เรียน (Quizzes)

จากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับเทคนิค วิธีการวัดผลตามสภาพจริง ดังกล่าว ผู้วิจัยได้นำมาเป็นแนวทางในการวิจัย เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนเพื่อการสื่อสารครั้งนี้ โดย ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือต่างๆ เพื่อใช้ประเมินผลตามสภาพจริงควบคู่กับการจัดการเรียนการสอน โดยพิจารณาให้เครื่องมือสอดคล้องกับแนวทางในการเรียนการสอนในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้

6.4 รูปแบบการประเมินผลตามสภาพจริง

มีนักการศึกษาได้ศึกษารูปแบบการประเมินผลตามสภาพจริง ดังนี้

สมนึก กัททิษฐี (2553 : 49) กล่าวว่ารูปแบบการประเมินผลจากสภาพจริง คือ

1. เป็นการวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้ และจุดประสงค์ของหลักสูตร เน้นให้นักเรียนได้สร้างสรรค์ผลิตผลงาน ตั้งความคิดขั้นสูงและทักษะการแก้ปัญหา
2. เป็นการวางแผนกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง และวางแผนให้การประเมินดำเนินไปพร้อมๆ กัน กับการเรียนการสอน โดยพยายามคิดกิจกรรมการประเมินผลที่มีความหลากหลาย จัดทำแผนการเรียนการสอนตลอดทั้งภาคเรียน
3. คำหนึ่งสิ่งผู้ที่เกี่ยวข้องในการประเมินผล ประกอบด้วย ครู นักเรียน และผู้ปกครอง แต่ละฝ่ายมีส่วนในการประเมินผลการเรียนรู้ เป็นการลดบทบาทของครู ซึ่งเดิมเป็นบุคคลสำคัญในการตัดสินผลการเรียน
4. ดำเนินกิจกรรมและนำผลไปใช้

เอกรินทร์ สัมหาศาล และสุปรารถนา ยุกตะนันท์ (2546 : 33-34) สรุปว่า การวางแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับวิธีการประเมินผลตามสภาพจริง ดำเนินการ โดย

1. วิเคราะห์หลักสูตร
2. จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้สู่การประเมินผลตามสภาพจริง
3. ออกแบบเครื่องมือวัดและประเมินผลตามสภาพจริง

สมศักดิ์ ภูวิภาดาพรรณ (2544 : 45) สรุปว่า กรอบการออกแบบการประเมินผลตามสภาพจริง ประกอบด้วย

1. เป้าหมายของการเรียนรู้
2. ดัชนีบ่งชี้
3. การจัดโอกาสการเรียนรู้
4. ชิ้นงาน
5. เกณฑ์/รูบรีคส์

ทรงศรี ตุ่นทอง (2545 : 160) สรุปว่า รูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง ประกอบด้วยขั้นตอนที่สำคัญ 6 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นของการกำหนดเป้าหมายหรือผลที่ต้องการให้เกิดแก่นักเรียน
2. ขั้นของการกำหนดภาระงานการเรียนรู้ตามสภาพจริง
3. ขั้นของการกำหนดมิติในการประเมิน
4. ขั้นของการกำหนดลักษณะการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริม

การเรียนรู้ตามสภาพจริง

5. ขั้นของการประเมินการปฏิบัติภาระงานการเรียนรู้ตามสภาพจริง

จากเพิ่มสะสมงานที่นักเรียนจัดทำขึ้นเพื่อเป็นหลักฐานที่สะท้อนการเรียนรู้หรือผลสัมฤทธิ์ที่ได้จากการปฏิบัติงานตามสภาพจริง หรือผลสัมฤทธิ์ตามสภาพจริง

6. ขั้นของการลงสรุปความรู้ความสามารถและคุณลักษณะของนักเรียนหรือผลสัมฤทธิ์ตามสภาพจริง เพื่อวางแผนพัฒนากระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ประเมินผลการเรียนรู้ และรายงานผลให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อไป

จากการศึกษาผู้วิจัยได้กำหนดรูปแบบการประเมินผลตามสภาพจริง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ดังนี้

1. ขั้นของการวิเคราะห์หลักสูตรและกำหนดเป้าหมาย หรือผลที่ต้องการให้เกิดกับนักเรียน

2. ขั้นของการกำหนดภาระงานการเรียนรู้ตามสภาพจริง

3. ขั้นของการกำหนดวิธีการและเกณฑ์การประเมินผลตามสภาพจริง

4. ขั้นของการสรุปผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะกระบวนการและความสนใจในการเรียนของนักเรียน

6.5 ประโยชน์ของการประเมินผลตามสภาพจริง

สมนึก ภัททิยธนี (2553 : 50) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการประเมินผลตามสภาพจริงไว้ดังนี้

1. การเรียนการสอนและการประเมินผลตามสภาพจริง จะเอื้อให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพของแต่ละบุคคล

2. เป็นการเอื้อต่อการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง มากกว่าที่ครูเป็นผู้บอกความรู้ ดังนั้นการประเมินผลจากสภาพจริง จะแสดงให้เห็นว่านักเรียน ทำอะไรได้มากกว่าจะบอกว่่านักเรียน รู้อะไร

3. เป็นการเน้นให้นักเรียนได้สร้างงาน เพื่อแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการพัฒนาการเรียนรู้ และการบูรณาการวิชาต่างๆ เข้าด้วยกัน

4. เป็นการผสมผสานให้กิจกรรมการเรียนรู้และการประเมินผล ดำเนินไปพร้อมๆ กัน ไม่แยกเป็นส่วนๆ ลดความวิตกกังวลในการสอบของนักเรียน

5. เป็นการลดภาระงานซ่อมเสริมของครู เพราะมีหลักฐานการปฏิบัติงานของนักเรียนขณะเรียน และมีการพัฒนาแก้ไขข้อบกพร่องมาโดยตลอด

เอกรินทร์ สีมหาศาล และสุปรารถนา ยุคตะนันท์. (2546 : 30 - 31) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการประเมินผลตามสภาพจริง ไว้ ดังนี้

1. เป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียน ได้มีโอกาสเรียนรู้วิธีการประเมินคุณค่าผลงานของตนเองทำให้ผู้เรียนเข้าใจและรู้จักตนเองมากขึ้นตามหลักการวัดประเมินตนเอง (Self-Evaluation)

2. เปิดโอกาสให้ผู้เรียน ได้ทำงานร่วมกันในการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ ทักษะวิชาการ ทักษะสังคม การฝึกฝนกระบวนการคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ และการปฏิบัติงานอย่างที่มีความหมายต่อการเสริมสร้างทักษะชีวิต และการทำงาน

3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนเรียนรู้ และพัฒนาการเรียนการสอนร่วมกับผู้สอนและมีโอกาสซ่อมเสริมปรับปรุงผลการเรียนรู้ของตนเองตลอดเวลา

4. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนนำเสนอผลงานที่ดีของตนในบรรยากาศที่ไม่เคร่งเครียด สามารถเพิ่มแรงจูงใจทางการเรียนของผู้เรียนให้สูงขึ้น เพราะได้รับทราบผลย้อนกลับ คำแนะนำหรือคำชมเชย จากผู้สอนและเพื่อนๆ

5. ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ตามความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละคน ได้อย่างแท้จริง ช่วยให้ผู้เรียนมองเห็นแนวทางการตัดสินใจเลือกแผนการเรียนที่ตนถนัด

6. ก่อให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา เช่น ผู้เรียน ครู ผู้ปกครอง ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้มีอุปการคุณต่อโรงเรียน

7. เป็นวิธีการวัด โดยสังเกตจากหลักฐานที่แสดงความพยายามของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง จนเกิดพัฒนาการ ความก้าวหน้าและความสำเร็จของผู้เรียนแต่ละคน ในแต่ละช่วงชั้นของหลักสูตร

8. เป็นวิธีการวัดที่มีความเที่ยงตรง (Validity) สูง เพราะสามารถประเมินความสามารถด้านต่าง ๆ และคุณลักษณะ

6.6 การกำหนดเกณฑ์การวัดและการประเมินผลตามสภาพจริง

กฎเกณฑ์การให้คะแนนผลงาน (Scoring rubric)

กรมวิชาการ (2539 : 54 - 59) ได้ให้ความหมายไว้ว่า แนวทางในการให้คะแนน (Scoring rubric) ซึ่งจะต้องกำหนดเป็นมาตรวัด (Scale) และรายการคุณลักษณะที่บรรยายถึง ความสามารถในการแสดงออกของแต่ละจุดในมาตรวัดอย่างชัดเจน จึงมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมการเรียนรู้ โดยทำให้เป้าหมายการแสดงออกของนักเรียนมีความชัดเจนขึ้น นำไปสู่การบรรลุจุดประสงค์หรือสมรรถภาพที่สำคัญของมาตรฐานการศึกษาได้

เสาวนีย์ เกียรติ (2540 : 159) ได้ให้ความหมายว่า กฎเกณฑ์การให้คะแนน เป็นเครื่องมือในการให้คะแนนที่ประกอบด้วยประเด็นต่างๆ ที่จะใช้พิจารณางานหนึ่งๆ และอธิบายระดับคุณภาพของแต่ละประเด็นที่ประเมิน ซึ่งอาจเรียงลำดับตั้งแต่ดีเลิศไปจนถึงต้องปรับปรุง หรือ ให้เป็นระดับตัวเลขตั้งแต่มากที่สุด (เช่น 4) ไปจนถึงน้อยที่สุด (เช่น 0) ประเด็นที่ประเมินอาจกำหนดเพิ่มเติมได้หลายข้อ คำอธิบายระดับคุณภาพควรอธิบายให้ชัดเจน กระชับที่สุด เป็นคำอธิบายที่สามารถบอกได้ว่าทำไมต้องดีเลิศ ดี ต้องปรับปรุง

บุญเชิด ภิญญอนันตพงษ์ (2547 : 90) ให้ความหมายของกฎเกณฑ์การให้คะแนนว่า เป็นชุดของแนวทางในการให้คะแนนผลการปฏิบัติเรื่องใดเรื่องหนึ่งสำหรับใช้ประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานของผู้เรียน แนวทางในการให้คะแนนนั้นอาจทำในรูปของมาตรประเมินค่า หรือแบบตรวจสอบรายการ

จากการศึกษา สรุปได้ว่า กฎเกณฑ์การให้คะแนนผลงานเป็นเครื่องมือในการให้คะแนนที่ประกอบด้วยประเด็นต่าง ๆ สำหรับใช้ประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานของผู้เรียนและคำอธิบายระดับคุณภาพของแต่ละประเด็นประเมิน ซึ่งอาจเรียงลำดับตั้งแต่ดีเลิศไปจนถึงต้องปรับปรุง

การสร้างกฎเกณฑ์การให้คะแนน

เสาวนีย์ เกียรติ (2540 : 159) ได้เสนอกระบวนการสร้างกฎเกณฑ์การให้คะแนน (Scoring rubric) ที่เน้นการมีส่วนร่วมของนักเรียนมี 7 ขั้นตอน ดังนี้

1. ดูงานแบบต่างๆ ให้นักเรียนดูตัวอย่างของงานที่ดี และชิ้นงานที่ไม่ค่อยดี แล้วบอก ถึงลักษณะว่าชิ้นที่ดีมีลักษณะอย่างไร ที่ไม่ดีมีลักษณะอย่างไร
2. กำหนดแนวทางจากประเด็นแรกให้ช่วยกันตรวจสอบดูว่า งานที่ดีนั้นจะต้องดูอะไรบ้าง

3. คำอธิบายระดับคุณภาพต่างๆ ในแต่ละแนวทางนั้นให้อธิบายว่า ระดับสูงสุดมีลักษณะอย่างไรแล้วเติมส่วนที่อยู่ตรงกลางลงไป

4. ฝึกหัดกับงานตัวอย่างให้นักเรียนลองใช้รูบริกส์กับงานที่ให้คุณเป็นตัวอย่างในขั้นที่ 1

5. หัดใช้ในการประเมินตนเองและให้เพื่อนประเมิน ให้นักเรียนทำในระหว่างที่นักเรียนกำลังทำงานให้หยุดเป็นระยะๆ เพื่อให้ประเมินตนเองและให้เพื่อนประเมิน

6. ทบทวนให้โอกาสนักเรียนทบทวน และปรับปรุงงานของเขาโดยดูจากผลสะท้อนที่ได้ จากขั้นตอนที่ 5

7. ครูประเมิน ครูใช้รูบริกส์ที่นักเรียนใช้นั้นเพื่อประเมินผลงานของนักเรียน

บุญเชิด ภิญ โยธอนันตพงษ์ (2547 : 94) ได้สรุปการสร้างกฎเกณฑ์การให้คะแนนการประเมินผลภาคปฏิบัติว่าต้องมีส่วนประกอบในการดำเนินการที่สำคัญ 3 ขั้นตอน คือ

1. กำหนดการปฏิบัติให้ชัดเจน

1.1 ระบุชนิดของการปฏิบัติว่าเป็นทักษะวิธีการทำหรือผลงานสำเร็จที่สร้างขึ้น

1.2 กำหนดจุดสนใจของการประเมินว่าสนใจเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม

1.3 กำหนดเกณฑ์การปฏิบัติที่สะท้อนคุณลักษณะที่สำคัญของการปฏิบัติที่ประสบผลสำเร็จ

2. ออกแบบกิจกรรมสำหรับใช้ประเมิน ดังนี้

2.1 ระบุลักษณะของงานหรือกิจกรรมว่าเป็นผลงานหรือการปฏิบัติตามที่มอบหมายให้ทำหรือเป็นการแสดงออกที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ

2.2 กำหนดรายการของงานหรือกิจกรรม ได้แก่ นิยามจุดหมายของการปฏิบัติ เงื่อนไขสถานการณ์ของการปฏิบัติและเกณฑ์มาตรฐาน

2.3 กำหนดจำนวนชิ้นงานหรือ กิจกรรมให้ทำว่าจะใช้เพียงงานเดียวหรือหลายงาน จึงเพียงพอในสภาพการณ์นั้น

3. ให้คะแนนและจัดบันทึกผล ดังนี้

3.1 ระบุรูปแบบการให้คะแนนที่ใช้เกณฑ์ในการให้คะแนนแบบใด เช่น แบบทั่วไป หรือแบบเฉพาะเนื้อหา และแบบเกณฑ์รวมหรือเกณฑ์ย่อย

3.2 กำหนดวิธีการจัดบันทึกว่าเป็นแบบตรวจสอบรายการ มาตรฐาน ประเมินค่า การปฏิบัติ การจัดบันทึกพฤติกรรมตามช่วงตลอดเวลา หรือการจัดจำรรรรมดา

3.3 ระบุผู้ประเมินว่าจะให้ใครเป็นผู้สังเกตและประเมินผลการปฏิบัติ จะเป็นประโยชน์แก่ครูผู้สอน ครูที่เคยสอน ตัวผู้เรียนเอง หรือเพื่อนๆในกลุ่ม

จากลักษณะของการให้คะแนนแบบรูบริคส์ จะเห็นได้ว่าการกำหนดคุณเกณฑ์ในการให้คะแนนต้องมีความชัดเจนและให้นักเรียนทราบคุณเกณฑ์การให้คะแนนนั้นๆ ในการกำหนดเกณฑ์ ถ้ากำหนดที่องค์ประกอบก็ต้องกำหนดเกณฑ์ให้ครบทุกองค์ประกอบด้วย สำหรับการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริคส์ของเครื่องมือต่อไปนี้เป็นแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม แบบประเมินทักษะการเขียน แบบประเมินสมุดภาพ แบบประเมินสมุดบันทึกคำศัพท์ และแบบประเมินแฟ้มสะสมงาน

6.7 การหาคุณภาพเครื่องมือการวัดและการประเมินผลตามสภาพจริง

ไพศาล หวังพานิช (2546 : 9) ได้ให้ความหมายถึง คุณภาพของเครื่องมือในการประเมินผลไว้ว่า การวัดและการประเมินสิ่งใดก็ตาม ผลที่ได้จะเป็นที่ยอมรับหรือไม่ขึ้นอยู่กับคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้เป็นสำคัญ คุณภาพของเครื่องมือในการวัดและประเมินผลที่สำคัญประกอบด้วย

1. ความเที่ยงตรง (Validity) เครื่องมือชนิดใดก็ตามต้องสามารถวัดสิ่งที่ต้องการจะวัด ได้อย่างแท้จริง นั่นคือ วัดคุณลักษณะ หรือพฤติกรรมที่ต้องการวัด ได้จริง (Construct Validity) และประสบการณ์การเรียนรู้ หรือเนื้อหาตามหลักสูตร ได้จริง (Content Validity) เครื่องมือที่สามารถวัดได้ตามวัตถุประสงค์ที่แท้จริง ให้ผลได้ตรงความเป็นจริง ย่อมจัดได้ว่าเครื่องมือที่วัดได้อย่างถูกต้อง แม่นยำ (Accuracy) (Brown.1983 อ้างใน ไพศาล หวังพานิช. 2546 : 9) คุณสมบัติดังกล่าวเป็นสิ่งจำเป็นและมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับเครื่องมือวัดทุกประเภทเพื่อให้เครื่องมือมีความเที่ยงตรงสูงควรดำเนินการดังนี้

1.1 ผู้สอนมีความเข้าใจลักษณะความสามารถ หรือพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ต้องการวัดอย่างแท้จริง

1.2 ผู้สอนกำหนดขอบเขตของเนื้อหา หรือประสบการณ์ได้ชัดเจน

1.3 ผู้สอนเลือกเครื่องมือหรือวิธีการที่เหมาะสม

2. ความเชื่อมั่น (Reliability) เครื่องมือวัดและประเมินผลสามารถให้ผลที่สะท้อนศักยภาพ หรือความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียนให้มากที่สุด โดยมีความผิดพลาดคลาดเคลื่อนต่าง ๆ เกิดขึ้นน้อยที่สุด คุณภาพดังกล่าวทำให้ผลการวัดและประเมินมีความน่าเชื่อถือและมีความคงเส้นคงวา (Consistency) ของผลการวัดลักษณะดังกล่าวจะเกิดขึ้นได้เมื่อ

2.1 ดำเนินการวัดอย่างเพียงพอ วัดหลายครั้งด้วยจำนวนข้อที่มากพอ

2.2 ดำเนินการวัดด้วยวิธีการที่หลากหลาย โดยใช้เครื่องมือวัดที่สอดคล้องกับคุณลักษณะที่จะวัด

2.3 การตรวจให้คะแนนผลการวัดต้องชัดเจน เป็นระบบ มีเกณฑ์การตรวจให้คะแนนที่แน่นอนและเหมาะสม

2.4 ดำเนินการวัดภายใต้สถานการณ์ปกติ เป็นไปตามสภาพที่เป็นจริงไม่ดำเนินการวัดในช่วงเวลาที่มีเหตุการณ์หรือเงื่อนไขเปลี่ยนแปลงจากสภาพเดิม

3. ความเป็นปรนัย (Objectivity) เครื่องมือมีความชัดเจน สื่อความหมายให้เข้าใจได้ ตรงกัน ไม่กำกวมกำกวมจนต้องตีความหมายแตกต่างกันระหว่างผู้เรียนแต่ละคน ความเป็นปรนัยของเครื่องมือขึ้นอยู่กับความรัดกุม ถูกต้องของการใช้ภาษาในการสื่อความหมายและการกำหนดขอบเขต หรือข้อมูลที่เพียงพอในการคิดหาคำตอบ

4. การจำแนก (Discrimination) เครื่องมือวัดและประเมินผล ต้องสามารถจำแนก หรือแยกผู้เรียน ได้ถูกต้องตามระดับความสามารถ คำถามที่จะทำได้คำตอบที่แตกต่างกันระหว่างผู้เรียนที่มีความรู้ความสามารถหรือทักษะแตกต่างกัน รวมถึงคะแนนที่ได้ก็จะแตกต่างกัน สดหลั่นกันตามระดับการเรียนรู้ของผู้เรียนที่มีระดับการเรียนรู้ต่ำกว่า หรืออ่อนกว่า ลักษณะเครื่องมือที่สามารถจำแนกได้สูงมักเป็นเครื่องมือวัดที่เน้นด้านความคิด การประยุกต์ หรือการวิเคราะห์เชิงเหตุผล

5. ระดับความยาก (Difficulty) เหมาะสมในกรณีเครื่องมือวัดและประเมินผลเป็นข้อสอบ (ซึ่งผู้สอนส่วนใหญ่นิยมใช้) จำเป็นต้องคำนึงถึงคุณภาพด้านความยากง่ายของข้อสอบ กล่าวคือ ข้อสอบที่ยากเกินไปหรือง่ายเกินไปจะทำให้ประสิทธิภาพของการวัดและประเมินผลลดลง เพราะข้อสอบที่มีลักษณะดังกล่าวไม่สามารถจำแนกหรือแบ่งระดับความสามารถของผู้เรียนได้ ในทางปฏิบัติข้อสอบที่พึงประสงค์ควรมีระดับความยากปานกลาง เพื่อให้สามารถจำแนกผู้เรียนได้ตามระดับความรู้ความสามารถ แต่อย่างไรก็ตามลักษณะของข้อสอบที่ยาก หรือค่อนข้างยากที่ควรใช้ในการวัดและประเมินผลนั้น ควรเกิดจากข้อสอบนั้น

เพราะมุ่งวัดความสามารถในเชิงการคิด การแก้ปัญหา การวิเคราะห์ มิใช่เกิดจากความซับซ้อน
วากวนของคำถามจนยากที่จะเข้าใจ หรือยากเพราะถามเนื้อหานอกหลักสูตรรายวิชานั้นๆ
ประเด็นที่ควรพิจารณาอีกประการหนึ่ง คือ ความสัมพันธ์ระหว่างเวลาที่กำหนดให้ใช้สอบกับ
ระดับความยากง่ายของข้อสอบ กล่าวคือ การสอบวัดผลการเรียน โดยทั่วไปนิยามกำหนดเวลาให้
ผู้สอบส่วนใหญ่ (เกินร้อยละ 90) สามารถทำข้อสอบได้เสร็จทันเวลา ดังนั้นในกรณีที่ผู้สอน
ออกข้อสอบจำนวนมากข้อ หรือใช้ข้อสอบที่ต้องตอบในแง่มุมหลากหลายจนทำให้ผู้เรียนส่วน
ใหญ่ไม่สามารถทำข้อสอบได้เสร็จตามเวลาที่กำหนด เป็นสิ่งที่ควรหลีกเลี่ยงเพราะจะทำให้
คุณภาพของการวัดและการประเมินผลด้อยลง

สมนึก ภัททิยธนี (2553 : 71) กล่าวว่า เครื่องมือวัดผลการศึกษามีลักษณะ
คล้ายกับลักษณะที่ดีของแบบทดสอบและมักจะกล่าวถึงเนื้อหาในหัวข้อต่อไปนี้

1. ความเที่ยงตรง (Validity) หมายถึง คุณภาพของแบบทดสอบที่สามารถวัด
ได้ตรงกับจุดมุ่งหมายที่ต้องการหรือวัดในสิ่งที่ต้องการวัด ได้อย่างถูกต้องแม่นยำ ดังนั้น
ความเที่ยงตรงจึงเปรียบเสมือนหัวใจของการทดสอบ ความเที่ยงตรงเปรียบได้กับเครื่องชั่ง
ที่สามารถชั่ง ได้ถูกต้อง ไม่โก่งน้ำหนักหรือเปรียบเทียบได้กับนาฬิกาที่บอกได้ตรงเวลา
ไม่คลาดเคลื่อนกับเวลาที่เป็นจริง ความเที่ยงตรงมี 4 ชนิด ดังนี้

1.1 ความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) หมายถึง ความสามารถ
ของแบบทดสอบที่วัด ได้ตรงกับเนื้อหาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร หรือตรงกับเนื้อหาที่ได้ทำ
การสอน

1.2 ความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง (Construction Validity) หมายถึง
ความสามารถของแบบทดสอบที่วัด ได้ตรงกับจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร หรือวัดได้
ตรงกับพฤติกรรมที่ต้องการ ให้เกิดกับนักเรียนและที่สำคัญคำถามต้องสอดคล้องกับน้ำหนัก
ความสำคัญของพฤติกรรม

1.3 ความเที่ยงตรงตามสภาพ (Concurrent Validity) หมายถึง
ความสามารถของแบบทดสอบที่วัด ได้ตรงกับสภาพความเป็นจริงในชีวิตประจำวัน หรือ
ปัจจุบันของนักเรียน หรือเป็นความสามารถของแบบทดสอบที่ช่วยให้ครูประมาณสถานภาพ
อันแท้จริงของนักเรียน ในปัจจุบันได้ถูกต้อง

1.4 ความเที่ยงตรงตามการพยากรณ์ (Predictive Validity) หมายถึง
ความสามารถของแบบทดสอบ ที่วัด ได้ตรงกับสภาพความเป็นจริงของนักเรียน ที่จะเกิดขึ้นใน
อนาคต

2. ความเชื่อมั่น (Reliability) หมายถึงลักษณะของแบบทดสอบทั้งฉบับที่สามารถวัดได้คงวามไม่เปลี่ยนแปลง ไม่ว่าจะทำการสอบใหม่กี่ครั้งก็ตาม

3. ความเป็นปรนัย (Objective) ความเป็นปรนัยของแบบทดสอบ ไม่ได้หมายถึง ข้อสอบแบบ กาทูก- กาคิด จับคู่ เติมคำ ตอบสั้นๆ และเลือกตอบ เพราะแบบทดสอบชนิดต่างๆ เหล่านี้เป็นเพียงรูปแบบหรือโครงสร้างของคำถามที่จะนำไปสู่ความเป็นปรนัยเท่านั้น ความเป็นปรนัยเป็นคุณลักษณะของแบบทดสอบไม่ใช่ชนิดของแบบทดสอบแบบทดสอบชนิดใดจะเป็นปรนัยหรือไม่ต้องมีคุณลักษณะ 3 ประการ ดังนี้

3.1 ตั้งคำถามให้ชัดเจน ทำให้ผู้เข้าสอบทุกคนเข้าใจความหมายตรงกัน

3.2 ตรวจสอบให้คะแนนได้ตรงกัน แม้จะตรวจหลายครั้ง หรือตรวจหลายคนก็ตาม

3.3 แปลความหมายของคะแนนได้เหมือนกัน

4. ประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึงแบบทดสอบที่มีจำนวนข้อมากพอประมาณ ใช้เวลาสอบพอเหมาะ ประหยัดค่าใช้จ่าย จัดทำแบบทดสอบด้วยความประณีต ตรวจสอบให้คะแนนได้รวดเร็ว รวมถึงสถานการณ์ในการสอบที่ดี ได้แก่สภาพห้องสอบเรียบร้อยดี ไม่มีสิ่งรบกวน กรรมการคุมสอบรัดกุม นอกจากนี้หากสร้างแบบทดสอบไว้อย่างดี และสามารถนำไปใช้ได้หลายๆ ครั้งอย่างเหมาะสมโดยไม่เกิดความเสียหายใดๆ ถือได้ว่าแบบทดสอบนั้นมีประสิทธิภาพ

5. อำนาจจำแนก (Discrimination) หมายถึง ความสามารถของข้อสอบในการจำแนกผู้สอบที่มีคุณลักษณะ หรือความสามารถแตกต่างกันออกจากกันได้ ข้อสอบที่ดีจะต้องมีอำนาจจำแนกสูง ตามทฤษฎีการวัดผลแบบอิงกลุ่ม (Norm Referenced Measurement) อำนาจจำแนกของข้อสอบ หมายถึง ความสามารถของข้อสอบที่สามารถจำแนกผู้สอบออกเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มเก่งกับกลุ่มอ่อน ถ้าข้อสอบมีอำนาจจำแนกสูง แสดงว่าคนกลุ่มเก่งทำข้อสอบข้อนั้นถูก แต่คนกลุ่มอ่อนทำไม่ถูก ส่วนทฤษฎีการวัดผลแบบอิงเกณฑ์ (Criterion Referenced Measurement) หมายถึงความสามารถของข้อสอบนั้นในการจำแนกผู้สอบออกเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มรอบรู้กับกลุ่มไม่รอบรู้ ถ้าข้อสอบมีอำนาจจำแนกสูง แสดงว่าคนรอบรู้สามารถทำข้อสอบข้อนั้นถูก แต่คนกลุ่มไม่รอบรู้ทำไม่ถูก

สุรวาท ทองบุ (2553 : 99) กล่าวไว้ว่า ในการดำเนินการวิจัย จำเป็นต้องใช้ข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์ให้ได้ผลการวิจัยที่เที่ยงตรง ถูกต้อง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต้องผ่านการตรวจสอบคุณภาพเป็นอย่างดีก่อนนำไปใช้ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

การตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบ

1. การวิเคราะห์ข้อสอบเป็นรายข้อ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม

1.1 การวิเคราะห์ข้อสอบรายข้อแบบอิงกลุ่ม โดยทั่วไปจะมี การหาค่าความยาก ค่าอำนาจจำแนก ของข้อสอบ มีลำดับขั้นดังนี้

ขั้นที่ 1 นำข้อสอบที่สร้างแล้วไปทดสอบกับนักเรียนจำนวนหนึ่ง แล้วนำมาตรวจให้คะแนน

ขั้นที่ 2 เรียงกระดาษคำตอบจากสูงสุด ไปหาค่าต่ำสุด

ขั้นที่ 3 นับกระดาษคำตอบจากข้างบนลงมาจำนวนหนึ่ง เรียกว่า กลุ่มสูง และนับกระดาษคำตอบด้านล่างขึ้นไปจำนวนหนึ่ง เรียกว่ากลุ่มต่ำ

ขั้นที่ 4 นำกระดาษในกลุ่มสูง (ส1-ส15) และกลุ่มต่ำ (ต1-ต15) ไปลงรอยขีด (Tally) เพื่อดูความถี่ ในแต่ละตัวเลือกของแต่ละข้อ ว่ามีนักเรียนเลือกตอบกี่คน

ขั้นที่ 5 นำค่ารวม (H) และค่ารวม (L) ของแต่ละข้อไปคำนวณหาค่าความยากและค่าอำนาจจำแนก

1.2 การวิเคราะห์ข้อสอบรายข้อแบบอิงเกณฑ์ จะมุ่งเน้นหาค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบเพียงอย่างเดียว ซึ่งมี 2 วิธี ดังนี้

วิธีที่ 1 การหาค่าอำนาจจำแนกจากผลการสอบ 2 ครั้ง เป็นวิธีหาค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบที่เสนอ โดยคริสปิน และเฟลด์ฮูเซน (Kryspin and Feldhuson) เรียกค่าอำนาจจำแนกดังกล่าวว่า ดัชนี เอส (S-Index หรือ Sensitivity Index)

วิธีที่ 2 การหาค่าอำนาจจำแนกจากผลการสอบครั้งเดียว (หลังสอน) เป็นวิธีหาค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบที่เสนอ โดยเบรนแนน (Brennan) เรียกค่าอำนาจจำแนกดังกล่าวว่า ดัชนี บี (B-Index หรือ Brennan Index)

2. การหาค่าความเที่ยงของแบบทดสอบ

2.1 การหาค่าความเที่ยงของแบบทดสอบแบบอิงกลุ่ม นิยมใช้ 4 วิธี คือ

วิธีที่ 1 วิธีทดสอบซ้ำ (Test-Retest Method) โดยนำแบบทดสอบชุดที่ต้องการหาค่าความเที่ยงไปทดสอบกับนักเรียนกลุ่มหนึ่งจำนวน 2 ครั้ง ในสถานการณ์ที่เหมือนกัน ใช้สูตรสหสัมพันธ์เพียร์สัน

วิธีที่ 2 วิธีใช้แบบทดสอบคู่ขนาน (Parallel Form Method) ใช้สูตรของเพียร์สันเหมือนวิธีที่ 1 แต่วิธีนี้มีแบบทดสอบที่มีคุณลักษณะที่เท่าเทียมกันทุกๆ ด้าน อยู่ 2 ฉบับ แล้วพิจารณาผลการทดสอบว่ามีความสัมพันธ์เพียงใด

วิธีที่ 3 วิธีแบ่งครึ่งแบบทดสอบ (Spilt-Half Method) ใช้สูตรของ เพียร์สันเหมือนวิธีที่ 1 ซึ่งเป็นการพิจารณาว่าจะคะแนนแต่ละครั้งฉบับนั้นมีความสัมพันธ์กัน เพียงใด แต่ค่าความเที่ยงที่ได้จะเป็นค่าความเที่ยงเพียงครึ่งฉบับ (ชุดละครึ่งฉบับ) แล้วจึงนำมา ปรับขยายให้เต็มฉบับ โดยใช้หลักของสเปียร์แมน บราวน์ (Spearman Brown)

วิธีที่ 4 วิธีของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson Method) วิธีนี้มีชื่ออีกอย่างหนึ่งว่า การหาความคงที่ภายใน (Internal Consistency) ซึ่งดำเนินการสอบเพียง ครั้งเดียว ด้วยแบบทดสอบฉบับเดียว และเป็นประเภทตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน มีสูตรหาค่าความเที่ยง 2 สูตร คือ KR-20 และ KR-21

2.2 การหาค่าความเที่ยงของแบบทดสอบแบบอิงเกณฑ์ นิยมใช้ 2 วิธีคือ

วิธีที่ 1 โดยใช้แบบทดสอบคู่ขนาน 2 ฉบับ ทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มเดียว ซึ่งแยกเป็นวิธีการย่อยได้ 3 วิธี

1. วิธีของ คาร์เวอร์ (Carver Method)

2. วิธีของ แฮมเบิลตัน และ โนวิก (Hambleton and Novick Method)

3. วิธีของสวามินาธาน แฮมเบิลตัน แลพอัลจินา (Swaminathan, Hambleton and Algina Method)

วิธีที่ 2 โดยใช้แบบทดสอบฉบับเดิม สอบซ้ำกับกลุ่มตัวอย่างกลุ่ม เดียว เป็นการหาค่าความเที่ยงชนิดที่เป็นการตรวจหาความสอดคล้องของคะแนนแต่ละคนที่ แปรปรวนไปจากคะแนนจุดตัด โดยใช้แบบทดสอบ 1 ฉบับ ทดสอบกับนักเรียนหนึ่งกลุ่มครั้ง เดียว ซึ่งมีวิธีคำนวณหลายวิธี แต่ที่นิยมมี 2 วิธี คือ วิธีของ โลเวท (Lovett Method) และวิธีของ ลิวิงสตัน (Livingston Method)

การตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

การหาคุณภาพของแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า จะหาค่าอำนาจ จำแนก ค่าความตรงและค่าความเที่ยง ดังนี้

1. การหาค่าอำนาจจำแนก นิยมใช้ 2 วิธี คือ

วิธีที่ 1 วิธี Item total Correlation สามารถทำได้โดยอาศัยหลักการที่ว่า ข้อคำถามแต่ละข้อในแบบสอบถามควรจะวัดเรื่องเดียวกัน หรือมีความสอดคล้องกัน ซึ่งถ้าหาก คะแนนจากการตอบข้อคำถามนั้นมีอำนาจจำแนก และหากคะแนนจากการตอบข้อคำถามข้อใด

ไม่มีความสัมพันธ์กับคะแนนรวม ก็แสดงว่าข้อคำถามข้อนั้น ไม่มีอำนาจจำแนก การคำนวณจะใช้สูตรสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน

วิธีที่ 2 วิธีการทดสอบค่า t (t -test) วิธีการนี้ต้องเรียงคะแนนรวมของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด จากคะแนนสูงสุดลงมาต่ำสุด แล้วใช้เทคนิค 25% เป็นกลุ่มสูง และ 25% เป็นกลุ่มต่ำ

2. การหาค่าความตรงของเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า

เครื่องมือรวบรวมข้อมูลแบบมาตราส่วนประมาณค่า ควรมีคุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) ในด้านความตรงเชิงเนื้อหาพิจารณา โดยนำเครื่องมือที่พร้อมทั้งนิยามของตัวแปรที่มุ่งวัด ให้ผู้เชี่ยวชาญในสิ่งที่จะวัดนั้นพิจารณาตัดสินเป็นรายข้อต่อไป โดยอาจใช้วิธีเดียวกันกับวิธีตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาแบบทดสอบอิงเกณฑ์ ด้านความตรงเชิงโครงสร้าง พิจารณาจากค่า r_{xy} ระหว่างคะแนนที่ได้จากการตอบเครื่องมือที่สร้างขึ้นกับคะแนนที่ได้จากเครื่องมือที่เป็นมาตรฐานวัดในสิ่งเดียวกัน

3. การหาค่าความเที่ยงของเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า

มีวิธีหาค่าความเที่ยง (Reliability) หลายวิธี ในที่นี้จะกล่าวถึงเฉพาะวิธีของครอนบาค (Cronbach) (1970) ซึ่งเสนอวิธีหาค่าความเที่ยงที่สามารถใช้กับเครื่องมือที่ไม่ได้ตรวจให้คะแนนเป็น 1 กับ 0 โดยดัดแปลงจากสูตร KR-20 ค่าความเที่ยงที่หาตามวิธีของ Cronbach เรียกว่า “สัมประสิทธิ์ แอลฟา” (α - coefficient) เหมาะสำหรับเครื่องมือที่เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า

การหาคุณภาพเครื่องมือในการวัดและประเมินผลเป็นกระบวนการที่ค่อนข้างมีความสำคัญอย่างมาก กล่าวคือ การสร้างเครื่องมือจะต้องสร้างด้วยความพิถีพิถัน ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ ผ่านการตรวจสอบความถูกต้อง และต้องตรวจสอบคุณภาพด้านความตรง ด้านความเที่ยง ด้านอำนาจจำแนก และด้านความยาก (สำหรับแบบทดสอบ) ด้วยวิธีการทางสถิติทั้งรายข้อและโดยรวมทั้งฉบับจึงจะนำไปใช้ได้จริง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

วารุณี เลี้ยววิวัฒน์ชัย (2543 : 152-155) ได้ศึกษาการพัฒนาเพิ่มสะสมงานในการประเมินผลทักษะการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2542 โรงเรียนอาโอยาม่า 2 จังหวัดหนองคาย 1 ห้องเรียน จำนวน 26 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้ เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 7 แผน และใบงาน เครื่องมือสะท้อนผลการปฏิบัติ ได้แก่ แบบสังเกตพฤติกรรมการสอน แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ แบบบันทึกประสบการณ์การเรียนรู้ของนักเรียน แบบประเมินเพิ่มสะสมงานของผู้ปกครอง แบบสอบถามปฏิสัมพันธ์ทางวาจาระหว่างครูกับนักเรียน เครื่องมือในการหาคุณภาพของเพิ่มสะสมงาน ได้แก่ เพิ่มสะสมผลงานดีเด่น แบบทดสอบวัดความสามารถด้านทักษะการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียน ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ

สุดาจิต สุ่มมาตย์ (2547 : 204-210) ได้ศึกษาการประเมินตามสภาพจริง ในทักษะการอ่านและการเขียนรายวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กรณีศึกษาโรงเรียนนาแพง โดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนากระบวนการประเมินตามสภาพจริง ดำเนินการเป็น 3 ระยะ 1) ระยะกำหนดแผนการประเมิน 2) ระยะดำเนินการ 3) ระยะการประเมินสรุปผล ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนสามารถพัฒนาตนเองให้ดีขึ้นและรักษาระดับที่ดีของตนเองไว้ได้ นักเรียนส่วนใหญ่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด นักเรียนร้อยละ 93.33 อ่านออกเสียงได้ในระดับดีถึงดีมาก นักเรียนทุกคนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคิดเป็นร้อยละ 80.10 ด้านการประเมินตามสภาพจริง ความตรงเชิงเนื้อหา ได้ตรวจสอบโดยคณะผู้เชี่ยวชาญความเที่ยง ได้ค่าความเที่ยงระหว่างการประเมิน โดยการวิจัยและผู้ช่วยมีค่าระหว่าง .90 – 1.00

รัชนีสุดา ทรัพย์มาก (2548 : 191-195) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้วิธีร่วมมือกันเรียนรู้แบบผสมผสาน (CIRC) และการประเมินตามสภาพจริง ในการวิจัยครั้งนี้รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการและเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน (CIRC) 2) เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินตามสภาพจริงขณะจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 3) เครื่องมือที่ใช้วัดความก้าวหน้าด้านทักษะการอ่านและการเขียน

4) เครื่องมือที่ใช้สรุปผลการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน 5) เครื่องมือสะท้อนผล การปฏิบัติ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนจำนวน 21 คน ได้เกิดการพัฒนาทักษะการอ่านและ การเขียนดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการเรียนการสอน โดยใช้วิธีร่วมมือกัน เรียนรู้แบบผสมผสาน (CIRC) และการประเมินตามสภาพจริงอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุดทุก ด้านเรียงตามลำดับคือ ด้านวิธีการสอน ด้านความรู้ที่ได้รับจากการเรียน ด้านบรรยากาศในการ เรียน และด้านรูปแบบการสอน

สุกัลยา จิตมานะ (2548 : 92) ได้ศึกษาวิจัยการพัฒนาการเขียนภาษาอังกฤษ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสวนกุหลาบ วิทยาลัย รังสิต ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2548 จำนวน 44 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แผนการเรียนรู้ที่ใช้กิจกรรมการเรียนแบบร่วมมือ และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเขียน ภาษาอังกฤษ ผลการวิจัย พบว่า ได้แผนการเรียนรู้ในการเขียนภาษาอังกฤษโดยการจัดการ เรียนรู้แบบร่วมมือของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีคุณภาพ ผลสัมฤทธิ์ในการเขียน ภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังจากได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือสูงขึ้นกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ฉันทนา หงส์วันสร้อย (2548 : 37) ศึกษาผลการใช้กิจกรรมการเขียนเพื่อ พัฒนาความสามารถทางการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนที่จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และเข้าศึกษาต่อระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2548 ที่เรียนภาคฤดูร้อน โรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา จำนวน 15 คน ซึ่งได้มาด้วยความสมัครใจ โดยการจัดกิจกรรมการเรียนใช้กิจกรรมการเขียนที่หลากหลาย และเครื่องมือที่ ใช้คือ แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการเขียนก่อนและหลังการทดลอง แบบประเมินการ เขียนระหว่างทดลอง ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถทางการเขียนของผู้เรียนหลังการทดลอง โดยใช้กิจกรรมการเขียนที่หลากหลายเพิ่มขึ้นจากก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 ความสามารถด้านการเขียนที่ผู้เรียนประเมินตนเองอยู่ในระดับดี โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 4.43 ความสามารถด้านการเขียนที่ผู้วิจัยประเมินผู้เรียนอยู่ในระดับดี โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 3.71

วันเพ็ญ เรืองรัตน์ (2549 : 50) ศึกษาการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียน เบญจมราชรังสฤษฎ์ 4 จังหวัดฉะเชิงเทรา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 23 คน เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองและเก็บข้อมูลคือ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบ ประเมินและเกณฑ์การประเมินความสามารถด้านการเขียนภาษาอังกฤษ แบบประเมินตนเอง

ด้านการเขียนภาษาอังกฤษ และแบบบันทึกการเรียนรู้งานปฏิบัติ ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถด้านการเขียนภาษาอังกฤษ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติของ นักเรียนหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .01

2. งานวิจัยต่างประเทศ

โธมัส (Thomas. 1994 : 1188A) ได้ศึกษาการรับรู้ของครูผู้สอนในกระบวนการ ประเมินผลตามสภาพจริง โดยในการศึกษาได้สำรวจการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านทฤษฎี และ การปฏิบัติของครูผู้ที่เป็นผลจากการใช้การประเมินผลตามสภาพจริงในห้องเรียน ผลจากการ วิจัยพบว่า ครูผู้สอนเกิดการรับรู้ และมีการเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์ โดยเฉพาะให้อำนาจ หรือให้อิสระในการเรียนรู้แก่นักเรียน มีความรู้ในตัวนักเรียนอย่างลึกซึ้ง กล่าวคือ รู้ถึงความ แตกต่างระหว่างบุคคล ครูเปลี่ยนแปลงความเชื่อเกี่ยวกับความรู้ของตนเอง เพราะมีส่วนสำคัญ ที่สนับสนุนให้นักเรียนค้นพบข้อความรู้ด้วยตนเอง และครูผู้สอนมีความเชื่อว่า ได้เรียนรู้ เกี่ยวกับตนเองมากขึ้น เช่นเดียวกับนักเรียน

ไพรัช (Price. 1998 : 155 - 162) ได้ศึกษาผลการประเมินผลตามสภาพจริงในชั้น เรียนของ โรงเรียน สำหรับเด็กอายุประมาณ 9 - 13 ปี ในประเทศอังกฤษ โดยการศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาระยะยาว เพื่อตรวจสอบความหมายของการประเมิน และศึกษาผลของการ เรียนรู้ และความสำเร็ของนักเรียนที่ใช้วัตกรรมหรือรูปแบบการประเมินตามสภาพจริง โดย ให้นักเรียนฝึกทักษะการแก้ปัญหาที่พวกเขาต้องการในโลกแห่งความเป็นจริง การศึกษาครั้งนี้ ใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่เรียนอยู่ใน โรงเรียนแคว้นเค้นท์ที่มีอายุประมาณ 9 - 13 ปี ซึ่งไพรัช ก็เป็นครูผู้สอนนักเรียนกลุ่มตัวอย่างนี้ด้วย โดยใช้การทดสอบตามสภาพจริงในการศึกษาสภาพ และประวัติของครอบครัว และบทบาทที่แสดงในชั้นเรียน ผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า หลังจาก นักเรียนได้เรียนรู้ และสร้างสมรรถภาพเกี่ยวกับครอบครัวด้วยตนเองแล้วสามารถนำการประเมิน ตามสภาพจริงไปปฏิบัติ และบูรณาการให้เข้ากับการเรียนการสอนในชั้นเรียนได้อย่างมี ประสิทธิภาพมากขึ้น

กาลเดอรอน (Calderon. 1999 : Online) กล่าวถึง ผลการจัดการเรียนการสอนด้วย รูปแบบ CIRC (Cooperative Integrated Reading and Composition) ที่เน้นพัฒนาทักษะการอ่าน การเขียนใน โรงเรียน Ysleta ของผู้เรียนเกรด 2 ,3 และ 4 ผู้เรียนกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม จำนวนกลุ่มละ 12 ห้อง พบว่าผู้เรียนที่เรียนด้วยรูปแบบ CIRC สามารถเข้าใจเรื่องและบอก รายละเอียดของเรื่องที่อ่านได้ดีขึ้น นอกจากนี้ผู้เรียนยังสามารถเขียนเรื่องได้ยาวขึ้น ผลการ วิเคราะห์จากวิดีโอ พบว่าผู้เรียนได้ช่วยเหลือด้านการเรียนซึ่งกันและกัน กล่าวแสดงความ

คิดเห็นในกลุ่มของตนเองและหน้าชั้นเรียน เป็นการเรียนการสอนที่สร้างบรรยากาศของการเรียนรู้ มีพัฒนาทักษะด้านปฏิสัมพันธ์เมื่อมีผู้เรียนใหม่เข้ามาในชั้นเรียนก็จะถูกนำเข้ากลุ่มมีการช่วยเหลือในเรื่องการเรียนเป็นอย่างดี

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ พบว่า งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลตามสภาพจริงในการพัฒนาเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ในทักษะการเขียนภาษาอังกฤษค่อนข้างหายาก ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนารูปแบบการประเมินผล การเรียนรู้ตามสภาพจริงในทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ และทดลองใช้ในการเรียนการสอน เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียน การสอนต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY